

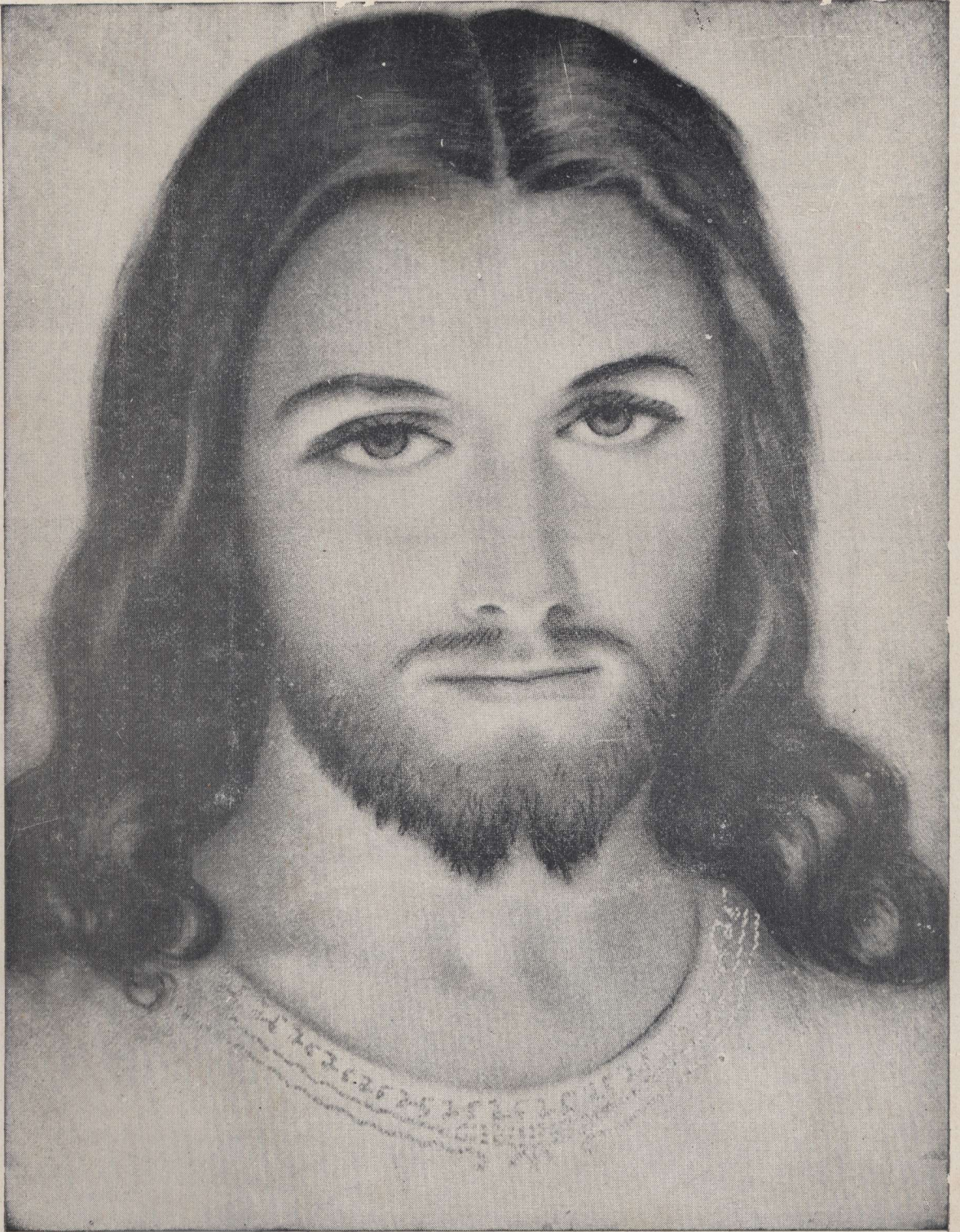
Page

ANNUAL 1987

CHRIST COLLEGE

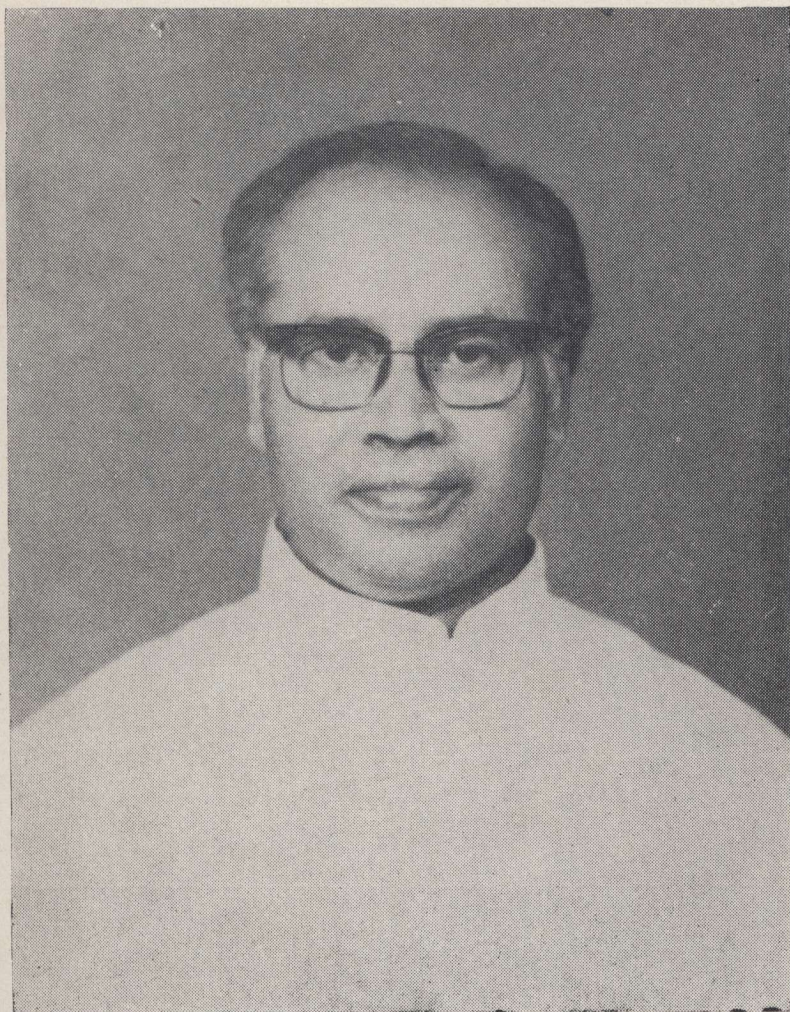

*"....In the world ye shall have tribulation : but be of good cheer ;
I have overcome the world"*

John 16 : 33

Most. Rev. Dr. Alphonsus Mathias
ARCHBISHOP OF BANGALORE

Rev. Dr. Thomas Mampra C.M.I.
RECTOR

Rev. Fr. Augustine Joseph C.M.I.
PRINCIPAL

THE MAGAZINE COMMITTEE

(Guess who is where and who is who)

Fr. Augustine Joseph (Chief Editor)

Fr. Sebastian (Bursar)

Staff Editors

Oommen Mathew (English)

C. Srinivasaraju (Kannada)

Fr. C. Antony (Hindi)

P. Krishnaswamy (Tamil)

A. Bhaskara Sharma (Telugu)

Abraham Jose (Malayalam)

Student Editors

Patrick Lobo (English)

V. Narayanswamy (English)

Vikram Puri (Hindi)

Subramaniam (Tamil)

Saju Vadakkumpadan (Malayalam)

Rajendran (Kannada)

Sanjiva Reddy (Telugu)

Cover: Kamalesh

The Editorial

"The purpose of education is not happiness, nor social integration or political system. Its purpose is to discipline the mind. This is to be achieved through the mastery of fundamental subjects which cluster around language and number, the two chief instruments by which man knows himself and understands his relation to the world" (Allen Tate)

A good college is the centre not only of classroom education but also of the fundamental moulding of the student. It opens new vistas in learning, experiencing and grasping new aspects of life. This has been the endeavour of Christ College also. And the many activities of the College, from union elections to cultural meets, have tried to bring out the best in its students.

The articles published in the college magazine, which provides a healthy platform, have given the students a chance to express themselves. Our endeavour has been to allow the growing mind to record its impressions, reactions and attitudes faithfully. We simply cannot estimate the potential imbedded in a student, nor can we, gauge how much of the college culture is imbibed by a student.

The year is fast drawing to a close and we can only echo Milton, "How soon hath time, the subtle thief of youth, stolen on his wing . . . ." These past few months have evaporated like the mists at dawn.

And meanwhile, Christ College has been growing. The new library block, for example can rightly be called a landmark.

The dying year has left us many happy, sweet memories. It has been very colourful – as colourful as Joseph's coat of many colours.

The soothing campus, the peace, the clean air and the lush green all over will linger in our memories forever. The rest is not silence.

V. Narayanswamy (III B.A)
for
The Magazine Committee

- Photocredits

Rev. Fr. Antony. C.
Br. Jose Thachukunnel
Br. Mathew Thayyal
Oommen Mathew
Bangalore News Photos

- The Magazine Committee wishes to thank . . .

. . . Mr Joseph Eden, Head, Dept. of Zoology, C.C.

. . . All the workers associated with the
Dharmaram School of Printing, Bangalore-29

- The points of view/opinions expressed in
the literary contributions appearing in
this Magazine are not necessarily those of the editors.

Give me the right word, and I will move the world.

Joseph Conrad

ENGLISH SECTION

- The Principal's Report
- A Letter to Gandhiji
- Farewell
- Shapes of Things to Come
- Dating with the Champs
- The Lingering Fragrance of a Smile
- What Christ College Has Meant to Me
- The Media
- Education and India
- Why Doesn't God Do Something?
- The Secretary's Report

PRINCIPAL'S REPORT

It is with a deep sense of satisfaction that I am presenting to you the 18th Annual Report of the college. While reviewing the varied activities of the college for the year 1986-87, I think we are fairly justified in entertaining a modest sense of pride in our achievements, a year which in fact witnessed the spring tide of the activities of the college. The year under review is embellished and adorned by our committed zeal for excellence and service and my heart is filled with gratefulness to our Saviour whose continued grace sustained this institution.

The college re-opened after the University examinations and the summer vacation on 1st July 1986. Invoking the Divine Guidance, Mgr. Ignatius Pinto, the then administrator of the Archdiocese of Bangalore, blessed the new academic year by his excellent, goalsetting and inspiring inaugural address; and wished God's abundant blessings for the new academic year.

Strength

It is an acknowledged fact that there has been a steady growth in the strength of the college. We have at the moment 1331 students on the rolls of which 775 belong to various degree classes and 556 to Pre University Classes. The college has a truly cosmopolitan atmosphere. We

have students from almost every part of India, and even a few from abroad.

This has been indeed a year of great boon to the college in many ways. Christ College Management has been striving all through the existence of the college, to keep the staff happy, because they are the ones to make Christ College great. As a part of the programme, the management had taken keen interest in getting all the eligible teachers and attenders promoted. Under the Seniority quota Mr. H. R. Ramakrishna Rao, Reader and Head of the Dept. of Physics was promoted as Professor, and Messrs R. Dwarakanath, and Baby Mathew of the Department of Chemistry and Mr. Joseph A. of the Department of Zoology were promoted as Readers. The promotions made during the past two years bolstered up the number of the Readers to 8, under the regular promotion scheme. Messrs. James K. Alumkara, Head of the Department of Commerce, D. Srinivasan, Head of the Department of Political Science and Abraham Jose, Department of Malayalam, were promoted under the Time-bound scheme of promotions.

The non teaching staff were also the beneficiaries of the promotions. This year under review also witnessed the promotion of M/s K. O. Joy and A. V. Mani of the office as I Division Clerks, and P. V. Varghese N. C. Thomas, A. Zacharias, M. Balan,

A. Pappaiah, V. Vincent, K. J. Thomas and P. P. Joseph as Attenders. Thus all the eligible members of the staff under the staffing patterns were promoted. I feel to say that their promotions are nothing but the public acknowledgement of their dedicated service in this institution for the past many years for the growth of the institution.

Staff

As usual there were a few additions to the various departments of the college. Fr. Thomas C. Mathew and Messrs Louis George and K. J. Thomas joined the Department of Chemistry and Paul K. T. joined the Department of Physics. Mr. Elias Joseph who was with us for sometime working in the Department of Chemistry left us to take up some new assignment. Prof. (Fr.) Mani Giles and Fr. Antony Kariyil who had been away for sometime rejoined the college at the beginning of the academic year. Fr. Antony Kariyil was away in doing research under the F I P Programme at the Gokhale Institute, Poona. We welcome all the new comers to staff and thank all the people who left us after a period of dedicated service.

Library

We have been contemplating the cherished idea of erecting a new Library Block for the college. The real break through for this venture had taken place on 17th October 1984. The newly built Library Block was blessed and inaugurated on 12th February 1987. It was indeed one of the finest and most exciting occasions in the 18 year existence of the college. The blessing of the Library by His Grace Most Rev. Dr. Alphonsus

Mathias, the Archbishop of Bangalore was followed by the solemn inauguration of the building by His Excellency Shri Asoka Nath Banerji, the Governor of Karnataka. The ceremonial inauguration of the Library was graced by His Grace the Most Rev. Dr. Alphonsus Mathias, Dr. Miss P. Selvie Das the Director of the Collegiate Education, Shri Narayan Bhatt, the former Director of the P U Board, Dr.D. Sankar Narayan the Vice Chancellor of the Bangalore University, and a host of other dignitaries. All the members of the staff and students certainly deserve our hearty congratulations and appreciations for making the inauguration a grand one in all respects.

The construction of the Library and the other financial commitments did not deter the management from taking up other developmental works for the college. Again 1987 witnessed the inauguration of the newly laid Hockey Field. This new Hockey Field was under formation for quite sometime, but due to various reasons it was not made ready for games. Hence, along with the construction of the Library, this work was also undertaken, and finally it was made ready to be inaugurated along with the inauguration of the college library. The new Hockey Field was solemnly inaugurated by an exhibition match played between Karnataka XI and the Christ College students. The college is self sufficient in all aspects of the facilities for sports and games.

Sports and Games

The annual athletic meet of the college held on 30th September and 1st of October was inaugurated by Rev. Dr. Thomas Mampira, Rector, Dharmaram College and

the prizes were distributed by Mr. Albuquerque I. P. S., the Deputy Commissioner of Police for Crime. Sri Venketesh Shetty and Sri Mohammed Hamid Hussain secured the Championship in the senior and the junior sections. This year Mr. William Pratap secured II place in High Jump in the Bangalore University Inter Collegiate Athletic Meet.

Annual Basketball and Volleyball tournaments were held in the third week of December. The winners and the runners up in the Basketball tournament were R. V. C. E. and Christ College respectively. In the Volleyball tournament V. V. Puram Arts and Commerce College secured the first place and A. P. S. College secured the second place. The Football team of the college, secured the runners up position in the Bangalore University Inter Collegiate Tournament played at KGF. our college team participated in almost all the Inter Collegiate Tournaments held in the Bangalore University.

Many of our boys represented Bangalore University. William Pratap, Sridhar, Satyanarayana, and Girivardhan represented Basketball, Football, Chess and Shuttle Badminton respectively. Messrs. Nanjappa, Rajendrakumar and Ravi Upadhyaya represented the college in Hockey tournament in the Bangalore University. Messrs. Nanjappa and Rajendra represented the Karnataka state Hockey team and Satyanarayana represented the Karnataka state in Chess.

All the tournaments and the other physical and cultural activities of the college were, organised by Mr. Vishakantaswamy

the physical Education master of the college. He deserves our hearty congratulations.

Results of Examinations

The results obtained in examinations are taken as an important criterion of measuring up our academic excellence, and as usual, our college registered impressive and encouraging results, in the P. U. and degree level examinations. In the degree examination Reverened Gilson John of final year B.A. brought laurels to the college by securing I Rank.

Students' Union

Since the authorities of the college are committed to the nurturing of the democratic values, and inculcating the importance of team spirit among the students, it was decided to hold the elections to the students' union. Elections were held on 1st August 1986. Mr. Ajay Toshniwal of the Final Year B. Sc. was elected as Chairman, and Mr. Kalappa of II B.A. as the Vice Chairman. The activities of the Union was inaugurated on 14th August 1986 by Mr. Bommai the honourable minister.

Under the auspices of the Union many curricular and co-curricular activities were organised to provide opportunities to the students to exhibit their talents. First of all to identify the talents among the students, a "Talent Week" was organised from 25th August. Under the auspices of the Union one day inter collegiate cultural festival "Resonance" was organised on the 19th December 1986. The culmination of the activities of the union saw in the astonishing abilities of the Students' Union

in organising the much famed "Spring Festival" which was celebrated on the 6th, 7th and 8th February 1987. This cultural event, unique of its nature attracted a huge crowd and a record number of colleges participated in it. We are extremely thankful to the members of the Union, volunteers and students who worked under their Chairman Mr. Ajay Toshniwal and Secretary Mr. Chockalingam. It is to be placed on record that the activities of the union were co-ordinated and regulated under the able, intelligent and masterful guidance of Mr. N. Sundararajan, the Student Welfare Officer. He deserves our congratulations.

Apart from these, for the benefit of the outgoing students, a career conference was organised under the auspices of Department of Employment and Training, Government of Karnataka, and Bangalore University Employment Information and Guidance Bureau, on January 30, 1987. The career exhibition was inaugurated by Shri Raghavendra Rao Manvikar I.A.S. and the career conference was inaugurated by Dr. Channabasavanna, Professor and Head of the Department of Psychiatry and Medical Superintendent, NIMHANS. Many distinguished people like Mr. K.V. Ranganathan and Mr. P. Anant spoke on the occasion. Mr. Sundararajan, the Welfare Officer was behind the organization of the conference.

NCC

As in the previous years, the enrolment to NCC was quite encouraging. The NCC cadets attended the Annual Training Camp at Jakkur. Cadet Under Officer S.S. Sandeep represented Karnataka for the

Republic Day Parade in Delhi 1986, and also represented India for NCC Youth Exchange Programme in Canada. A few of our cadets secured Medical, Engineering and Polytechnic seats through the NCC reserved quota. Captain James K. Alunkara, the NCC Officer is the moving spirit behind all the activities of NCC.

NSS

The NSS unit of the college started functioning with renewed spirit and enthusiasm with Mr. Vishakantaswamy as the Programme Officer. The volunteers found real pleasure in the service oriented programmes. The NSS Annual camp was held at Hanugondanahalli, Hoskote Taluk. The camp undertook various construction works like laying and repairing roads and making a class room for the local school. The ten day camp was concluded by a Valedictory function presided over by Mr. Venkataramanappa, the Local member of the Zilla Parishat.

Religion and Moral Science

Attempts were made to revitalise the Religion and Moral Science classes. Regular classes were organised for the PUC students. A seminar for the Religion and Moral Science teachers was organised. To take up the study of Religion and Moral Science quite seriously, by the students, prizes and awards were instituted.

AICUF unit of the college began its activities under its animator Rev. Fr. Antony. The formal inauguration of the AICUF unit of the college was done by Rev. Dr. Thomas Mampara, Rector, Dharmaram College. The President of the AICUF unit

Mr. P.P. Emmanuel welcomed the gathering and the Secretary Mr. Kennedy A Thomas proposed the vote of thanks.

Kannada Sangha : Principal's Report : 1987

The Kannada Sangha of Christ College organised an inter collegiate Essay and Poetry competition. The prize winning essays and poems were published in a book form. Altogether three books were published during the academic year 1986-87. The books released were

- 1) Bahumanita Lekhanagalu
(A collection of essays written by the students)
- 2) Nanna Padige Nenu
(Collection of poems written by the students)
- 3) Hakki Palte (Poems by Sri. S. Manjunath)

Releasing of the books and prize distribution were held in Mysore on 31-1-1987; which is the birth day of Kavi Bendre. The uniqueness of this function being the presence of the National Poet and Jananapeeta awardee Sri. Kuvempu.

To help the students to acquire a better grasp of the Kannada drama, the noted drama troupe, Chitra, staged two dramas Tollugatti and Tingara Buddanna in the college auditorium.

74th Annual Science Congress

Christ College collaborated with the University authorities, in hosting accommodation to the delegates of the 74th Annual Science Congress held in Bangalore during the first and second week of January 1987.

Last but not the least, while reviewing the activities of the past year, I find the success we have achieved in various fields is largely due to the whole-hearted, sincere and honest co-operation of the staff and students. The efficient community of committed and dedicated band of teaching and non-teaching staff by their selfless devotion to duty has proved to be a real asset to this institution.

I acknowledge and record my deepfelt sense of gratitude to our devoted teaching and non-teaching staff and to our generous and enthusiastic students and friends and benefactors. The calm and peaceful atmosphere which prevailed over the campus was very much noted and appreciated even by the casual visitors; and the authorities of the University.

Finally I am sure that this report would be incomplete, if I fail to offer a special tribute to Rev. Fr. Vijayanand Nedumpuram, the Prior General of our religious community, to Rev. Dr. Thomas Mampara, Rector, and all the other fathers of Dharmaram College, for their keen and abiding interest in the all round progress of the institution, especially for their encouragement for the developmental work, and for granting us concurrence for the introduction of one more section in PCMB.

Before I wind up I raise my exuberent heart to Lord Jesus, the Patron of the college. May the heavenly Shepherd lead and guide us, and illumine our ways in the days to come.

Fr. K. Augustine Joseph CMI
Principal

A LETTER TO GANDHIJI

My dear Bapuji,

I'm sorry that you haven't haunted India as the "Mathma Ghost" after your death, even though we have celebrated so many of your birth and death anniversaries. Personally I know why you have not turned up, but let it be a secret between us.

After your assassination there has been a great tug-of-war for power. The common man was in a knot at the centre of the rope and the opportunistic politicians were at the opposite sides. In the fight for power the unknowing common man is being strangled to death.

Bapuji, don't feel bad? I know you were the happiest person in India when she got her freedom from the bonds of slavery and became the largest democracy in the world. But today democracy in India has gone to dogs. Democracy has been misused by politicians for their personal means: the poor man is its casualty. You might be expecting India to become a prosperous nation. Never! India is transforming into a land of beggars. We are begging too often from the World Bank, I.M.F. etc. I fear, very soon, they too will shut the door on us. One of the reasons for our declining economy is that the rich are exploiting the poor too much.

Bapuji after you had bidden adieu, hundreds of religions and political parties

have come up in your country and mine. Many are using your sacred name to win the elections. Memorials and statues of yours have been installed by many organizations, but it is all just for mocking you I feel.

You would have been proud to see a united India irrespective of her diversities. India was known for unity in diversity. But today it is splitting because of diversities. India is rupturing. Formation of states on the basis of language has been the biggest administrative blunder done after the Independence.

We are having a great name in many countries; India has organized the Asian games, NAM, common wealth meet, SAARC meet etc., misusing lakhs of Rupees. When young children without proper dress to cover them and food to eat are crying in the bylanes of Delhi, Bombay, Calcutta, Madras, Bangalore - why in all metropolitan cities. So you can well guess the condition of people in other places.

As a youth I would like to report to you something interesting! Most of us are feeling substandard to wear Khadhi clothes which you were propagating through the Swadeshi Movement. Today we are exporting Khadhi because there has been a great demand from the foreigners for Khadhi. They have been inspired by the movie on you taken by a British

national Sir Richard Attenborough which bagged him eight Oscar Awards. After seeing even a film on you we have not tried to learn anything from you. We have forgotten our culture. We are considering our culture as third class. We are going for western music, imported clothes, break dance, etc. Gandhiji, forgive the youths for they do not know what they are doing.

Bapuji, for the last sixteen years your intimate friend's daughter was at the helm of administration. There were many Sycophants around her. We were going through a very difficult period. Then as a bolt from blue she was shot dead by her own security guards. Then, the same conditions that prevailed during the post Independence period back back to us rushing communal violence and riots broke out. It was most pronounced in Delhi. Many innocent people were killed. Public properties were damaged. Mothers lost their children. Many of my sisters became widows. But during the post Independence period violence, you were there to fast unto death and bring back the people to their senses. Today many politicians are instigating violence in the minds of the people. They are telling them 'An eye for an eye' and the country is blinded. What a shame!

Then, one fine morning that woman's son, I doubt whether you would have seen

him, became the pilot for India. He took over the control. There was a hue and cry from our back boneless opposition that India was going through a dynastic rule. Well, after our new pilot took over the control, every day in the news papers I could read about computers. He says he wants to lead us to the 21st century when we are still in the bullock cart age. Every where people are talking about science and technology. I doubt whether you would have seen a bullet proof Jacket in your life.

Bapuji, I don't know when we are going to crash land. I feel jealous of you because you are not a passenger of this plane. But I would like to warn you. Suppose God gives you a rebirth and asks which place you would like to go, for heaven's sake don't say India. You might be expecting India would have become Ramarajya, but it has become Ravanarajya. The insults some people are showering on you are more painful than Godse's bullets. So please Bapuji, beware!

Expecting to meet you there as soon as possible.

Yours lovingly,
Manu P. Cherian
III B.Sc.

I don't know who my grandfather was, I am much more concerned to know what his grandson will be.

— Abraham Lincoln

FAREWELL

We met in the way of life
did not think of getting seperated.
Sharing love and sorrow we lived here
with one heart.

Who knew the black hands of life were so cruel
who knew these relations were not so lasting
The thought of getting separated
breaks my heart.

The slowly falling tears whisper some
unknown secrets,
No need to curse anybody: remember this is life.

Let me go away
with a spate of memories, but
I won't forget my happy days
the happy days which got over by
acting, playing, singing.

The picture of those days comes to my mind
fresh
All those memories reflect on my mind
like the images in a mirror.

In the voyage of life, when the life circle
closes round
Let me not forget, and
Let these memories bring a thousand
springs to my heart.

Bejoy Abraham
III B.A.

SHAPES OF THINGS TO COME

A Wednesday in Aug., 1987

B B C Report: A friendly neighbouring country (quotation from SAARC) is preparing to drop nukes on major Indian cities.

AIR keeps announcing that all is fine. All the while, playing "Atomic" by Blondie.

Our beloved Prime Minister would extend his stay at Antartica where he would have gone to negotiate "fishy" rights with the penguins — because they also walk on only twos and eat a lot of fish.

One of our former short term but long aged Prime Minister would be preparing to have his last "drinks". Meanwhile the finance minister would present the softest budget ever — there will be no taxes.

Gabbar Singh Alias, Amjad Khan would be busy hardening his enemies. Amitabh Batchan would be preparing for his biggest "hit" — of course on a foreign location.

Principals of most colleges would be consulting their trusted, active, seniormost junior colleagues regarding declaring a holiday.

Professional photographers and lovers of Chinese food would be awaiting for the last big "mushroom".

Doordarshan will be planning to wind up Buniyad, telecast movies like "Paap our Punya" interviews with leading smugglers, and other such interesting items.

Sikh and Tamil Eslam terrorists will themselves be terrorised.

The routed candidates of Zilla Parishat elections will be blaming Ramakrishna Hegde and will be calling for an enquiry.

'Deccan Herald' will publish a purposeful, peaceful, article on getting cooked by radiation.

P. T. Usha will at last decide upon an East German coach to be coached in East Germany.

The Indian Cricket Team with 25 managers, 20 physiotherapists and 10 doctors would be leaving to play a full 10 test and 11 one day internationals, besides against each of the 52 state teams — yes, you have guessed it — in U. S.

Pandit Ravi Shankar would be composing a catastrophic tune.

Swamy Rajnish will go, full - footed to establish an ashram at Timbuktu.

M G R would at last return from active politics and confer the chief ministership on Miss Jayalalitha — who wouldn't be wanting it anyway.

Parliamentarians would at last stop throwing slipper at each other. Instead, they will be throwing their weight in acquiring air ticket to Havaii.

Dhiru Bai Ambani of Reliance Textiles would bring out the new range of Vimal Anti- Radiation Suitings.

Charles Shobaraj will intensify his efforts to make his last get away by giving the jail authorities supposedly "radiation protection peanuts".

AT LAST THERE WILL BE COMMUNAL, LINGUISTIC AND REGIONAL HARMONY!! (Because there will be no community, no language and no region!!!)

**Vinod
Arul**

DATING WITH THE CHAMPS

It was a pleasant summer evening, we were in our video lounge watching the famous T.V. Soap opera 'Khandan'. Suddenly the phone started to ring. It is really a lousy job to answer any phone call when your mind is hovering all over the Premchand's family. I got up to answer the call. To my utter surprise I heard a deep male voice, asking for my elder sister Mausoomi. The person on the other side was none other than the great fast bowler of our Indian Cricket team, Chetan Sharma, a friend of both my sister and I. I gave the phone to my sister and picked-up the intercom for myself. It was really nice to hear an old friend of us after one year. As a guy he is very nice and friendly. He told us to visit him next day around 10.30 a.m. and gave his hotel's name and room number.

Next morning, myself, Mausoomi and my closest pal, Sharad went to meet him. Chetan already had informed the security and the hotel authority about us so we had no problem. In the lobby, suddenly I heard 'Hi!'. When I turned back I saw it was Roger Binny. We had a chat with him, clicked some snaps and went to the Indian Pavilion. First of all, we were greeted by Raman Lamba. We asked him about Chetan; and Lamba pointed to the swimming pool.

There, we met Chetan, Kiran More and Chandra (Chandrakant Pandit) taking

sun-bath. I just saw the excitement and happiness in Chetan's eye when he saw us. In between, my eyes went to one corner and saw Dilip Vengsarkar, his wife Malini and his son taking breakfast. Dilip is seeing three of us together in Bangalore for the third time, so he gave us 'I know you' expression and a smile. Mausoomi started asking Chetan about his parents, brother and about his recent Australian tour, where he got the honour of becoming the first Man of the Match in his life. Chetan gave us a smile and told us it is all history now. By then we already got introduced with Kiran More and Pandit. More and I then started pulling Chetan's leg regarding his home town Chandigarh.

It was too hot, so we all went inside Chetan's room. After a while Jimmy (Mohinder Amarnath) came and joined us. I came out of the room and saw my pal, 'Azzu'. Azharuddin was sitting alone in the lawn. I went and sat next to him. He became very happy to meet me after a year and we started chatting about his home and ghazal. When both of us were busy discussing Gulam Ali and Pankaj Uddhas, we were distracted from our conversation by Sandip Patil and Ravi Shastri. So we made a group of four, myself, Azar, Sandip and Shastri. Sharad came and joined us after a few minutes and proposed a photo session. He is an excellent photographer. One by one, we started giving

poses while our camera started giving its flashes. Sunny Gavaskar came out from his room and Chetan introduced us to him. Suddenly I looked at my watch and saw it was 12.45 p.m. Already two and half hours passed since we came here. Chetan was forcing us for the lunch, but I told him next time we will have it and returned to the pavilion. Before coming we invited Chetan Sharma, Azaruddin and Pandit for a trip to our bungalow.

Next time, we met them in the stadium among Thirty thousand strong crowds. We took seat in the KSCA Club House. Chetan Sharma was able to catch us among that huge crowd. As soon as we reached home we got a call from him to take lunch with the entire Indian Team next day. In that lunch we had lots of fun with Shastri, Sunny and Kapil. Kapil was cracking jokes and making all of us laugh.

Like a dream seven days passed by and the time came for the Delhi and Haryana players to go back to Delhi to take part in the Ranji Trophy.

The day before they left some players came to our place for lunch.

Now the departure day came. Chetan rang and told us to be in the Airport by

one O' clock in the afternoon as the Delhi flight departure time was 14.05 hours. We reached there in time. Kapil was the first person to arrive and he gave us a smile and told us Chetan will be there within another few minutes. Then came Chetan, Madanlal, Amarnath, Raman Lamba, Maninder Singh. They all came and stood next to us. It was fun to watch how the Security personnel was driving away the local crowd. We wished each of them Best of Luck for the forthcoming Sharjah and England tour. We also assure Kapil that this time he will be a sure winner. They proceed towards the security.

Exactly 14.05 hours Boeing 737 (although it should be Airbus) started its journey towards Delhi along with our champs. Myself, Mausoomi and Sharad - all of us - became sad to say Good-bye to our champs, to our friends. But we have to say them good-bye, so that they can bring more honour to our country in Cricket. We will really miss Chetan, Azar, Chandra and Shastri. Kapil all the best to you and to your company and to your contribution to the glorious history of Indian Cricket.

Kaushik Ghosh
II B.A.

"The one important thing I have learnt over the years is the difference between taking one's work seriously and taking oneself seriously. The first is imperative, and the second disastrous.

— Margot Fonteyn.

The Lingering Fragrance of a Smile

The five-lettered word 'Smile' happens always in a flash, but it has a lasting influence in the mind of receiver. What actually turns a radiant face into a grumpy, grouchy countenance is what goes on in the mind. Those gloomy, negative thoughts generated in the recess of mind are reflected on the mirror of your face causing all those ugly contours to be etched upon it. What on earth like that million-dollar smile.

Of course there is the insincere grin, the sarcastic smile — a forced physical expression which is both hypercritical and uncouth, and therefore, highly pernicious. Oh for a sparkling, spontaneous smile, a smoothing balm for over-taut nerves.

What does a 'Smile' means any way?

'S' is for 'Social interaction' between two beings which elicits it.

'M' is for the 'million hearts' won on the spot because of it.

'I' is for the 'internal radiance' reflected on the face of the possessor of it.

'L' is for the 'love' that generates it.

'E' is for the magic 'effect' it has on those who receive it.

Franklin Bettger, former third baseman for St. Louis Cardinals and now one of the best insurance men in America, considers 'smile' as the richest blessings showered by

God on man, and he attributes his success to the technique of smiling which he has mastered admirably. According to him he loves to see smiling faces at work.

A Chinese proverb says "A man without a smile should not open a shop". Doctors prescribe vitamins for the body, but the best of all vitamins is Vit S (smile) which takes away all tension and soothes the nerves.

Thoughts of revenge, feeling of guilt, vanity, pride, jealousy and hatred deprive the possessor of ability to feel relaxed and to spread the blossoms of a smile about them. Why not train up the mind to think on things that are good and true, pure and lovely, right and honourable? A merry heart works like a medicine.

People who find it hard to smile should remember to do the following :

a) Control thoughts. After all you are what you think. Open the windows of heart and let sunrays enter in, dispelling gloom and despair. Negative thoughts darken your personality and make your presence unwelcome.

b) Don't try to keep up with the Joneses. Contentment and happiness go hand in hand. A smile is the by-product of a happy, contented frame of mind.

c) Learn the art of smiling. The frown comes naturally but smile has to be cultivated. Roses need tending, but weeds grow by themselves!

d) Count your blessing everyday and see what it brings on its trail. Have you ever stopped and thanked God for the world so sweet, for your home and parents, wife and children, life and rest, for the love you receive from others? All of there

should make you grateful and bring out a beautiful, affectionate smile.

Life is short, so why not scatter the flowers of happiness and joy all around, and wherever we have to say anything, say it with a smile.

Alice Devassy
I B.Sc.

*You can easily judge the character of a man by
how he treats those who can do nothing for him.*

— J.D.M.

Friendship is love without wings.

— Lord Byron

What Christ College Has Meant to Me

Having studied in this esteemed institution for the past three years. I know it is my bound duty to jot down on paper my appreciation towards the management, the teaching and non-teaching staff and the students of this college.

Meeting is pleasure, parting sometimes painful and other times pleasurable, but the time has come for me to leave this college and so this is the time when I am neither happy nor sorrowful. Perhaps one has got to face the realities of time with stoic indifference. I am on the threshold of taking up a new venture and when I look back at the past I'm neither angry nor complacent. The members of this college have made my college experience a pleasant one. The memory that it has planted in my mind can never be rooted out.

This institution has produced a splendid galaxy of distinguished men who have done much service to morals and manners, who have augmented the prestige and position of the college. I am on this same track of becoming an ensample to the others, and at least a fine flower of gentlemanliness if not a distinguished man. My only hope and desire is that the path paved for me in this institution by my seniors may be trodden by the coming generations.

Race, religion and language was not a barrier for me to interact with others.

This college has provided me with a healthy environment to live in and thus nurtured me not only with knowledge but also virtues like service, love, responsibility, respect for life, and the right attitude to live. These are precious boons which have come down to me as a heritage from the past. It is my duty to broaden my horizon keeping in mind the precious gems and as a result transmit it with its beneficial area to those coming after me without compromising on the righteousness of it.

I count myself blessed and privileged to study in such reputed an institution, being inspired with hope and promise, for it is in this place that great destinies have taken shape, great ideas have swayed many hearts and great causes have come true. The teaching faculty being the backbone must be appreciated. These spent years are years never to be forgotten. I personally feel that behind every successful student there must be a dynamic institution.

I am indebted to this college and my debt can never be repaid for the education and intrinsic values taught to me. This will be translated into the work I do in future. I am a better person now and thus it is this institution that has sowed the seed of justice and brotherhood of man in me. I have been made a worthy instrument to serve this country, to make it a better place to live in improve its laws, its customs, spread education among all children

alike, especially the poorest of the poor. It has taught me to use my power of thinking, my mental, emotional and spiritual ability in order to raise myself and make this country free, prosperous and great.

Thus the institution has taught me how to live usefully and harmoniously with my fellow men.

My gratitude has no bounds for what I am now and for what it has

made me. And I sincerely thank the management, the teaching faculty, the non-teaching staff and fellow students for shading and moulding me into a complete person. I only hope that the path paved by great men and women who passed out of this institution will be the guiding light for all the coming generation.

Harold Andrew Patrick
III B. A.

*Each generation has to find out for itself
that the stove is hot.*

— *Mason City*

Where words fail, music speaks.

— *Hans Christian Anderson*

THE MEDIA

Good Media can exist in a poor country, but it is unlikely. Media is fuelled by a nation's economy. The more powerful the economy, the more relevant becomes the country's media. "If a country's economy is running strong, it is almost axiomatic that its mass media enjoy parallel power. One is a function of the other" (M.V. Kamath.)

What is Media? The dictionary provides a parochial notion about the whole idea of Media. It means, "through which any effect is transmitted". If this is the meaning to be followed and applied then we have a reticent media, which invariably obliterates or distorts a given fact. When Charles Sobhraj escaped from Tihar Jail, the Doordarshan authorities either failed to put the shocking news on head-lines or acted discreetly. In fact, the news readers were blissfully ignorant about this.

The 'Fourth Estate' – that is the name given to the press. This deserves full freedom, freedom from the so-called authoritative bureaucracy, the clean politicians and the Government. Let the policy adopted be live and let live, for we need more persons like Arun Shourie, imperatively. If Governmental interference in regard to what should be published or telecast or broadcast is counter productive and if the media insist on going their way, what then? J. Nehru was sure of our answer. "By imposing restrictions you do not change any thing, you merely suppress the public manifestation of certain things. Therefore, I would rather have a completely

free press with all dangers involved in the wrong use of that freedom than a suppressed or regulated press".

Let us examine them one by one. The morning newspapers have a variety of news items, politics, sports, general interest, and ..... other items are present but in a very small amount. Politics has been given the utmost importance. There is an obsession towards Indian and foreign. Secondly, developmental journalism still seems unattractive to a large number of journalists. But why are newspapers obsessed with politics? According to M. V. Kamath, one reason is that editors and owners, until thirty years ago, took a leading part in the struggle for independence and cannot tear themselves away from the peculiar fascination that the struggle for power has cast on them in the intervening decades. Then men have a natural affinity to the politicians that they cannot easily shed.

Another reason lies in the fact that a second generation of newsmen, trained in the humanities, social sciences and other sciences have yet to get hold of the levers of editorial power. The older generation still – to a large extent – hold the key to the gate.

Responsibility and relevance are two different concepts, but are deeply intertwined. But do we find their expression, in our newspapers? No. We can distort them rather. Which the newspapers can follow Rajiv Gandhi in his fifty-five minute drive to Nandi hills, they cannot critically analyse what the country needs, and what it does

not. They fail, to see and express (at least some of them) that SAARC is a waste of time and money and last but not the least, an unproductive chain of procedures. Everybody would agree that the communication media are important instruments to involve the masses towards achieving national aspirations. Next, perhaps to politics, the mass media is the most potent instrument of a society for economic and social transformation.

But where do we find transformation as a result of newspapers? We found an uprising, as our own newspapers published a controversial article. No matter whatever they endeavour to do, to be can did and outspoken, a mistake or negligence of facts by the editor is an unforgivable mistake. This is as far as the newspapers are concerned.

Let us examine our Radio and Television collectively, mainly because there is nothing positive to say. In radio we have what is popularly called the 'entertainment section, and the 'Cultural section', where we get the drab and unimaginative programmes, reflecting mainly, the Governments ideologies. The main defect, these two elicit is lack of freedom. We seuse the conditions and circumstances under which they work and bring out the programmes. They are subdued and they love to be subdued.

In doordarshan, we see R. Gandhi shown to us everyday, and every night. Why? According to a news official, P.M. is a special man, and his statements and action are always news. Walter Lippmann's painful distinction over 50 years ago finds expression here - "The function of the news is to signalise an event, the function

of truth is to bring to light the hidden facts and make a picture of reality".

Now we know what Doordarshan is aiming at P.M.'s special reports, basically aim their cameras on to the Prime Minister's face, his gleaming vehicle and the scheming politicians behind him. His visits to every hook and corner of the world is shown, but have the solutions to each problem confronting the world been projected and then solved? No! because we do not have thinkers; we have parasites. We show more interest is South Africa and other African states, sympathise with them, and sanction money. But why? Doesn't the present Government see that the inflation is 9.3 and is rising? Doesn't the Government see that the people in slums are getting poorer everyday? Why cannot the television show all these burning matters? Programmes on these new never given the needed encouragement and impetus.

But wait! It does not mean that the media is all that bad and it putrefying. We do have some white among the million black ones. A survey would show that many newspapers are not solely devoted to sex, violence or human aberrations, but are trying to do as good a job as circumstances would permit them. Their editors are not always machines turned by the paymasters but often men of conscience, if sometimes ill-directed. Hence even when the media is termed as ineffective by most of the people, they must not fail to see the silver lining. Even though, it is rare we should be happy that somebody is bold enough to deviate from the same old cliched approach.

V. Narayan Swamy

Education and India

The Prime Minister commenting about the chronic situation in Indian Education said "we are formulating a programme to use on a large scale the communication technology in our school system. Delinquent of degrees from jobs is under active consideration. Steps are being taken to establish an open university to bring higher education within easy reach of all. The central schools organisation will be expanded. These schools will function as centres of excellence in every district of our country. I would strongly emphasise Education's organic link with the productive forces of society". Thus on April 8th of 1985 the Education Minister Mr. K.C. Pant announced in the Lok Sabha that the Government is intended to implement the "New Education Policy" from the academic year of 1986-87.

But in a country like ours where one-fifth of all the populated areas in India have no schools at all, where schools do exist, 40 percent have no pucca buildings, 39.72 percent have no blackboards and 59.50 percent have no drinking water. Nearly 1.5-2 lakh school premises do not have any furniture or even mats for the children to sit on, while 40 percent of existing primary schools are housed in open spaces, tents or thatched huts. When our basic, primary Education is at this stage. For whom is the New Education Policy? Who will benefit from this?

The modern school and university system appeared in India during the British rule. The purpose of this education system was to supply capable public servants to the East India company. This was clearly mentioned in the Macaulay minutes of 1844. Lord Hardinge announced whoever Educated in English would be preferred in all appointments to office.

The Indians gradually protested against alien Educational policy and took up the task of setting up their own Educational institutions. The first Education policy resolution of India was drafted under the Raleigh commission in 1904. This was condemned by the Nationalist Press. The Educational policy Resolution of 1913 aimed to check the unrestricted growth of higher Education and thus raise standards, improve the quality of teaching and prevent schools and colleges from producing discontented and disloyal youngmen. Our national movement fought against bureaucratisation of education and for making elementary education free and compulsory.

English language and education were a part of the whole package of imperial policies. The policy of cultural imperialism was reinforced by replacing Persian by English as the court and official language in 1837. Besides being the principal conveyor of modern learning for the new

capitalistic economic structure, this language was the main avenue of securing remunerative employment positions in administration, trade, industry and professions. The ruling class of the newly independent country India assumed the mantle of the old colonial rulers - their intellectual tradition with the political and administrative apparatus almost intact. Their it carried with it a policy of divide and rule and of dominance and dependence which is still the corner stone of Indian Education.

Thus Educational institutions and the content of our education is exploitative and thus our system legitimises the path or exploitation, dominance class rule and control as right and necessary. The Education system in India is to instill a conservative philosophy, whose themes centre around, adaptability, individualism, ambition, competition, tradition, religion, nationalism, authority, hierarchy and an exceedingly narrow view of the meaning of democracy.

With this education, the vast sections of labouring class children who enter school performs an important class-forming role. For some it provides an upward mobility but for most of them it plays a crucial role in confirming their class identity and status. It does so by starved education, by curtailment rather than development of further Educational opportunities. For the children of the working class, it is experienced as an imposition of an alien culture, values and even language as a disfunction from family and environment, from real life. Thus the whole purpose is to integrate the working

class child into the existing exploitative class pattern of society. Thus, the Education system is one of attainment and acceptance of the prevailing economic and social order and of its main institutions and values.

Our Education is deeply rooted in the economic base itself. There is an ever strong material politically sponsored base for the dominance of the English oriented upperclass form of Education and all its roots are in America and the European world. The type of pro-western colonial, elitist, Education has its material base and dependence in our economy and politics and state apparatus, in industry, in big business, and trade, in technology and management, in law, law courts, legislation and administration, in the top and middle level bureaucracy and defence services and in the powerful National press.

Thus knowing the prons and cons of the Education system and at the stage at which it is today. The Government has announced another Educational policy with the hope that it would reach the masses. It also has to keep in view the fast progress and the twenty-first century. In our country we have 32 crores illiterates, 12.3 millions registered educated jobless! The dropouts are staggering: 63% in primary stage, 77% at middle schools. 40% of our primary schools have single teachers, 70% have no library. In such a stage no meaningful educational structure can be constructed.

"Behind a smokescreen of all these existing problems of our Education system of universalisation, diversification, social

relevance, resource mobilization and the rest. The challenge of Education merely seeks to lead them. The New Education policy, I very much feel, has simply decided to write off the vast majority of the nations children, abandoning them to

ignorance, condemning them to adolescent labour and its attendant dehumanisation. Then for whom is this New Education Policy?

Horold Andrew Patrick

Memory is the diary we all carry about with us

Oscar Wilde

The smallest deed is better than the grandest intention

I. E.

He approaches nearest to the gods who knows how to be silent, even though he is in the right

Cato

Why Doesn't God Do Something?

Has God lost control? People do have eyes to see. Obviously something is wrong.

No corner of the earth has escaped the terrors of the 20th century. The third world continues to suffer from traditional killers like famine, starvation, disease, and epidemics.

And don't forget those areas of the earth where human beings are enslaved by autocratic political systems. The mindless wars, international terrorism. Innocent travellers suffer and die at the hands of terrorists.

Amid all the tears people ask—"Why"?

Sooner or later someone brings God into the picture. If he is all-powerful, why didn't he intervene and prevent these terrible tragedies. Why doesn't God step in and use his powers to make up for man's errors? Why this hands-off policy? Why doesn't God do something?

The answer is—God has done something. Many a time he has stretched out his hands to an errant humanity. Throughout history God has offered his loving help. But have people accepted his offers.

Or has God consistently been shown the door?

Human beings, as a whole, haven't wanted the creator "meddling" with their lives. Humans don't want God's "intrusive protection—not really! Human kind has not been willing to accept God's terms and conditions.

This universe runs on law. God's natural and spiritual laws are a fact of life. Violations exact fearsome penalties. But man would rather reap the consequences than submit to the way of God. Hence the carnage of the 20th century.

Has God, then, given up on mankind? Has he left us to our own petty desires? Or is he still fully in control of the fate of man? The truth is: God will ultimately help us solve every one of our problems. He is very aware of our decision making capacities. He made us with that capacity. We are the ones who must decide between good and evil. We are deemed worthy of accountability. As we are chosen for life, so we must ourselves learn to choose wisely. We must experience—and witness—the folly of unwise choices. This is character building. This requires time.

God himself does things at the proper time. God is not capricious, nor is God impulsive.

Why doesn't God do something? He has, he does, and he will !—all in due time. He sacrificed his Son to redeem all of humanity. That one act set in motion a chain of events that would ultimately solve man's problems.

John 3:16. *"For GOD so loved the world that He gave His only begotten SON, that whoever believes in HIM should not perish....."*

Vikram Puri

When I asked one of my students where his homework paper was, he said, "On the way to school I made an airplane out of it, and someone hijacked it".

— Alex Decuir

What is done to children, they will do to Society.

— Dr. Karl Menninger

THE SECRETARY'S REPORT

Discipline, dedication and service are words and thoughts that are heard and voiced by many. We, the Students Union of Christ College, are committed to these aims, as we continue to serve our fellow students.

Coming to the end of the academic year, we have had a lot of events that took place during the course of the year. They are:

1) Elections: Election for the Students Union was held on 1 August in a fair and friendly manner.

2) Inauguration: The union activities for the year were sparked off by Honourable Minister, Sri Bommai. He lit the lamp symbolising the inauguration of the Students Union.

3) Talents Week: This—our first event was an eventful one. A record number of 250 students participated. A separate section for the P.U. students was introduced this year, to enable them to participate with their own age group. Shalini created history by becoming the first girl to win "Student of the Week—runner up".

4) Out Station: Our cultural team went far, as far as BIT Pilani to participate in the cul. fest. They did pretty well to be in the cream of the long list of colleges.

5) Western Music: Our western music team maintained their reputation by winning nearly all the competitions they entered. Live Wire, Ovations, BIT Pilani, Vistas, Resonance etc.

6) Resonance 86: This was held on Dec. 20th. All the leading college participated in this event.

7) Pre Uni Fest: This was organised with great zeal this year. The close fight for all events made this fest a real feast.

8) XIV Spring Festival: Spring came. With it the cherished Spring Festival came. On the 6th, 7th, and 8th of Feb. Due to the exams of Eng. and Medical Colleges (a dozen) Participation was a bit less during the day. Evening Programmes overfilled the quadrangle—with a total crowd of about 15,000. The high lights of Spring 87 were—

a) Western Acquisticks: Reintroduced this year won acclaim from all.

b) Spring Wear: (Choreographed dance show)— This Programme got all people dancing. The show was so good that the crowd asked for an encore which was yielded.

c) Colossus: Colossus was a group made from the collusion of two top

teams of our city. The Maiden show was a major Success.

9) Sports and Games: Our football, Cricket, Basket ball, and all other teams had done exceptionally well.

10) Aims and Achievements: The main aims of this year's Students Union were to give safe drinking water, better bus transport and a bus shelter. All this aims have nearly been achieved.

Bus shelter: The Leo club of our college is putting a bus shelter.

Rotaract club of Christ college was inaugurated this year. Yielding to our request, they are putting up a bus shelter on the other side. We dreamed of one—now it is going to be two.

Drinking water: This year profits of Spring Festival and Resonance surpassed

all previous years. We have utilised this profit by buying water filters and water coolers—thus providing pure and safe drinking water.

Bus transport—to and from our college have been improved. The timings of buses which were inconvenient to our students have been changed. Additional buses are going to be introduced.

We thank our principal, staff and the management for their unstinted support throughout the year.

Finally we thank our fellow Christites, and all those who made our dream a reality.

Yours in Christ

V. Chockalingam

Secretary

STUDENTS' UNION ELECTIONS AND INAUGURATION

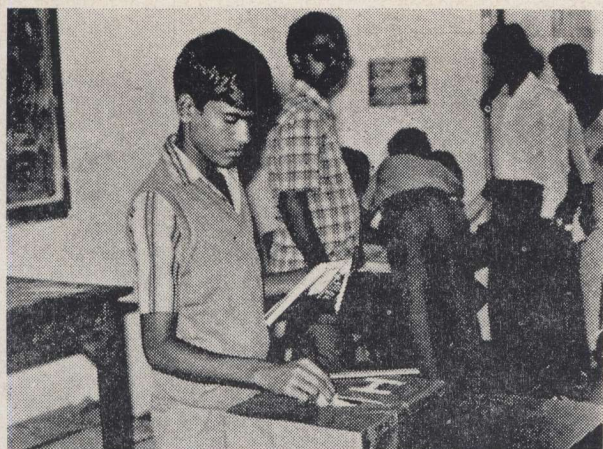
PLEASE ELECT....
the best banner

Queues everywhere!

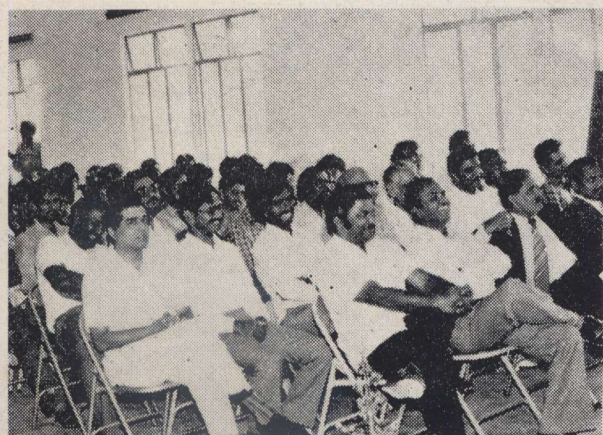
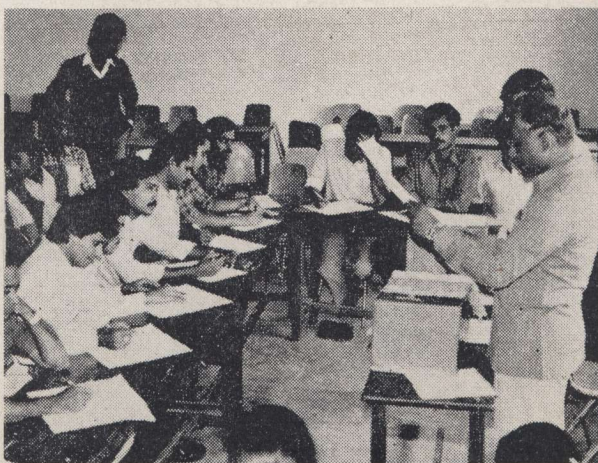
"I promise I will not..."

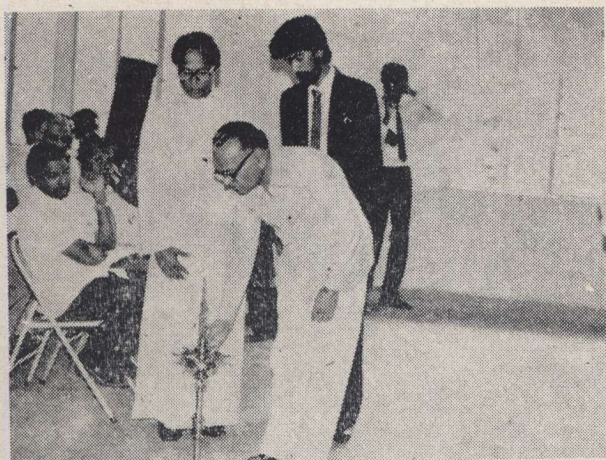

"I've done my duty,
To hell with the results"

When are the computers coming?

Oh! What a joke!

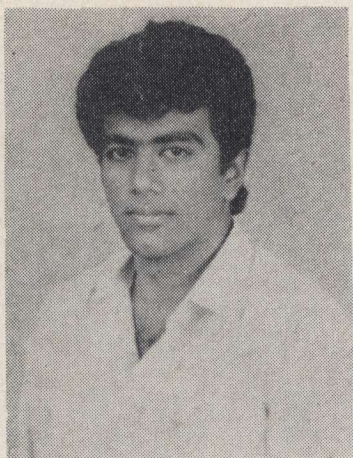
A light, a flash.

Inauguration by the
Honourable Minister Mr. Bommai

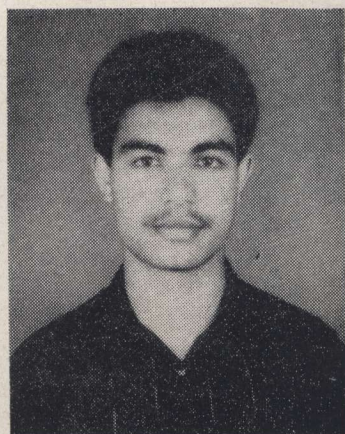
"A piece of his mind"

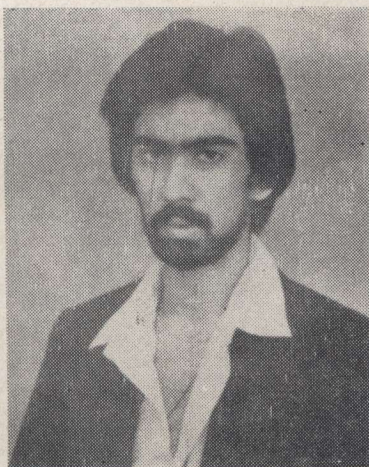
"I swear to keep my promises
(if possible)"

Mr. Chockalingan
Secretary

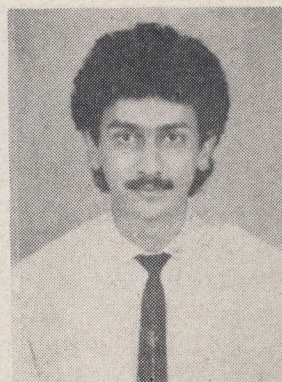
Mr. Fazal Khan
Treasurer

Mr. Ajay Toshniwal
Chairman

Mr. Murtaza Wajid
Joint Secretary

Mr. Praveen Kalappa
Vice Chairman

Fr. Principal presents
the Annual Report

The Chairman
presents his

The chief guest speaks

The parent guest speaks

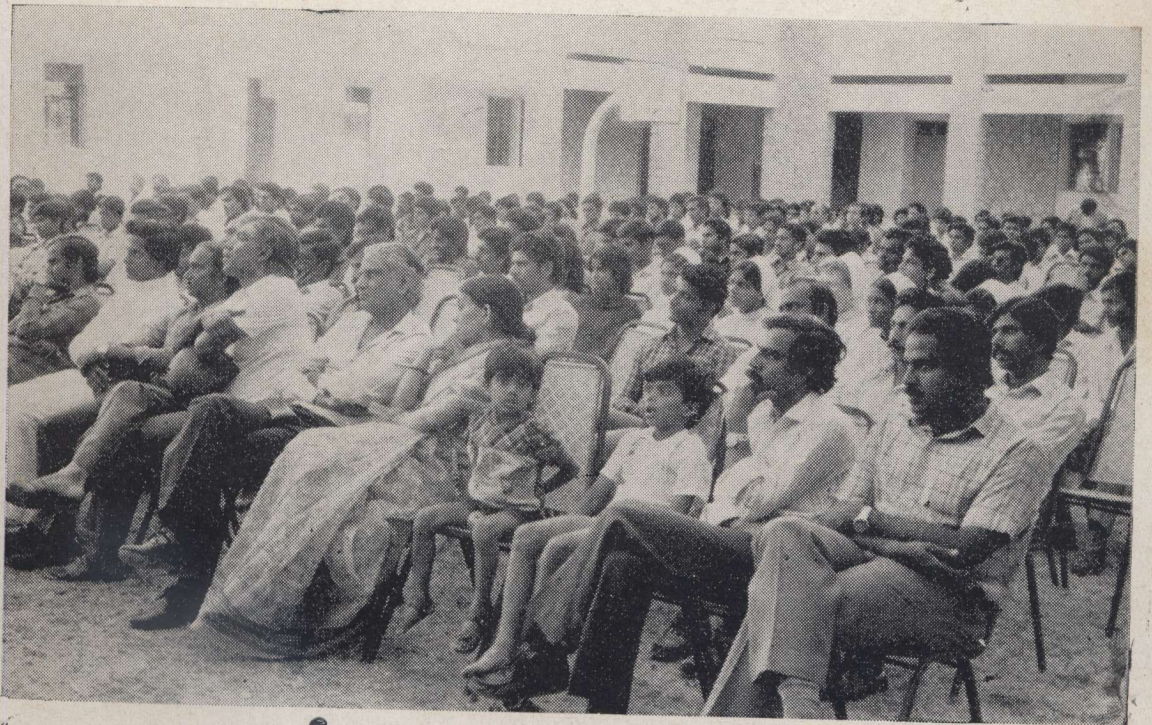
He gets a prize

She gets a prize

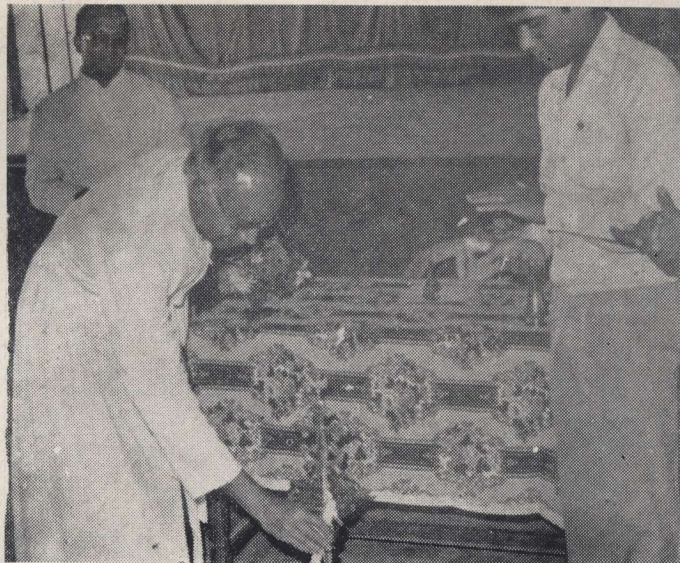

They sing songs

And we face the Indian music

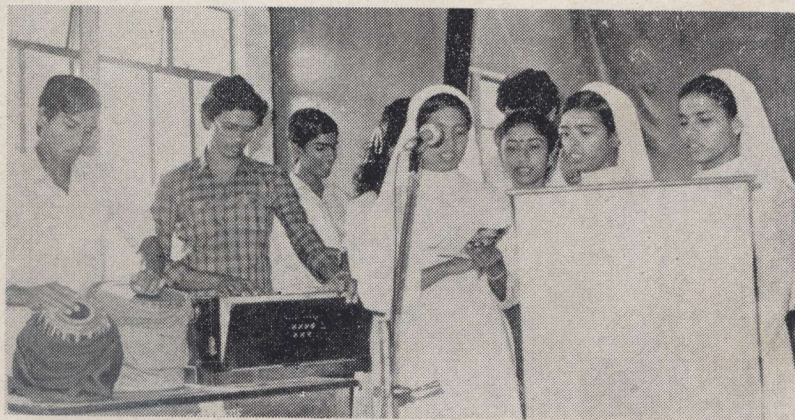
AICUF : INAUGURATION

A light to quell the darkness

Rev. Fr. Antony Chirathalakkal, the Director
A lamp not put under a bushel

Singing joyfully to the light of the World

INAUGURATION OF LIBRARY BLOCK

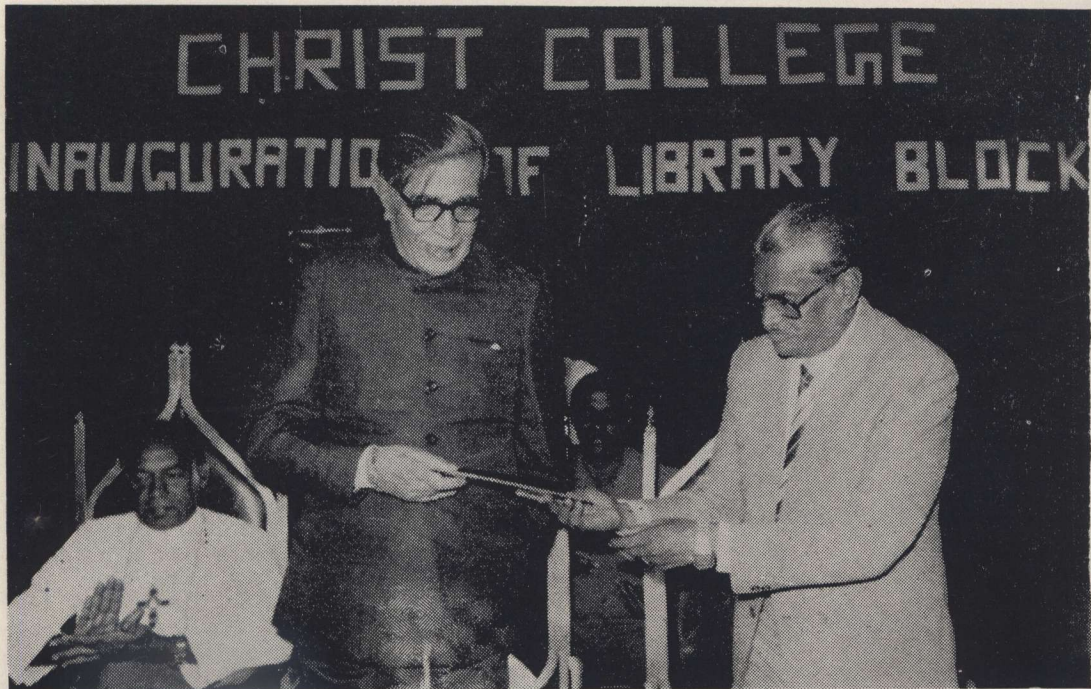
Welcome students! You're very welcome!!

The Governor takes the salute

A world of knowledge at your fingertips. Inauguration of the new Library Block

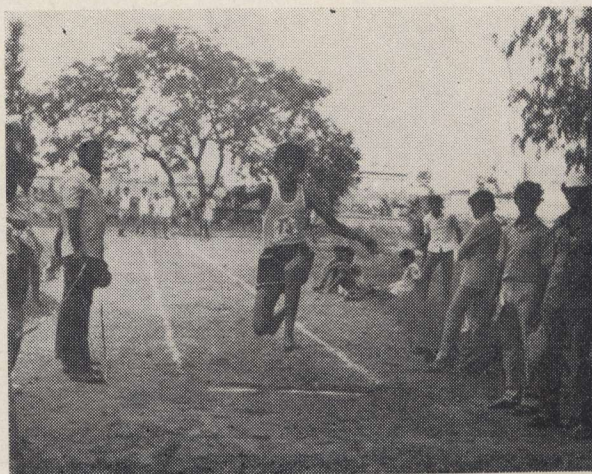
The Archbishop of Bangalore, The Governor of Karnataka
The then Vice-Chancellor of Bangalore University at Christ.
An analogy to the Magi?

SPORTS FESTIVAL

Watch out! You gonna
have an accident

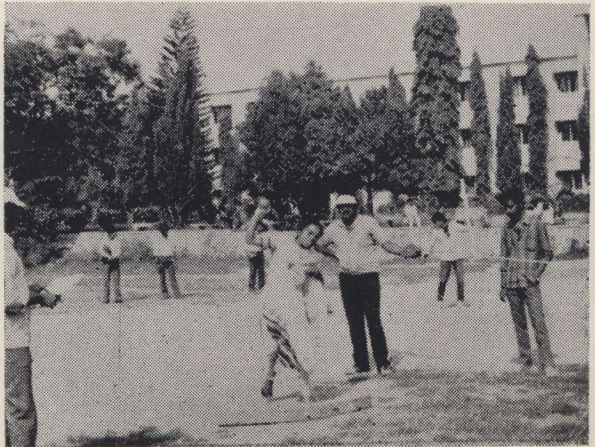
Leaps and bounds

"Have I really reached
my destination?"

And then both fell

It's heavy to shot-put

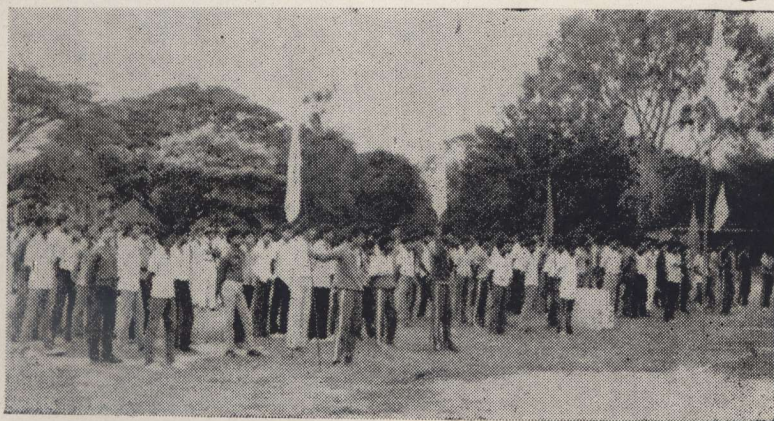
Omigosh what a step!

'Ah! at last'

Guess who won?

United we stand (now at least)

Inauguration of the new jumbo Hockey field
by Fr. Principal

Sticks, Cups and Balls with Swamy and Friends

The Basketball Team

The Hockey Team

The Football Team

Apprentice architects at the camp

"Don't we look like villagers in disguise?"

SPRING FESTIVAL, RESONANCE

Indians on the Western Highways

When is Krishna coming?

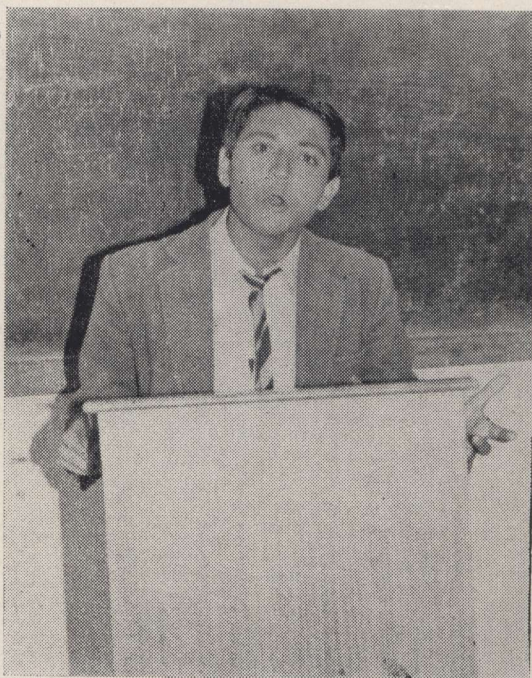
'Am I breaking?'

"Aint that beauuutiful?"
Saying it with flowers

"To be or not to be"
that is NOT the question

- Elocution

"The mikes aren't working,
Didn't I tell you so?"

"Am I singing the wrong song?
(Resonance 1987)

Limca after a raga

Body Language

"When I'm king dilly-dilly
You shall be queens"

From Texas without love

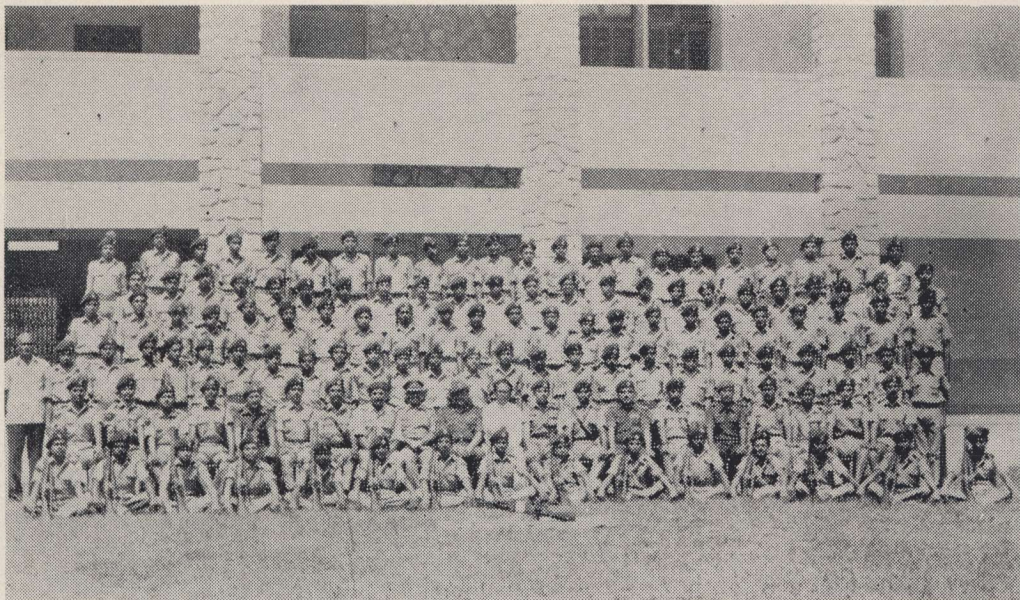

Is music "nothing else but wild
sounds civilized into time and tune"?

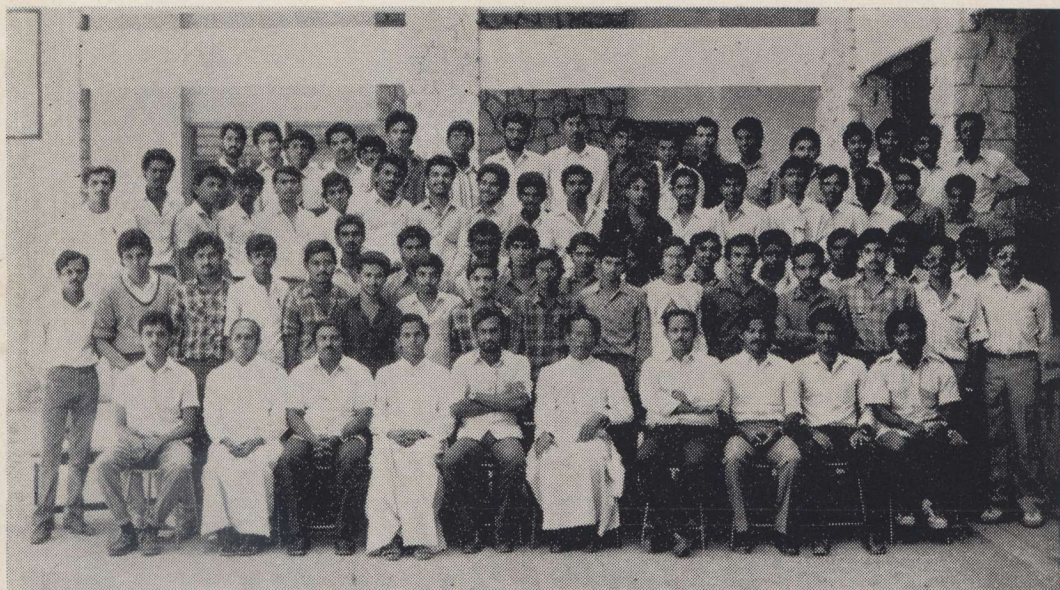
'Hey, what is going on?'

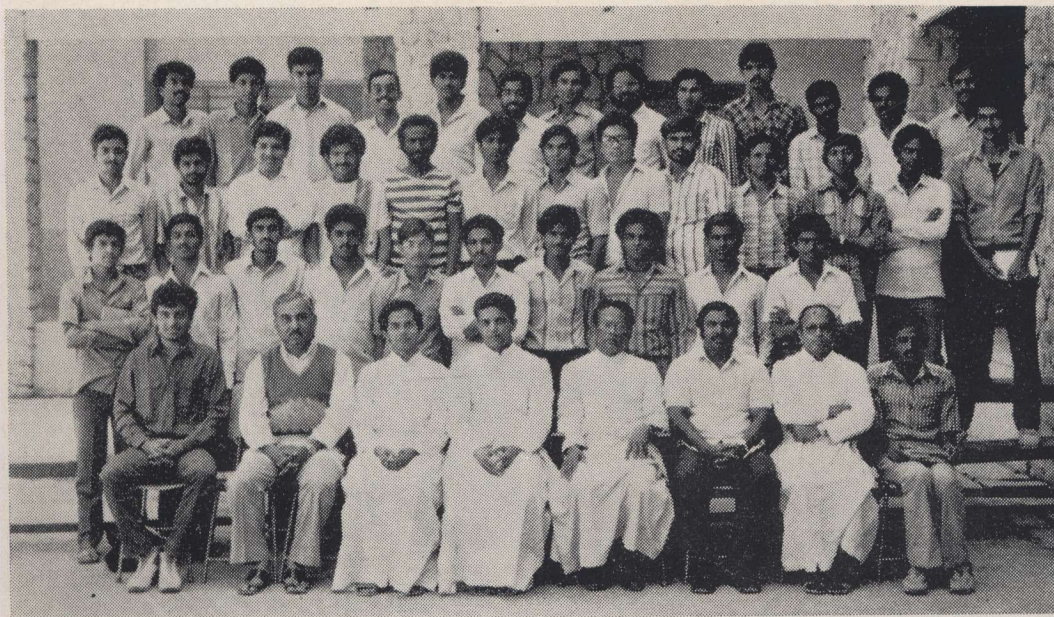
Prize Distribution !
St. Joseph's Commerce wins
the Spring Festival Trophy

N.C.C. (1986-87)
Though small, very smart

III B.Com.

III B. A.

III B. Sc. (CBZ)

III PCM

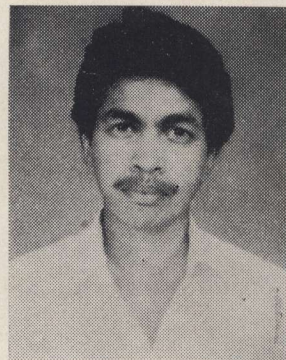
"And whether we shall meet again I know not:
 Therefore our everlasting farewell take:
 For ever, and for ever, farewell....
 If we do meet again, why, we shall smile;
 If not, why then, this parting was well made".

William Shakespeare, 'Julius Caesar' (Act 5, Scene I)

Rev. Gilson John
 I Rank B.A.
 receiving the Gold Medal
 from the Governor

Babu Kumar
 III PCM
 represented the University
 in the Cultural Meet at Waltair

KANNADA SECTION

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

ಸಂಪಾದಕ : ಎ. ಜಿ. ವಿಜಯರಾಘವನ್

ಸರಿವಿಡಿ

ಅಡಿಗರಿಗೆ ಕಬೀರ್ ಸಮ್ಮಾನ /3/

ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಶ(ಹ)ತಮಾನ/4/ಮ. ಜಯರಾಜ್

ಅಪರೂಪದ ಒಂದು ಪ್ರವಾಸ/5/ವಿನ್ನಿವ್ಯಾಥ್ಯ

ನಾನು ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಸುಳ್ಳಿನ ಪ್ರಸಂಗ/7/ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು

ದೊಡ್ಡ ಮಾವನವರು : ಒಂದು ಸ್ಮೃತಿಚಿತ್ರ/12/ಆಲೀಸ್ ದೇವಸಿ

‘ಉದಯರವಿ’ಯಲ್ಲೊಂದು ಅಪತ್ರಿಕಾ ವಾರ್ತೆ/14/

ಪ್ರೊ|| ಎಚ್. ಆರ್. ಆರ್. ರಾವ್

ಬೆಳದಿಂಗಳು/18/ಕೆ. ಎಸ್. ಮುರಳೀಧರ್

ನಾನು ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ/19/ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು

ಬನ್ನಿರೋ ಬನ್ನಿ ನನ್ನೆದೆಗೆ ಬನ್ನಿ/24/ಚಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಜು

ಅಡಿಗರಿಗೆ ಕಬೀರ್ ಸಮ್ಮಾನ

ಆಧುನಿಕ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರಿಗೆ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ 'ಕಬೀರ್ ಸಮ್ಮಾನ' ದೊರೆತಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಕ್ಕಿರುವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಸುಮಾರು ಐದುನೂರು ಜನ ಕವಿಗಳನ್ನೂ, ವಿಮರ್ಶಕರನ್ನೂ, ಕಾವ್ಯಪ್ರೇಮಿಗಳನ್ನೂ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ 'ಕಬೀರ್ ಸಮ್ಮಾನ'ಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾದ ಕವಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿ ಸುವಂತೆ ಕೇಳಲಾಗುವುದು. ಸೂಚಿತವಾದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಈ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಮರ್ಯಾದೆ.

ಎಂ (ಮೋಗೇರಿ) ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರು (ಜ 1918) ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂದಾಪುರದವರು. ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ನವ್ಯಪಂಥವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. 1946ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ 'ಭಾವತರಂಗ' ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿ ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳು ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅವರದು ಗದ್ಯ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಗಿಯಾದ, ಸಾರ್ಥಕ ಬರವಣಿಗೆ 'ಕಬೀರ್ ಸಮ್ಮಾನ'ಕ್ಕೆ ಅಡಿಗರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಸಮಿತಿ "ಬೇರುಗಳನ್ನು ಕಳಚಿಕೊಳ್ಳದೆ ಆಧುನಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ನಿಭಾಯಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕ ಗುಣ ಅಡಿಗರ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿದೆ, ದೇಶಿಯ ಚೆಲುವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅವರ ಭಾಷೆ ಎಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುತ್ತದೆ ; ಆಧುನಿಕ ಜೀವನದ ಬವಣೆ ಬೇಸರಗಳಿಗೆ ಅವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪುರಾಣವನ್ನು ಪುನರ್ನಿರ್ಮಿಸಿ ಆ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕರಿಸುತ್ತಾರೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಡಿಗರು ಕನ್ನಡದ ಗೌರವವನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿದ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬಹುಮಾನ, ಕವಿ ಆಶನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕವಿಮೇಳಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅವರ ಕೃತಿಗಳು ಹಲವಾರು ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು, ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೋರುವುದು ಕನ್ನಡಿಗರ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಶ(ಹ)ತಮಾನ !?

ನು. ಜಯರಾಜ್
ಎರಡನೆಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದತ್ತ
ನಮ್ಮ ಬೈತನ್ಯ ರಥ.
ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತಂಡಗಳ ನಿಲ್ಲದ ಜಾಥ
ಮನೆಮನೆಯಲ್ಲೂ ರೊಬಾಟ್‌ಗಳೇ ಕಾರ್ಯನಿರತ
ರಾಕೇಟುಗಳಲ್ಲೇ ಕೂತು ಸುತ್ತ-ಮುತ್ತಾ ಅಸ್ತು.
ಅಡಿಅಡಿದು ಬಳಸೋಣ ಯಂತ್ರಗಳ ಗಮ್ಮತ್ತು
ಗ್ರಹ-ತಾರೆಗಳ ನೋಡೋಣ ಸದಾ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಾ !
ಹೊಲ-ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವ ಒಂದೇ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಫಲ, ಪುಷ್ಪ, ಭತ್ತ.
ರಸ್ತೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಕೇಳದ ವೃಕ್ಷಸಂಪತ್ತು !
ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಯಡಿ ಕ್ರಿಕೇಟ್ ಆಟಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗತ.
ನಾಳಿಗೆ 'ಸಲಾಮ್' ಮಾಡುತ್ತ, ಗೊರಕೆ ಹಾಕೋಣ ಅನವರತ.
ಮೂಗು ಕಣ್ಣಾಗುವ, ತಲೆಮಾಯವಾಗುವ ರೋಗ ಬರುವುದಂತೆ
ಅದಕ್ಕಲ್ಲ ಚಿಕ್ಕಗಾತ್ರದ ಸೂಜಿಗಳು ಸಾಕಂತೆ !
ಅರೆ !!!
ಅಳಿದುಳಿದ ದೇವತೆಗಳ ಗದ್ದಲ ಕೇಳುತಿದೆಯಲ್ಲ !
ಅಣ್ಣಮ್ಮ, ಮಾರಮ್ಮ, ಪಾಪಮ್ಮ... ಇತ್ಯಾದಿ
ಹೊತ್ತುತಿರುಗುವ ಜನಗಳಿಗೆ
ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ ಮುಂದಿನ ಶತಮಾನದೊಳಗೆ ?

ಅಪರೂಪದ ಒಂದು ಪ್ರವಾಸ

ಕು|| ವಿನ್ಸಿ ನ್ಯಾಥ್ಯು

ಮೊದಲನೆಯ ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ.

ಪ್ರವಾಸದ ಸುದಿನವನ್ನು ನಾವು ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸ ಈ ವರ್ಷ ಹೋಗಲೇಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆವು. ಪ್ರವಾಸದ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿದೆವು. ಸರಿ, ಕೇಳಬೇಕೇ ನಮ್ಮ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ?! ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಮದರಾಸ್ ಎಂದು ಒಬ್ಬರೆಂದರೆ, ಕೇರಳವೆಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು, ಊಟಿ ಎಂದು ಮಗದೊಬ್ಬರು. ಹೀಗೆ ಪ್ರವಾಸದ ಸ್ಥಳಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳು ಇರಲು ಅನಾನುಕೂಲಗಳಿದ್ದವು. ಜೊತೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿರಬೇಕಲ್ಲ ? ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯನಿಯ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬೇಲೂರು, ಹಳೇ ಬೀಡು, ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆವು. ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಖುಷಿಯೋ ಖುಷಿ.

ಪ್ರವಾಸ ಹೊರಟ ದಿನ ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ದಿನ. ಒಟ್ಟು ನಲವತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು. ಎಲ್ಲರೂ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 6.45 ಕ್ಕೆ ಕಾಲೇಜಿನ ಬಳಿ ಹಾಜರ್. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸಡಗರ. ಕೇಳಬೇಕೆ ? ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಉಡುಪುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಂಕೃತರಾಗಿ ಬಂದರು. ಕೆಲವರು ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಕ್ಯಾಮರಾಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದರು. ಆ ದಿನ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಹಕ್ಕಿಗಳಂತಿದ್ದೆವು. ಬಸ್ಸು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂತು. ತಿಂಡಿ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಚೀಲಗಳು, ನೀರಿನ ಹೂಜಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿದವು.

ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮೀಯ ಗೆಳತಿಯರೊಡನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. 7-30ಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ 'ಚೈತನ್ಯರಥ' ಬೆಂಗಳೂರು ಬಿಟ್ಟಿತು. ನಾವು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಯಿಂದ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆವು. ಬಸ್ಸಿನ ವೇಗಕ್ಕಿಂತ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ವೇಗ ಜೋರಾಗಿತ್ತು. ಯಾವಾಗ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳವನ್ನು ತಲುಪುವೆವೋ ಎಂದು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಬೆಳಗಿನ ತಿಂಡಿಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿದೆವು. ಅವರವರ ಮನೆಗಳಿಂದ ತಂದಿದ್ದ ತಿಂಡಿಗಳ ವಿನಿಮಯವೂ ಆಯಿತು. ತಿನ್ನುವುದು, ಹರಟುವುದು, ಹಾಡುವುದು, ಹೀಗೇ ಸಾಗಿತ್ತು ನಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣ. ಸುಮಾರು 170 ಕಿ.ಮಿ. ಇರುವ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳವನ್ನು 11 ಗಂಟೆಗೆ ತಲುಪಿದೆವು.

ಬಸ್ಸು ನಿಲ್ಲುವುದೇ ತಡ, ಕುರಿಮರಿಗಳ ಮಂದೆ ಯಂತೆ ಇಳಿದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದೆವು. ಆಗ ಗೋಮಟೇಶ್ವರನಿಗೆ ಮಹಾಮಸ್ತು ಕಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಏರ್ಪಾಟುಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಜನರ ! ಅನಂತರ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಹತ್ತಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆವು. ಸುಮಾರು 640 ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆ ಉರಿಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತುವುದು ಸಾಹಸದ ಕೆಲಸವೇ ! ಅಲ್ಲವೆ ? ಎಳೆಯ ಪ್ರಾಯದ ಹುಡುಗಿಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹತ್ತಿಬಿಟ್ಟರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಹತ್ತಿದರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ನಾಲ್ಕು ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತುವಾಗಲೇ 'ಸುಸ್ತು' ಎಂದು ಹಣ್ಣುಹಣ್ಣು ಮುದುಕಿಯರಂತೆ ಅಲ್ಲೇ ಕುಳಿತರು. ಪಾಪ ! ಅವರದು ಸ್ಥೂಲಕಾಯ. ಜನ ಜುಗುಳಿಯಿಂದ ತುಂಬಿದ ಆ

ಊರಿಗೆ ಆಗಲೇ ಹಬ್ಬದ ಕಳೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ 57 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಗೋಮಟೇಶ್ವರನ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಕತ್ತತ್ತಿನೋಡ ಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲಿ ! ಅಜಗಜಾಂತರ !! ಬೆಟ್ಟದಡಿಯ ಇರುವೆಯಂತಿದ್ದೆವು. ವಿಗ್ರಹದ ಮುಖದಲ್ಲಿನ ಮುಗುಳು ನಗೆ, ಶಾಂತ ನೋಟ, ನೋಡುವವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆನಂದ. ಇನ್ನು ಮಹಾಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕದ ವೈಭವ ಹೇಗಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಿದೆವು. ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಚಾಮುಂಡರಾಯನಿಗೆ ಮನದಾಳದಲ್ಲಿ ವಂದಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಶಿಲ್ಪಿಗಳ ಕುಶಲತೆಗೆ ಬೆರಗಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಬೆಟ್ಟ ಇಳಿದು ಬಂದೆವು. ಇಳಿಯುವಾಗ ಕಾಲನಡುಗಳು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಅದೂ ಒಂದು ಅನುಭವ !

ಅಲ್ಲಿಂದ 40 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಹಳೇ ಬೀಡಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ. ಹೊಟೇಲಿನಲ್ಲಿ ಗಡತ್ತಾಗಿ ಊಟವಾಯಿತು. ಪುಷ್ಕಳವಾದ ಊಟದಿಂದ ನಮಗಾಗಲೇ ನಿದ್ರೆಯ ಮಂಪರು. ಹಳೇ ಬೀಡಿನ ಶಿಲ್ಪಸುಂದರಿಯರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಬೆಡಗು ಬಿನ್ನಾಣಗಳಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಜೀವಂತ ಶಿಲ್ಪಕಲಾವೈಭವಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಮನಸೋತೆವು. ಒಂದೊಂದು ಶಿಲ್ಪ ಒಂದೊಂದು ಭಂಗಿ. ಒಂದರಂತೆ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆರಗಾಗದ ಮನವರು ಯಾರು ? ಅವುಗಳನ್ನು ಭಯ-ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕಡಿದ ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು, ಈಶಿಲ್ಪಗಳ ಜೊತೆ ನಿಂತು ನಾವು ವಿವಿಧ ಭಂಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡೆವು. ಅನಂತರ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣ ಬೇಲೂರಿಗೆ. ಬೇಲೂರು ಚೆನ್ನಕೇಶವಸ್ವಾಮಿಯ ಶಿಲ್ಪಸಿರಿಯನ್ನು

ಕಂಡು ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಮಾಡಿ, ಅನಂದಬಾಷ್ಪಗಳು ಸುರಿದವು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಗತವೈಭವ ?!

ಆಗಲೇ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆ. ಹಾ! ಹೊಟ್ಟೆ ಕಾಫಿ ಗಾಗಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ನಾವೇ ಕಾಫಿ ತಯಾರಿಸಿದೆವು. ಕಾಫಿ 'ಏ ಒನ್'. ಏಕಂತೀರಾ ? ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವೇ ಆಗಲಿ ಬಯಸಿ ಬಯಸಿ ಪಡೆದಾಗ, ಅದು ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಮೃತವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂತಸಕ್ಕೂ ಬ್ರೇಕು ಹಾಕಿತು ಬಸ್ಸು. ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಹಾಲ್ಟ್. ಆಗಲೂ ನಾವು ಪುಟಾಣಿ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಕುಣಿಯುತ್ತಾ, ನಗೆಯುತ್ತಾ. ಹಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೆವು. ಬಸ್ಸು ರಿಪೇರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಆಸ್ಥಳಕ್ಕೆ 'ಟಾಟಾ' ಹೇಳಿ ಹೊರಟೆವು.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಾವು ತಲುಪುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಗೊತ್ತಾ ? ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು 'ಗುಡ್ ಮಾರ್ನಿಂಗ್' ಹೇಳಿ ಕೊಂಡು ಹೊರಟಿದ್ದೆವು. ಇಳಿಯುವಾಗಲೂ, ಚದರುವಾಗಲೂ ಅದೇ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಪ್ರವಾಸದಿಂದ ನಾವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸ ಹಾಗೂ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯ ವೈಭವವನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡೆವು. ಮನದಾಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸದ ಸವಿನೆನಪುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹಿಂದಿರುಗಿದೆವು. ಮೂರನೆಯ ದಿನ ನಮ್ಮ ಕಾಲುಗಳದೇ ಒಂದು ಕಥೆ ! ಇರಲಿ, ಈ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯನಿಯವರಿಗೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಚರಮಣಿಗಳು. ಕಡೆಗೂ ನಮ್ಮ ಬಯಕೆ ಈಡೇರಿತಲ್ಲ ಎಂಬುದೆ ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ.

ಓ ಬನ್ನಿ ಜನವೆ, ಕನ್ನಡನಾಡ ಗಡಿಮೂಲೆ,
ಮೂಲೆಯಿಂದ,
ಹಳ್ಳಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಂದ,
ಮೈಸೂರೂ ಮಂಗಳೂರೂ ಧಾರವಾಡವೂ
ರಾಯಚೂರೂ-ಎಂಟು ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ,
ಮುಳುಗಿದೀ ಕನ್ನಡವನೆತ್ತುವೊಮ್ಮೆ ನ ಮಿಣಿಯ
ಬಿಗಿವ, ಎಳೆಯುವ, ಗೆಲುವ ಭಾವದಿಂದ,
ಬನ್ನಿರೋ ಬನ್ನಿ, ನನ್ನೆದೆಗೆ ಬನ್ನಿ !

ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ

ನಾನು ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಸುಳ್ಳಿನ ಪ್ರಸಂಗ

ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ಪಿ. ಯು. ಸಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕೇಳಲಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ನೂರೆಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪ್ರಯೋಗ ಓದುಗರಿಗೆ ಹಿಡಿಸುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಯಾರಿವನು ?

ಒಮ್ಮೆ ಬೇಸಿಗೆಯ ರಜೆ ಬಂತು. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನೊಂದಿಗೆ ತಿರುಗಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಹೊರಟೆವು. ಆದರೆ ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೋಗಿದ್ದು ಒಂದು ತೋಟಕ್ಕೆ. ಮನಸಾರೆ ಮಾವಿನಕಾಯಿಗಳು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ತುರುಕಿಕೊಂಡೆವು. ಕಾವಲುಗಾರನ ಕಣ್ಣು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ಅವನು ಜೋರಾಗಿ ಕೂಗಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ. ನಾವು ಮರದಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಜಿಗಿದು, ಜೋರಾಗಿ ಓಡಿ ಅವನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೆವು. ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಏನೋ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು. 'ಸುಮ್ಮನೆ ತಿರುಗಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದೆವು' ಎಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೆವು. ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳು ಕಳೆದವು. ತರಕಾರಿ ಮಾರುವನೊಬ್ಬ 'ತರಕಾರಿ ತರಕಾರಿ' ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡು ಬಂದ. ಅವನನ್ನು ಕರೆದವು. ಅವನು ಬೇರೆಯಾರೂ ಆಗರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಅಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಕಾವಲುಗಾರ. ಅವನು ನಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತುಹಿಡಿದನು. ನಾವು ಹೆದರಿ ಅವನಿಗೆ ಮುಖ ತೋರಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ. ಅವನು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಬಾರದು, ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಬಾರದು ಎಂದು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದರು.

ರಾಮಚಂದ್ರ ಮೋಹನ್ ಭಟ್ಟ

*

*

*

ಅಂಕಪಟ್ಟಿ ಅವಾಂತರ

ನಾನು ಒಮ್ಮೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ, ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಬರಬೇಕಿದ್ದ ರ್ಯಾಂಕು ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಯಿಗೆ "ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅಂಕಪಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದೆ. ಅಂಕಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸುವ ದಿನ ಬಂದಿತು. ನಮ್ಮ ತಾಯಿಗೆ ಅಂಕಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಂದೆಯ ಬಳಿ ಸಹಿ ಹಾಕಿಸುವಂತೆ ಕೇಳಿದೆ. 'ಈ ಬಾರಿ ಯಾರಿಗೂ ರ್ಯಾಂಕು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಮೂರನೆ ಭಾಷೆಯಾದ

ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ'ವೆಂದು ಅಳಿದ. ನಮ್ಮ ತಾಯಿಗೆ ಏಕೋ ಅನುಮಾನ. ಸಂಜೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನೊಬ್ಬ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಬಂದು ತಾನು ಆರನೆಯ ರ್ಯಾಂಕ್ ಪಡೆದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಇದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಬೇಸರವಾಗಿ, ತಂದೆಯ ಬಳಿ ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ತಂದೆ ನನ್ನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಯ್ಯುತ್ತಾ, ನನ್ನ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಪೂಜೆಯಾಯಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಸುಳ್ಳುಹೇಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಸುಳ್ಳಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಶಾಲೆಯ ವರೆಗೂ ಬರುವಂತಾಯಿತು.

ಟಿ. ಎನ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್

*

*

*

ಬಟ್ಟೆಯ ಬಯಕೆ

ನಾನು ಫೌಡ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ರಜೆಯಿಂದ ಮತ್ತೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ನಾವು ಬಡವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಬಳಿ ಎರಡು ಜೊತೆ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದವು. ಕೊಟ್ಟ ಹಣದಿಂದ ಒಂದು ಜೊತೆ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರ ಹೊಳೆಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಉಳಿ ದಿದ್ದನ್ನು ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿಯಿಂದ ಎಂ.ಒ. ಮಾಡಿದೆ. ಮನೆಗೆ ಬಂದು 'ಎಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದೆ' ಎಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದೆ. ಉಳಿದ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಜೇಬಿನಲ್ಲೇ ಇತ್ತು. ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕತನಿಗೆ ನನ್ನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿದ್ದ ನೂರುರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿದಳು. ಅವಳು ಸಹಜ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದಳು. ಆಗ ತಾಯಿಗೆ ಸಂತಯ ಹತ್ತಿತು. ಮತ್ತೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ನಾನು 'ಹಣವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಏನುಮಾಡಲಿ? ದಿಕ್ಕೇ ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ತುಂಬಾ ಬೇಸರದಿಂದ ಕೇಳಿದಾಗ ಸತ್ಯಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಆಗ ತುಂಬಾ ದುಃಖವಾಯಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಬಾರದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ.

ಟಿ. ಯಂ. ಸೆಬಾಸ್ಟಿಯನ್

*

*

*

ಗ್ಲಾಸು ಒಡೆದಾಗ

ಒಂದು ದಿನ ನಾನು ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾನು ಹೊಡೆದ ಚೆಂಡಿನಿಂದ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಗ್ಲಾಸು ಪುಡಿಪುಡಿಯಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಓಡಿಹೋದೆ. ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರು ಬಂದು 'ಗ್ಲಾಸು ಯಾರು ಒಡೆದದ್ದು' ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ 'ನಾನಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ನಂಬಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಕೇಳಿದರೂ ನಾನು ಒಂದೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ. ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದ ಒಂದು ವಾರದ ಮೇಲೆ ಯೋಚಿಸಿದೆ. 'ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಗ್ಲಾಸು ಒಡೆದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು' ಎಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಿದೆ. ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. ನಾನು ಕೂಡಿಟ್ಟಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು

ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳಿದೆ. ನಾನು ನಿಜ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಹಣವನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿದರು. ಆಗ ನಿಜದ ಬೆಲೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ಪಿ. ಹರ್ಷ

‘ಗಾಂಧಿ’ ಚಿತ್ರ

ನಾನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಒಮ್ಮೆ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ಪಕ್ಕದ ಊರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ಅಂದು ‘ಗಾಂಧಿ’ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತೋರಿಸಲಿದ್ದರು. ನಾನು ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಂಡು ಚಿತ್ರನೋಡಲು ಕುಳಿತೆ. ಗಾಂಧೀಜಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಎನಿಸಿದಾಗ ನಡೆದುಕೊಂಡ ರೀತಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಕಲಕಿತು. ಚಿತ್ರದ ಅರ್ಧದಲ್ಲೇ ಎದ್ದು ಬಂದೆ. ನನ್ನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಬಳಿ ನಡೆದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ “ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಕೆಲಸ ವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ‘ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆ’ ಎಂದು ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿದರು.

ಕೆ. ರಮೇಶ್

ತಮ್ಮನ ಗಡಿಯಾರ

ಒಂದು ದಿನ ನನ್ನ ತಮ್ಮನ ವಾಚನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕೈಚಾರಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿತ್ತು. ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಭಯವಾಯಿತು. ಅದು ಚೂರುಚೂರಾಗಿ ಒಡೆದು ಹೋಗಿತ್ತು. ತಂದೆಗೆ ತಿಳಿದರೆ ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅದನ್ನು ಹಾಗೇ ಇಟ್ಟು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದೆ ಹೊರಗೆ ಬಂದೆ. ಮುಂದಿನ ದಿನ ನನ್ನ ತಮ್ಮ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತೆರೆದು ನೋಡಿದ. ಅದು ಪುಡಿ ಪುಡಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅವನಿಗೆ ಭಯವಾಯಿತು. ತಂದೆಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿನ ತಂದೆ ಅವನಿಗೆ ವಾಚ್ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ಅವನು ಭಯದಿಂದ ಯಾರೋ ವಾಚನ್ನು ಚೂರು ಚೂರು ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ. ಅವರು ಅದನ್ನು ನಂಬಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ‘ನಾನು ವಾಚ್ ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನನ್ನ ತಂದೆಯವರು ತಮ್ಮನೇ ವಾಚನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಯ್ದರು. ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂತಿದ್ದಾಗಲೂ ಬಯ್ದರು. ಅವನು ಊಟವನ್ನು ಅರ್ಧಕ್ಕೇ ಬಿಟ್ಟು ಎದ್ದು ಹೋದನು. ಅಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ನೋವಾಯಿತು. ನಾನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಿಸುವ ಸಂಕಟ ನೋಡಲಾರದೆ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ಒಬ್ಬರೇ ಕುಳಿತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಅಳತೊಡಗಿದೆ. ನಾನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹಿತವಚನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ತಮ್ಮನಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು.

ವಿ. ಎಂ. ಜಯನ್

ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಮಹಿಮೆ

ನಾನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತರಗತಿಯ ಮುಖಂಡನಾಗಿದ್ದೆ. ಇದು ನನಗೆ ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮೇಲರಿಮೆ ಮನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಒಂದು ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಚಂದಾ ಎತ್ತಲು ತರಗತಿಗೆ ಬಂದರು. 'ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಯಾರೂ ಕೊಡುತ್ತಿರೋ ಕೈ ಎತ್ತಿ' ಎಂದಾಗ, ತರಗತಿಯ ಮುಖಂಡ ಕೈ ಎತ್ತದಿರುವುದು ಹೇಗೆ? ನಿಜವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ನನ್ನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ತರಗತಿಯ ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಮೇಲರಿಮೆ ಉಳಿಯಬೇಕಿತ್ತು. ನಾನು ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪನಾಗುವನೆಂಬ ಸಂಕೋಚ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕೆಂದು, ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅವರು ಮರುಮಾತಾಡದೆ ಐದು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಟ್ಟರು. ನನ್ನ ಈ ಸುಳ್ಳು ತಾಯಿಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತೋ ಕಾಣೆ. ಮರುದಿನ ರಾತ್ರಿ ನನ್ನನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು 'ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವವರಿಗೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಬಾರದು' ಎಂದು ವಿಧವಿಧವಾಗಿ ತಿಳಿಯಹೇಳಿದರು. ಆ ಮಾತುಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹಸಿರಾಗಿಯೇ ಇವೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ನಂಬಿದವರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆ.

ಎಸ್. ಬಿ. ರವಿಕುಮಾರ್

ಗೆಳೆಯನ ಕೈ ಜಖಂ

ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ಪೀಟರ್. ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ಬೇರೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮಾತು ಕೇಳಿ, ನನ್ನನ್ನು ಕಿಟ್ಟಿದಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಕರೆದು 'ಏಕೆ ಹೀಗೆ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವೆ?' ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. ಅವನು ಬೇರೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ. ನಾನು ಅವು ತಪ್ಪೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಆ ಮಹಾ ಸುಳ್ಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೋಪಬಂತು. ನಾನು ಅವನ ಟಿ.ವಿ.ಎಸ್. ಬ್ರೇಕ್‌ಅನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದೆ. ಅವನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಗುನಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅವನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಅವನಿಗೆ 'ಗಾಡಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗಾಡಿ ಹತ್ತಿಸಿ' ನನ್ನ ಕೋಪ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅವನ ಕೈ ಜಖಂ ಆಗಿ, ಆರು ತಿಂಗಳು ಅಲುಗಾಡಿಸಬಾರದೆಂದು ಡಾಕ್ಟರ್ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಕೋಪ ಮತ್ತು ಸುಳ್ಳಿನ ಕಾರಣ ದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಗೆಳೆಯ ಕೈ ಜಖಂ ಆದದ್ದು ನನಗೆ ದುಃಖವನ್ನು ತಂದಿತು. ಇಂದಿಗೂ ಆ ಕೆಲಸ ನನ್ನನ್ನು ಚುಚ್ಚುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಸ್ವೀಫನ್ ಜಾರ್ಜ್

'ಸುಳ್ಳು ಪುರುಕಾ'

ನನ್ನ ಹುಟ್ಟಿದ ಊರು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ. ನನ್ನ ಆಪ್ತ ಮಿತ್ರ ಎಂದರೆ ಮಹೇಶ. ಅವನು ಬಹಳ ಸಾಧು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯ. ತೀರ ಚಿಕ್ಕ ವಿಷಯಕ್ಕೆಲ್ಲ ಹೆದರಿ

ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ತಂದೆ-ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅಪಾರ ಪ್ರೀತಿ. ಮಹೇಶ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಫಲಿತಾಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಫಲಿತಾಂಶ ಹೊರ ಬೀಳಲಿತ್ತು. ನನ್ನದು ತೀರ ಕುತಂತ್ರ ಬುದ್ಧಿ. ಇದೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಮಯವೆಂದುಕೊಂಡು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ 'ಇಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಫಲಿತಾಂಶ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನ ಸಂಬರು ಹುಡುಕಿದೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಚನ್ನಾಗಿ ಬರೆದಿರಲಿಲ್ಲವೇ?' ಎಂದೆ. ಅವನಿಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟ. ನನ್ನ ಸುಳ್ಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ. ಆದರೆ ಮಾರನೆಯ ದಿನದ ಸುದ್ದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಹೇಶ ತಾನು ಫೇಲ್ ಆಗಿರುವನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದನಂತೆ. ಫಲಿತಾಂಶ ಪ್ರಕಟವಾದಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಮೊದಲನೆಯ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲೇ ಉತ್ತೀರ್ಣನಾಗಿದ್ದ. ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟ. ಈಗಲೂ ನಾನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಿನವರು ನನ್ನನ್ನು, 'ಸುಳ್ಳುಪುರುಕಾ' ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಆರ್. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ

*

*

*

ಹಸಿದಿಹುದು ಹೊಟ್ಟೆ; ಕೊಡು ಅನ್ನವನು. ನನ್ನ ತನು
ಕೋಡುತಿದೆ ಚಳಿಗೆ; ಕೊಡು ಬಟ್ಟೆಗಳನು,
ಗಾಳಿ ಬೆಳಕಿನ ಗೋರಿಯಲ್ಲಿ ಹೂತಿರುವೆನಿದೊ ;
ಕೊಡು ನನಗೆ ಸುವಿಶಾಲ ವಸತಿಗಳನು.
ಇದು ಮೊದಲು ಆ ಮೇಲೆ ಉಳಿದುದೆಲ್ಲ ;
ಅದುವರೆಗೆ ಉಳಿದುದೆಲ್ಲ ಮಾತು ಹೊಲ್ಲ!

ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ

ದೊಡ್ಡ ಮಾವನವರು : ಒಂದು ಸ್ಮೃತಿ ಚಿತ್ರ

ಕು || ಅಲೀಸ್ ದೇವಸಿ ಎನ್.ಡಿ.

ಮೊದಲನೆಯ ಪದವಿ

ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ನೋಯಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಕೆಲವು. ನನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸಹೋದರರು. ಒಬ್ಬ ಅಕ್ಕ, ನನ್ನ ತಾಯಿಯೇ ಚಿಕ್ಕವರು. ನಾನು ಮೂರು ವರ್ಷವಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಮಾವನವರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೆ. ಆಮೇಲೆ ನಾವು ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಗೆ ಹೋದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿರುವಾಗ ನೋವು ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಡೆಯಿತು ಎಂಟನೆಯ ತರಗತಿಯವರೆಗೂ ಈ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಾಲೆ. ಎಂಟನೆಯ ತರಗತಿಯ ಫಲಿತಾಂಶ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಹೋದವು. ಆಗ ದೊಡ್ಡ ಮಾವನವರು ಎರಡು ತಿಂಗಳು ರಜಾ ಹಾಕಿ ಕಾಶ್ಮೀರ ದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಮಿಲಿಟರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರಣ ಅವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಭಯ. ಅವರು ಬಹಳ ಕೋಪಿಷ್ಟರು. ಆದರೂ ಒಳ್ಳೆಯವರು. ನನಗೆ ಅವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿ. ಅವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು.

ದೊಡ್ಡ ಮಾವನವರೊಡನೆ ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕಾಲಕಳೆದವು. ಅವರಿಗೆ ತಂಗಿಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅತಿಪ್ರೀತಿ. ಆ ಸಲದ ರಜೆಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಅವರೂ ಇದ್ದರು. ಇನ್ನಿಬ್ಬರ ಮಾವಂದಿರ ಮಕ್ಕಳು, ಅತ್ತೆಯರು, ಅಜ್ಜಿ, ತಾತ, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ, ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ, ದೊಡ್ಡಮ್ಮ, ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಅಂದರೆ ಸಕಲ ಬಂಧು ಬಳಗದವರೆಲ್ಲ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿದಾಗ ನನಗಾದ ಸಂತೋಷ ಹೇಳ ತೀರದು. ಅದರಲ್ಲೂ ನಾವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಕುತೂಹಲ ಎಲ್ಲರಿಗೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಅವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ

ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ಆನಂದಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ದೊಡ್ಡ ಮಾವನವರು ಅಂಧ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಪಂಜಾಬ್, ಒರಿಸ್ಸಾ, ರಾಜಾಸ್ಥಾನ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರಾದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿಚಯವಿತ್ತು. ನಾವು ಆ ಭಾಷೆಗಳ ಹಾಡುಗಳನ್ನು, ಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಮಾವನವರಿಂದ ಕಲಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ಆದರೆ...ಆದರೆ ಯಾರು ತಾನೆ ಊಹಿಸಿದ್ದರು ಇದೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕೊನೆಯ ಭೇಟಿ ಎಂದು ? ಹೀಗೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹಂಬಲ. ಬರುವ ವರ್ಷದ ರಜೆಗೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಊಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಅತಿ ಸಂತೋಷದ ಭರದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಎಲ್ಲಿವನ್ನೂ ಮರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಅದಾದ ನಂತರ ಆರು ವರ್ಷಗಳು ಉರುಳಿದವು. ನಮ್ಮ ಬಂಧು ಬಳಗದವರನ್ನು ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಆಗಾಗ ಎಲ್ಲರಿಂದ ಕಾಗದಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಅಷ್ಟೆ. ಬೇಸತ್ತು ಬಳಲಿ ಸ್ಕೂಲಿನಿಂದಲೋ, ಕಾಲೇಜಿನಿಂದಲೋ, ಆಫೀಸಿನಿಂದಲೋ ಬಂದಾಗ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಕಾದು ಕುಳಿತಿರುವ ಕಾಗದ ಕಂಡಾಗ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮಂದಹಾಸ. ಹೀಗೆ ಕೇವಲ ಕಾಗದಗಳ ಮೂಲಕ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರ.

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಬಂತು. ನವೆಂಬರ್ ಐದರಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಾವ ಮಣಿಪುರದಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರು ಎಂಬ ಸಂದೇಶ. ಅದನ್ನು ಓದಿದ ನಾನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದೆ. ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ನನ್ನ Beloved uncle ಇಲ್ಲವಾದರೆ ? ನವೆಂಬರ್ ಐದರಂದು ನಿವೃತ್ತರಾಗಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಅವರು, ಅಂದೇ ಅಲ್ಲಿ ತೀರಿಹೋದರು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ದುಃಖ ಬೇರೇನು ?

ಅಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಎದೆನೋವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ವೇಳೆಗೆ ಅವರ ಪ್ರಾಣಪಕ್ಷಿ ಹಾರಿಹೋಗಿತ್ತು.

ಮಿಲಿಟರಿ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ದೇಹ ವನ್ನು ಸಕಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಮರ್ಯಾದೆಗಳೊಡನೆ ಮಣಿ ಪುರದ ಡಾನ್‌ಬಾಸ್ಕೊ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕಾರ ವಾಯಿತು. ನಮಗೆ ಅವರ ಅಂತಿಮ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕೂಡ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ದುಃಖದ ಸಂಗತಿ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ನವೆಂಬರ್ ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರರಂದು ಅವರ ಮಗಳ ಮದುವೆ ನಿಶ್ಚಯ ವಾಗಿತ್ತು. ತಂದೆಯ ಸಾವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಅವರು ಹುಚ್ಚಿ ಯಂತಾದಳು. ನಾವೆಲ್ಲ ಹೆದರಿಬಿಟ್ಟೆವು. ಮಾವನವರು ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಗಳಿಗೆ ಹದಿನೈದು ಸೀರೆಗಳು, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರವಿಕೆಗಳು ; ವಿದ್ಯುತ್ ಒಲೆ ; ಕುಕ್ಕರ್ ; ಒಡವೆಗಳು ; ಅವಳ ಮದುವೆ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಗಲಂ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಸಂಗೀತದ ಆಲ್‌ಬಂ ; ಪ್ರಸಾಧನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂತಾದವು ವನ್ನು ಇರಿಸಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಮಾವನವರು

ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕನಸುಗಳು, ನಮ್ಮ ಕನಸುಗಳ ನವೆಂಬರ್ ಐದರಂದು ಮುಳಗಿದವು.

ಹಿರಿಯರು ಮಣಿಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಸಮಾಧಿ ಯನ್ನು ಕಂಡು, ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅದರ ಮಣ್ಣು, ಹೂ ಮತ್ತು ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತಂದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನು ಹದಗೆಟ್ಟಿತ್ತು. ಅವಳಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚಿ ಯಾಗುವಳೋ ಎಂದು ಹೆದರಿದ್ದೆವು. ಮದುವಣಗಿತ್ತಿ ಯಾಗಿ ಮದುವೆ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದವಳು ಮಂಟಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಳು. ದುಃಖ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಶಮನವಾಯಿತು. ನಾವೆಲ್ಲ ಊರು ಗಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ್ದೆವು. ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಮದುವೆಯೂ ಆಯಿತು. ಏನೇ ಆದರೂ ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಮಾವನವರ ಸಾವಿನಿಂದ ನಾವ್ಯಾರು ಸರಿಯಾಗಿ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆ ಆನಂದ ಮರಳಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲ ಕಟ್ಟಿದ ಕನಸುಗಳಿಗೇನು ಕಡಿಮೆ ಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಭಗವಂತನ ನಿರ್ಣಯವೇ ಬೇರೆ ಯಾಗಿತ್ತು.

○

○

○

ನಾವೆಲ್ಲರು ಒಂದೆ ಜಾತಿ, ಒಂದೆ ಮತ, ಒಂದೆ ಕುಲ ;
ನಾವು ಮನುಜರು ;
ನರರ ನಡುವಿನಡ್ಡ ಗೋಡೆಗಳೆನು ಕುಟ್ಟಿ ಕೆಡಹುವೆವು
ನಾವು ವಿಲಯರುದ್ಧರು !
ಹೊಸ ಬಾಳಿನ ಹೊಸ ಸಮತೆಯ ಸಮರಸವನು ಸಮೆವೆವು,
ನಾವು ನವವಿಧಾತರು !

ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ

‘ಉದಯರವಿ’ಯಲ್ಲೊಂದು ಅಪತ್ರಿಕಾ ವಾರ್ತೆ

ಪ್ರೊ|| ಎಚ್. ಆರ್. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ರಾವ್
ಭಾತಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಜನವರಿ 31. ವರಕವಿ ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬದ ದಿನ. ಬೇಂದ್ರೆ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಕವನ ಬರೆಸಿ, ಉತ್ತಮವಾದವುಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿ, ಕವಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನವಿತ್ತು ಬೆನ್ನುತಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ; ‘ಕ್ರೈಸ್ಟ್ ಕಾಲೇಜ್’ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ’ಕ್ಕೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿ. ಈ ವರ್ಷದ್ದು ಐದನೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಕವನ ಸಂಕಲನ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ; ಡಾ|| ಅ.ನ.ಕೃ. ಅವನ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ 14 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ಅಂತರ ಕಾಲೇಜು ಲೇಖನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನಿತರಾದ ಮೂವರ ಲೇಖನಗಳ ಪುಸ್ತಕವೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಸಂಘದ ಪ್ರಕಟಣಮಾಲೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಕವನ ಸಂಕಲನ : ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಮಂಜುನಾಥ ಅವರ ‘ಹಕ್ಕಿ ಪಲ್ಟಿ’ಯೂ ಬಿಡುಗಡೆಗಾಗಿ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಎಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡಿ, ಯುವ ಕವಿ-ಲೇಖಕರನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಲು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿದವರು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿಯ ಕವಿ, ‘ಕುವೆಂಪು’ ಅವರು. ಸಮಾರಂಭ ನಡೆಸಲು ಗೊತ್ತಾದ ಸ್ಥಳ : ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ‘ಕುವೆಂಪು’ ಅವರ ನಿವಾಸ ವಾದ ‘ಉದಯರವಿ’.

ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಬಹುಮಾನಗಳು; ಕನ್ನಡಸಂಘದ ನಾಮಫಲಕವೇ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಬಸ್ಸಿಗಿಂತ ರೈಲೇವಾಸಿ ಅಂತ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಜನವರಿ 30ರಂದು 12-30ರ ಕ್ಲಾಸು ಮುಗಿಸಿ ಕೊಂಡು, ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರ ಅಪ್ಪಣೆಪಡೆದು, ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹೊಟ್ಟೆಗೆಹಾಕಿಕೊಂಡು ಆಟೋ ಹಿಡಿದು ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ತಲುಪುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಆಗತಾನೆ ಬಂದು, ಮತ್ತೆ ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ಕಾವೇರಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ರೈಲು ಭರ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅಂತೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಗೆಲೆಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಜು; ನಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಚೀಲಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತಜಾಗ ಹೊಂದಿಸಿದರು. ಕುಳಿತಿದ್ದವರು 'ಅಡ್ಡಸ್ಪೈ' ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮಗಷ್ಟು ಜಾಗ ಬಿಟ್ಟರು. ಕುಳಿತು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲು ಚಾಚುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ರೈಲು ಹೊರಟಿತು. ಗಡಿಬಡಿಯ ಓಡಾಟದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಯಾಸವಾಗಿದ್ದು, ತಣ್ಣನೆಯ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದ್ದ ರಿಂದ ಹಾಗೆಯೇ ಮಂಪರು, ತೂಕಡಿಕೆ. ಸುಷುಪ್ತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, ಹಿಂದೆ ನಡೆಸಿದ ಇಂತಹದೇ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳ ನೆನಪಿನ ಅಲೆಗಳು ತೇಲಿ ಹೋದವು. 'ರಾ.ಶಿ' ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆಗಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಬಾರದ 'ಮಾಣಿ ಜೈಲ್ಸ್' ನಮ್ಮೊಂದಿದ್ದರು. ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಮಾತಾಡಲು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದ 'ರಾ.ಶಿ' ತಮ್ಮ ಹಾಸ್ಯಭರಿತ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನಗಿಸಿ ತಾವೂ ನಕ್ಕಿದ್ದರು. ಆಮೇಲೆ 'ಮಾಸ್ತಿ', ರುಚಿರುಚಿಯಾದ ತಿಂಡಿಕೊಟ್ಟು, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಆತ್ಮೀಯ ವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಸಿ, ಪುಸ್ತಕ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಗೆಲೆಯ ರಾಜು ಅವರಿಗೆ ನಾಳಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹೇಗಾಗುತ್ತೋ ಅನ್ನುವ ಆತಂಕ. 'ಕುವೆಂಪು' ಆರೋಗ್ಯ ಹೇಗಿದೆಯೋ? ಮೈಸೂರಿನ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಹುಮಾನ ಬಂದಿದ್ದು, ಅವರೆಲ್ಲ ಅತಿ ಪ್ರಚಾರಕೊಟ್ಟು ಗೆಲೆಯರ ಹಿಂಡಿನೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾದರೆ ಗತಿ ಏನು? ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ವಿದೆಯೇ? ಈ ಗದ್ದಲ 'ಕುವೆಂಪು' ಅವರಿಗೆ ಹಿಡಿಸಿತೆ? ಯೋಚನೆಗಳ ಸರಮಾಲೆ. ಮಂಡ್ಯದಾಟುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಬಹುಮಾನ ಪಡೆಯಲು ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ಹೊರಟಿದ್ದ ಇಬ್ಬರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ನಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಚೀಲದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿ ಪರಿಚಯ ಬೆಳೆಸಿದರು, ಅವರ ಕವನಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಅವರ ಒಳಮನಸ್ಸು ಗುರುತಿಸಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಕಾತುರ. ಸಂಜೆ 6-30ಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ತಲುಪಿದವು.

ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ರಾಜು ಅವರ ತಂಗಿಯಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಡಾ|| ಪ್ರಭಾಶಂಕರ ಅವರನ್ನು ಮೊದಲು ಭೇಟಿಯಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಪುಸ್ತಕ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವರೇ ಅವರು. 'ಆಟೋ' ಹಿಡಿದು ಮೊದಲು ಜಯನಗರದಲ್ಲಿನ ರಾಜು ಅವರ ತಂಗಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ. ಸಾಮಾನುಗಳ ಚೀಲಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಟ್ಟು; ಅದೇ ಆಟೋದಲ್ಲಿ 'ಮಾನಸಗಂಗೋತ್ರಿ'ಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಚಾಲಕನಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದೆವು. ಆಟೋಚಾಲಕ ಒಳ್ಳೆವಾಚಾಳಿ; ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರೇಮಿ. ಕನ್ನಡಪುಸ್ತಕ ಗಳನ್ನು ಮಾರುವಲ್ಲಿನ ಕಷ್ಟ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಗೊಣಗದೆ ನಮಗೆ ತುಂಬಾ ನೆರವಾದ. ನಾಳಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಮಗೊಬ್ಬ ಸಮರ್ಥ 'ಫೋಟೋಗ್ರಾಫರ್' ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆಟೋಚಾಲಕ ಒಂದು 'ಸ್ಪುಡಿಯೋ'ಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಏರ್ಪಾಟುಮಾಡಿದ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮಾನಸಗಂಗೋತ್ರಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಡಾ||ಪ್ರಭಾಶಂಕರ ಅವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 8-00ಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆಬರುವುದಾಗಿ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿ, ದೇವರಾಜ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಆಟೋತಿರುಗಿಸಿದೆವು. ಕವಿ ಸನ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಶಾಲು, ಹಣ್ಣು-ಹೂವು, ಎಲೆ-ಅಡಿಕೆ, ಗಂಧದ ಹಾರ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ ನಾವು ಮತ್ತೆ ಮಾನಸ ಗಂಗೋತ್ರಿ ತಲುಪಿದಾಗ ರಾತ್ರಿ 8-00 ಆಗಿತ್ತು.

ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ವೇಳೆಗೆ ಮೊದಲೇ 'ಕುವೆಂಪುತಾತ' ಎರಡು ಬಾರಿ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದ

ರಂತೆ; ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದವಳು ಡಾ॥ ಪ್ರಭಾಶಂಕರ ಮಗಳು. ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಫೋನಿನ ಕರೆಗಂಟೆ. ನಾವು ಬಂದಿದ್ದೇವೆಯೆ ಹೇಗೆ; ನಮ್ಮ ಊಟ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು 'ಕುವೆಂಪು.' ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತಿರುಗು-ಮುರುಗು ! ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗೆ ಕಾಳಜಿ. ಮಂಜಾನೆ 9-30ಕ್ಕೆ 'ಉದಯರವಿ'ಗೆ ಬಂದರೆ ಸಾಕು ಅಂತ ತಿಳಿಯಿತು. 'ಕುವೆಂಪು' ಅವರ ಅರೋಗ್ಯ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದ ನಮಗೆ ಅವರ ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಆತಂಕ ಕಳೆದು ಹರ್ಷವುಂಟಾಯಿತು. ಎಲ್ಲಾ ಸುಗಮಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಭಾಶಂಕರನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ಮಾರನೆಯ ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಮನೆ ಸೇರಿದಾಗ ರಾತ್ರಿ 9 ಗಂಟೆ. ಹಸಿದಿದ್ದ ನಮಗೆ ಸೊಗಸಾದ ರಸಕವಳ ಕಾದಿತ್ತು !

ಜನವರಿ 31, ಶನಿವಾರ. ನಸುಕಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಗಾಳಿಸೇವನೆಗೆಂದು ಹೊರಟ ನನಗೆ ಕಿತ್ತಳೆಬಣ್ಣದ ಆಕಾಶ ಮೈ-ಮನವನ್ನು ಹಿಗ್ಗಿಸಿ 'ಉದಯರವಿ'ಯ ನೆನಪು ಮೂಡಿತು. ಸ್ನಾನ ಮುಗಿಸಿ, ಸೋದರಿ ಸರಳಾ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ತಿಂಡಿ, ಕಾಫಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ 'ಫೋಟೋ ಗ್ರಾಫರ್'ನಿಗೆ ನೆನಪು ಮಾಡಿ, 'ಉದಯರವಿ'ಗೆ ಬಂದಾಗ ಸಮಯ 9 ಗಂಟೆ. ಆ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ಬಿಳಿಯ ಜುಬ್ಬು ಪೈಜಾಮಾ ತೊಟ್ಟು; ಕತ್ತಿಗೆ ಮಫ್ಲರ್ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಹಸನ್ಮುಖಿ 'ಕುವೆಂಪು', ಡಾ॥ ಪ್ರಭಾಶಂಕರ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಆನಂದ, ಧನ್ಯತೆಗಳ ಅವರ್ಣನೀಯ ವಿಚಿತ್ರ ಅನುಭವವಾಯಿತು; ಕಾಲದೇಶಗಳ ಮಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿನಿಂತ ವಿಶ್ವಮಾನವರೊಬ್ಬ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಿಂತಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಭಾವುಕತೆಯ ಗುಂಗಿನಿಂದ ಹೊರಬಂದೊಡನೆ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಸಮಾರಂಭದ ಏರ್ಪಾಟಿನತ್ತ ಗಮನಹರಿಸಿದೆವು.

'ಉದಯರವಿ'ಯಲ್ಲಿನ ಕೈದೋಟ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿದೆ, ಸಪೋಟಿ ಮರದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿ ಜಿಗಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲಿನ ಪಟ್ಟಿ; ಕೋಟನ್ ಮುಂತಾದ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಗಿಡಗಳು-ಪುಷ್ಪಗಳು. 'ಕುವೆಂಪು' ಎಲ್ಲಿ ಕೂಡಬೇಕು, ಸುಮಾರು 11-30ರ ವರೆಗೆ ಬಿಸಿಲು ಬೀಳದ ಜಾಗ ಯಾವುದು; ಮುಂತಾದ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾದಮೇಲೆ, ಅವರ ಮನೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ಬದಿಯಲ್ಲಿ, ಕುಂಡಗಳಲ್ಲಿ ನಗುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಂಪು-ನೇರಳೆ ಬಣ್ಣದ 'ಆರ್ಕಿಡ್' ಹೂವುಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದವು. ಆ ಕುಂಡಗಳ ಮುಂದೆ ಬೆತ್ತದ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ 'ಕುವೆಂಪು' ಕುಳಿತು ಬಹುಮಾನ ವಿತರಣೆಮಾಡಿದರೆ ಸೊಗಸಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಂದೆವು. ವಿಶಾಲವಾದ ಹುಲ್ಲಿನ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಉಳಿದವರು ಕೂಡುವುದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. 9-45ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ; ಬಹುಮಾನಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು 'ಉದಯರವಿ'ಯೊಳಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದೋ ಬೇಡವೋ ಅನ್ನುವ ಸಂಕೋಚದ ತಡೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಪರಿಚಯ, ಅಭಿನಂದನೆ, 'ಕುವೆಂಪು' ಅವರಿಂದ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿನ 'ಥ್ರಿಲ್': ಏನೋ ಮಿಷಿ, ನಗು: ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಚೈತನ್ಯ ತುಂಬಿದ ಓಡಾಟ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಆತ್ಮೀಯತೆ, ಒಡನಾಟ ಬಂದೀತೆ? ಅವರಲ್ಲೇ ಪಿಸುವಾತು.

'ಓ ನನ್ನ ಚೇತನ, ಆಗು ನೀ ಅನಿಕೇತನ' ಹಾಡಿನೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಕವಿಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತ್ ಕಾಲೆಜ್‌ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಶಾಲು ಹೊದಿಸಿ, ಗಂಧದ ಹಾರಹಾಕಿ, ಹೂವು-ಹಣ್ಣು ಅರ್ಪಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ನಂತರ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಮಂಜು ನಾಥ ಅವರ ಕವನ ಸಂಕಲನ 'ಹಕ್ಕಿಪಟ್ಟಿ' ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಈ ವರ್ಷವಾದ ಪ್ರಕಟಣೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕವನಸಂಕಲನ 'ನನ್ನ ಪಾದಿಗೆ ನಾನು' ಮತ್ತು 'ಬಹುಮಾನಿತ ಲೇಖನಗಳ' —

ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮೂರು ಪುಸ್ತಕಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಕುವೆಂಪು, ಬಹುಮಾನ ವಿಜೇತರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬಹುಮಾನ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಸಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು. 'ಆರ್ಕಿಡ್' ಪುಷ್ಪಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಸರಳ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಕ್ಯಾಮೆರಾ ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸುದ್ದಿಯಾಗದ ಈ ಅಪೂರ್ವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು 'ಅಪತ್ರಿಕಾವಾರ್ತೆ' ಎಂದು ಕರೆದ ಕುವೆಂಪು ತಮ್ಮ 'ವಿಶ್ವಮಾನವ' ಸಂದೇಶವನ್ನು ಎಳೆಯರಿಗೆ ಮನ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ವಿವರಿಸಿದರು. ಕವಿಗಳಾದ ಎಸ್. ಮಂಜುನಾಥ, ಅಬ್ದುಲ್ ರಶೀದ್ ಕಾವ್ಯವಾಚನ ಮಾಡಿದರು. ಡಾ|| ಪ್ರಭುಶಂಕರ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ; ಇಂತಹ ಆತ್ಮೀಯವೂ, ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವೂ ಆದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಯಲೆಂದು ಆಶಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣರಾದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸಭೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ 'ಕುವೆಂಪು' ಅವರಿಂದ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆಯುವುದು; ಬದುಕಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಳಿಯುವ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಸಂದರ್ಭ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾದರೂ ಸಾರ್ಥಕ ಅಂತ ಬೆಳಗಾಂನಷ್ಟು ದೂರದೂರಿಂದ ಕು|| ಸುಮಂಗಲಾ ವೀ. ತಳವಡಿ ಬಂದದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಮಾತಿನ ಗ್ರಾಸವಾಗಿತ್ತು.

ದೂರದ ಊರುಗಳಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಯುವಕ-ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಆಸೆ. ಮಾನಸಗಂಗೋತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕಲೆತು ಕವಿಗೋಷ್ಠಿ ಏಕೆ ನಡೆಸಬಾರದು ? ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದರು. ಅಬ್ದುಲ್ ರಶೀದ್ ಮುಂದಾಳತ್ವ ವಹಿಸಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹೊತ್ತು ತಂದಿದ್ದ ಭಾರ ಕಡಿಮೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಮೈಮನಗಳು ಹಗುರಾಗಿ; ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ರಣಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದವು. ಮಾನಸ ಗಂಗೋತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತೆರವಾಗಿದ್ದ ಗಾಂಧಿಭವನದ ಬಯಲು ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕವಿಗೋಷ್ಠಿ ನಡೆಯಿತು. ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದಿದ್ದ, ಈ ಬಾರಿ ತೀರ್ಪುಗಾರರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾಗಿದ್ದ, ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಶ್ರೀ. ಚಿಂತಾಮಣಿ ಕೊಡ್ಲೆಕೆರೆ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆಕಾಲ ಕಾವ್ಯ ವಾಚನವಾಯಿತು. ಯಂವ ಚೇತನದೊಂದಿಗೆ ಕಳೆದ ಸ್ನೇಹಮಯ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ, ಆಟೋ ರಿಕ್ಷ ಹತ್ತಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿದಾಯ ಹೇಳುವಾಗ ಕಣ್ಣು ಮಂಜಾಗಿತ್ತು.

ಇದಿಗೋ ಬಂದೆವು ಬಂದೆವೆನ್ನುವಿರಿ,

ಎದೆಗೋ ನೆನಪಿನ ಬೆಂಕಿಯನೆರೆವಿರಿ ;

ಎಂದೂ ಇಲ್ಲದ ಆಶೆತವೆಗಳ

ಒಂದೊಂದೇ ಹೊಸ ಬಯಕೆ ಬವಣೆಗಳ

ತಂದು ಕೂಡಿ, ಗರಿಮೂಡಿ ಹಾರುವಿರಿ-

ವಿಜನ ವಿಜನ ಮನವು,

ಶೂನ್ಯ ಶೂನ್ಯ ದಿನವು !

ಗೋಸಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ

ಬೆಳದಿಂಗಳು

ಕೆ. ಎಸ್. ಮುರಳೀಧರ್
ಮೊದಲನೆಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಅಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ನಿಂತು ಕಲಕಿತ್ತು
ನಾಯಿನರಿಗಳ ಬೊಗಳಾಟ ಊಳಾಟ ಕೇಳುತಿತ್ತು
ಅಂದಿನ ದಿನವೇ ಬೆಳದಿಂಗಳು.

ಮನೆಮಂದಿರಗಳ ದೀಪವಾರಿತ್ತು
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ನೀರವತೆ ಹರಡಿತ್ತು
ಅಂದಿನ ದಿನವೇ ಬೆಳದಿಂಗಳು

ಅಳಿದುಳಿದವರ ಆಸರೆಯಾಗಿತ್ತು
ಮೈಮನಗಳೆಲ್ಲಾ ನಂಜಾಗಿತ್ತು
ಅಂದಿನ ದಿನವೇ ಬೆಳದಿಂಗಳು.

ಜಗ ಇರುಳ ಹಡೆದಿತ್ತು
ಕಾಗದ ಹೂಗಳು ನಗುನಗುತಿತ್ತು
ಅಂದಿನ ದಿನವೇ ಬೆಳದಿಂಗಳು.

ಸತ್ತ ಶಾಂತಿಗೆ ಸಂಕೇತವಾಗಿತ್ತು
ಮನುಕುಲದ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಅಣುಬೂದಿ ತುಂಬಿತ್ತು
ಅಂದಿನ ದಿನವೇ ಬೆಳದಿಂಗಳು.

ನಾನು ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ

ಮೊದಲನೆಯ ಪದವಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದರು. ಹದಿಹರೆಯದ ಮನಸ್ಸುಗಳು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಅಧ್ಯಯನ ಯೋಗ್ಯ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬೇಲಿ ಎದ್ದು ಹೊಲ ಮೇದಾಗ

ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆಲ್ಲ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಅವರು ನೀರನ್ನು ಮೆಯಿನ್ ಪೈಪಿ ನಿಂದ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿ ನೀರು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನೀರು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಮಾತ್ರ ಬಿಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ನಮ್ಮೂರಿನ 'ಯುವಕ ಸಂಘ' ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೀರು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆವು. ಆದರೆ ಯೋಜನೆ ಬಹು ಬೇಗ ಮುರಿದುಬಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ 'ಯುವಕ ಸಂಘ'ದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯೇ ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಮೋಸದ ಸಂಚನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದನು. ಈ ವಿಷಯ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರು. ಈ ವಿಷಯ ನನ್ನ ಕಿವಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾನು ಎಲ್ಲರ ಹಾಗೆ ಸುಮ್ಮನಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ಅವನು ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದಿತೆಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದನು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ಸಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಡೀ ಊರಿಗೆ ಬಹಿರಂಗಗೊಳಿಸಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಸಿದೆನು.

ಮಧೂಸುದನ

○

○

○

ಕನ್ನಡವೆಂದರೆ ಆಗೋಲ್ಲ

ನಾನು ಮೊದಲನೆಯ ದಿನ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಮೂವರು ಹುಡುಗರು ಒಂದು ನನ್ನನ್ನು ಪರಿಚಯಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅವರು ನನಗೆ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮೇಷ್ಟ್ರುಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪರಿಚಯವನ್ನು

ನೀಡಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬರುವ ಕನ್ನಡ ಮೇಷ್ಟ್ರರನ್ನು ತುಂಬಾ ಅಭಿಮಾನದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಆದರೆ ನನಗೆ ಕನ್ನಡ ಕಂಡರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಏನು ಮಾಡುವುದು ? ಇದಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿ ನಾನು ತರಗತಿಗೆ ಹೋದೆ. ನನಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವುದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯ ತರಗತಿಗೇ ಕನ್ನಡ ಮೇಷ್ಟ್ರ ಬಂದರು. ನಾವೆಲ್ಲ ಎದ್ದು ನಿಂತು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದೆವು. ಅವರು ಕಾಲೇಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು, ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಹೇಳಿದರು. ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಸರನ್ನು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಕನ್ನಡವೆಂದರೆ ಮೊದಲೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಎರಡು ಪುಟ ಬರೆಯುವುದು ಹೇಗೆ ? ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಕನ್ನಡ ಮೇಷ್ಟ್ರರ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಕೋಪ ಬಂತು. ನಾನು ತರಗತಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋಗೋಣವೇ ಎಂದೆನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಇದು ಕಾಲೇಜಿನ ಮೊದಲನೆಯ ದಿನ, ಮೊದಲನೆಯ ತರಗತಿ. ನಾನು ನನ್ನ ಕೋಪವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅದುಮಿ ಕೊಂಡು ಎರಡು ಪುಟವನ್ನು ತಪ್ಪುತ್ತಪ್ಪಾಗಿ ಗೀಚಿದೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಿಂದ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರೆದೆ. ವಿಳಾಸವನ್ನು ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಎಸ್. ಡೇನಿಯೆಲ್

ನಿರಾಶೆಯ ನುಡಿಲಲ್ಲಿ

ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ. ಮನುಷ್ಯನು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಂವರ್ಧಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತಾನು ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದು ಆಟದ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನನ್ನ ಮಾನಸಿಕ ಗೊಂದಲ ಅಥವಾ ಪೇಚು. ನಾನು ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಟಗಾರ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮ ಅಂತ ಹೇಳಲಾರೆ. ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲರಂತೆ ನಾನೂ ಇದ್ದೆ. ಆಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ನನ್ನ ಗುರುಗಳು ಮತ್ತು ತಂಡದ ನಾಯಕ ನನಗೆ ಆಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಆಸೆ ನೆರವೇರಲಿಲ್ಲ. ನಿರಾಶೆ ಕವಿಯಿತು. ನಮ್ಮ ತಂಡ ಆಟದಲ್ಲಿ ಸೋತಿತು. ನನ್ನ ತಂಡದ ನಾಯಕ ನೊಡನೆ ವಾಗ್ವಾದಕ್ಕೆ ಇಳಿದೆ. ಅವನೂ ಸೋತ ನಿರಾಶೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಒರಟಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟ. ನಾನೂ ನನ್ನ ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಬಿರುಸಾದ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಡೆಯಬಾರದ್ದು ನಡೆದುಹೋಯಿತು. ಇಡೀ ದಿನ ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರೊಡನೆ ಮುಂಗೋಪದಿಂದ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದೆ.

ಸುರೇಶ ಪಂಡಿತ ಪರಡ್ಡಿ

ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ

ನನಗೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಕೋಪ ಬೇಗನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಟೀಂ ಆಯ್ಕೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಂದು ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ಕೂಡ ತನ್ನ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ. ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯ ಆಟಗಾರ. ಆಯ್ಕೆಗಾಗಿ ಆಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷವೇ ಸ್ಟೇಟ್ ಟೀಂ ನಲ್ಲಿದ್ದ. ಆದರೂ ಅವನಿಗೆ ಹನ್ನೊಂದು ಆಟಗಾರರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಹದಿನಾರು ಆಟಗಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾಗಿದ್ದ. ಆಯ್ಕೆಗಾರರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಅವನು ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವನು, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಹನ್ನೊಂದು ಜನ ಆಟಗಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾಗುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಸರದಿ ಬಂದಾಗ ನನ್ನ

ಗೆಳೆಯನ ಹೆಸರನ್ನೂ ಕೂಗಿದರು. ಅವನ್ನು ಖುಷಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದ. ತನ್ನ ಆಟವನ್ನು ತುಂಬಾ ಚನ್ನಾಗಿ ಆಡಿ ತೋರಿಸಿದನು. ನನ್ನ ಸಮಯ ಬಂತು. ನಾನೂ ನನ್ನ ಆಟವನ್ನು ಆಡಿ ತೋರಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಗೆಳೆಯನ ಆಟವನ್ನು ನೋಡಿದವರೆಲ್ಲ ಅವನ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರು ಜನರ ಆಟಗಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಹೆಸರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾಗಿ ಆಟಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರ ಮಗ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದ. ಗೆಳೆಯನ ಹೆಸರನ್ನು ಏಕೆ ಸೇರಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ನಾವೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹಾರಿಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆಗ ನನಗೆ ನಿಜವಾದ ಕೋಪ ಅವರೆಲ್ಲರ ಮೇಲೆ ಬಂತು. ಇಲ್ಲೂ ರಾಜಕೀಯವೇ ಅನಿಸಿತು.

ಮೀರ್ ಅತಿಕ್ ಅಲಿ

ಅಜ್ಜಿ ಮತ್ತು ನಾಯಿಮರಿ

ನನಗೂ ಕೋಪಕ್ಕೂ ಬಿಡಲಾರದ ನಂಟು. ನನಗೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯವರು ಕರೆಯುವುದು 'ಮುಂಗೋಪಿ' ಎಂದು. ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೋಪ ಬರುವುದು, ಯಾರಾದರೂ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ನಾಯಿಮರಿಯನ್ನು ಕಣಕಿದಾಗ. ಅದಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಕಂಡರೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚು. ನನ್ನ ನಾಯಿಮರಿಗೆ ಒಂದು ಅಭ್ಯಾಸ ವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಲಗುವುದು. ಇದು ನನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಜ್ಜಿಗೆ ಹಿಡಿಸದು. ಏಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಅಜ್ಜಿ ತುಂಬಾ ಮಡಿ ಹೆಂಗಸು. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಮ್ಮ ಕೂಡ ತಾಳ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ನಾಯಿಮರಿ ಅಜ್ಜಿಯ ಮಡಿಗೆ ತದ್ದಿರುದ್ದ. ಒಮ್ಮೆ ಮನೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದ ನನ್ನ ಮುದ್ದು ನಾಯಿಮರಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಅಜ್ಜಿಯ ಮಡಿಸೀರೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟಿತಂತೆ. ಆ ದಿನ ನಾನು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆನಾದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ವಿಷಯ ತಕ್ಷಣ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸಂಜೆ ಬಂದಾಗ ನನ್ನ ನಾಯಿಮರಿ ಕುಯ್ಲಾಗುಡುತ್ತಾ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿತ್ತು. ಪಾಪ ? ಅಜ್ಜಿಯ ಮಡಿಕೋಲು ಅದರ ಮೇಲೆ ನರ್ತಿಸಿತ್ತು. ಅದರ ಮುಂಗಾಲಿಗೆ ಪೆಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆಯಲಾರದಂತಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಜ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಸಹಿಸಲಾರದಷ್ಟು ಕೋಪ ಬಂದಿತು. ಅಜ್ಜಿ ಮಡಿ ಕೋಲನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅಜ್ಜಿಗೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಲು ಹೊರಟೆ. ಅಜ್ಜಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಮಡಿಕೋಲನ್ನು ಮುರಿದೆ. ನಾಯಿಯ ಕಾಲಿಗೆ ಗಾಯವಾದ ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೆ, ನನ್ನ 'ಮುಂಗೋಪಿ' ಅರಿತಿದ್ದ ಅವರು ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮನೆಗೆ ಹಾರಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ನನಗೆ ಅಜ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಕೋಪವಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರೀತಿಯೂ ಇತ್ತು. ನನ್ನ ಕೋಪವಿಳಿದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿರುಗುವರಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತು ನೋಡುವ ಅದೃಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮನೆಯಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ಬಸ್ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ತೀರಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಮುಂಗೋಪದ ಹೆದರಿಕೆ ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಆಹುತಿಯನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿತ್ತು. ಈಗ ಉಳಿದಿರುವುದು ನನ್ನ ಕುಂಟು ನಾಯಿಮರಿ ಮತ್ತು ಅಜ್ಜಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಳೆದ ಸಿನೆಮಾಗಳು.

ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್ ಬಿ. ಎನ್

ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಸಂಗ

ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಕಳೆದು ಹೋಗಿತ್ತು. ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೇಳದೆ ನಾನು ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಮುಂದೆ ಕಳ್ಳನೆಂದು ದಬಾಯಿಸಿದಳು.

ತಂದೆಯವರೂ ನನ್ನನ್ನು ಅನುಮಾನದಿಂದ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸದೆ ಬಯ್ಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಕೋಪ ಬಂತು. ಅಳು ಕೂಡ ಬಂತು. ಎಲ್ಲ ದೇವರುಗಳ ಮೇಲೆ ಆಣೆಯಿಟ್ಟು ಊಟಮಾಡದೆ ಎದ್ದು ಬಂದೆ. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಮಾನಸಿಕ ತುಮುಲ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಎರಡು ಮೂರು ದಿನ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರನ್ನು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯ ದಿನ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನೇ ಹಣ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂದು ತಂದೆಗೆ ಹೇಳಿದರು. ತಂದೆಯವರು ಎಲ್ಲಿತ್ತೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ದೇವರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮರೆತಿದ್ದೆ ಎಂದಳು. ಆಗ ನನಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೋಪ ಬಂತು. ಆದರೆ ಏನು ಮಾಡಲಿ? ತಂದೆಯವರಿಗೆ ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ 'ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಚೆಲ್ಲಾಟ ಇಲಿಗೆ ಪ್ರಾಣಸಂಕಟ' ಎಂಬ ಗಾದೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಗೊಣಗಿ ಹೊರಬಿದ್ದೆ.

ಜಯಶಂಕರ್ ಎಂ. ಎಸ್

ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕೋಪ

ನಾನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ತರಗತಿಯಲ್ಲೇ ಕೇಳಿದೆ. ಆ ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಪರಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಓದುವುದು ಬೇಡ, ಇದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಓದು ಎಂದರು. ನನಗೆ ತಡೆಯಲಾರದ ದುಃಖ ಮತ್ತು ಕೋಪ ಬಂದವು. ಗಂಡಾದರೆ ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಹೋಗಲಿ, ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ಬುದ್ಧಿ ಪಾದವನ್ನು ಬೇರೆ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಪಿ.ಯು.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಅನುತ್ತೀರ್ಣಳಾದೆ. ಆಗ ತಂದೆಯ ಮೇಲೆ ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೆ ಹೀಗಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದೆ. ಮನಪಾಠಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬೇರೆಯವರ ಮಾನೆಗೆ ಪಾಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದರು. ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ತೇರ್ಗಡೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟೆ. ಕೆಲಸವೂ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಮತ್ತೆ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅನ್ನ ನೀರು ಬಿಟ್ಟು ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ವಿಜ್ಞಾನ ಪದವಿಗೆ ಆರ್ಜಿ ತರಲು ಹೊರಟಾಗ ಮಹಾರಾಣಿ ಕಾಲೇಜು ಬೇಡ, ಎರಡು ಬಸ್ಸು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂದರು. ಮತ್ತೆ ಕೋಪ ಬಂತು. ಕೊನೆಗೆ ಒಂದೇ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವ ಕ್ರೆಸ್ತ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸೇರಲೂ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಹುಡುಗಿಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಕಡಿಮೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಂದಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟು ಇನ್ನೂ ಆರಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಸಲ ನನ್ನ ಮೇಲೆಯೇ ಕೋಪಬರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಸಂಕೋಚ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ. ನನ್ನ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತನಾಡಲು ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ಜನರ ಮಧ್ಯೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿಯದಿದ್ದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮೇಲೇ ಕೋಪ. ಏನು ಮಾಡಲಿ? ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇ ತಪ್ಪೆ? ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿಯದಿದ್ದದ್ದು ತಪ್ಪೆ? ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣ ಒದಗಿಸದಿದ್ದ ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳ ತಪ್ಪೆ?

ಅನಂತಲಕ್ಷ್ಮಿ. ಎಸ್

ಯಾರು ಹಿತವರು ನಿನಗೆ ?

ನಾನು, ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕೋಚ್ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಯಾರೋ ನರಳಿದಂತಾಯಿತು. ನಾವು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಜೋರಾಗಿ ನರಳುವ ಶಬ್ದ ಕಿವಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ನಾವು ಆ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಯಾವುದೋ ವಾಹನ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬಡಿದು ಪರಾರಿಯಾಗಿದೆ. ತಲೆ ಮತ್ತು ಕೈಕಾಲು ಗಳಿಂದ ರಕ್ತ ಸೋರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕರವಸ್ತ್ರಗಳಾದ ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದೆವು. ನಮ್ಮ ಕೋಚ್ ಇದೆಲ್ಲಾ ನಮಗೇಗೆ ? ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ ಎಂದರು. ನನಗೆ ಕೋಚ್ ಮೇಲೆ ಕೋಪ ಬಂತು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ ಗಾಯಗೊಂಡವನನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಆಟೋಗಾಗಿ ಕಾದೆವು. ಬರಲಿಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿ ವಾಹನಗಳು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಗೇಕೆ ಎಂದು ಹೊರಟು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರು ಒಂದು ವಾಹನವನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ, ಬೆದರಿಸಿ ಒಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸಾಗಿಸಿದವು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಮಹಾಶಯ 'ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಕೇಸ್' ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಎಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೊಂಡರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಸ್ಪರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಶ್ರೀಮಂತರು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಗಾಯಗೊಂಡವನನ್ನು ಕರೆತಂದರು, ಡಾಕ್ಟರ್ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸಿ ತುರ್ತುಕೊರಡಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದವು. ಅವರು ಬಂದು ರೋಗಿಯ ಚಿಕಿತ್ಸಾಜನಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಶುಶ್ರೂಷೆ ಮಾಡಿಸದೆ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಡ್ ಹೇಗಾಯಿತು ? ಎಲ್ಲಾಯಿತು ? ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರಿ ? ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಗಾಯಗೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿ 'ನೀರು ನೀರು' ಎಂದು ನರಳಿದ. ನೀರು ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಅವನು ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆದಿದ್ದ. ಆಗ ನನಗೆ ಡಾಕ್ಟರ್, ಪೋಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಕೋಪ ಬಂತು. ಅಂದು ನಾವು ಗಾಯಗೊಂಡವನ ಬಗ್ಗೆ ತೋರಿಸಿದ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ, ಇಂದಿಗೂ ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೂ ಮತ್ತು ಕೊರ್ಟಿಗೂ ಅಲೆಯುವುದು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ.

ರಾಜೇಂದ್ರಕುಮಾರ್

ಒಂದೆ ಕೊರಲಿನಲಿ ಕೂಗಿರಣ್ಣಾ ; 'ಓ
ಸುಲಿಗೆಯಾಗ ಸಾಕು !
ಇದೊ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮ ; ಇಕೊ ಅಕ್ಕ ತಂಗಿ; ಸಮ
ಭಾವ ಬೆಳೆಯಬೇಕು !
ಈ ನರಕ ಸಾಕು; ಆ ನಾಕ ಬೇಕು; ಅದ
ಕಾಗಿ ದುಡಿಯ ಬೇಕು.
ಇಂದಲ್ಲಿ ನಾಳೆ ಅದು ಒಂದೆ ಬರುವುದದ
ಕಾಗಿ ಮಡಿಯಬೇಕು !'

ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ

ಬನ್ನಿರೋ ಬನ್ನಿ ನನ್ನದೇಗೆ ಬನ್ನಿ

ವರದಿ

ಜಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಜು

ಮದ್ಯಪ್ರದೇಶ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಮೊತ್ತಮೊದಲ 'ಕಬೀರ್ ಸಮ್ಮಾನ' ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರಿಗೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ದೊರಕಿರುವುದು ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ಅನಂದದ ವಿಷಯ. ಜೊತೆಗೆ ಕೇರಳದ ಕನಿ ಆಶನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು 'ವಿನಾಯಕ'ರಿಗೆ 'ಹಿಂದೂ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ರಾಜಾಜಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಇವರೆಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡದ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಈ ವರ್ಷವೂ ಡಾ|| ಅ.ನ.ಕೃ. ಸ್ಮಾರಕ ಲೇಖನ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮತ್ತು ಡಾ|| ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ಸ್ಮೃತಿ ಕವನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿತ್ತು. ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಒಟ್ಟು ಆರವತ್ತೊಂಬತ್ತು ಲೇಖನಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ಶ್ರೀ ನೀಲತ್ತಹಳ್ಳಿ ಕಸ್ತೂರಿ (ಅಂಚೆ ಮತ್ತು ತಂತಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು) ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಮುರಳೀಧರ್ (ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕ, ಎ. ಪಿ. ಎಸ್. ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾಲೇಜು, ಬೆಂಗಳೂರು) ತೀರ್ಪುಗಾರ ರಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿದರು. ಕವನ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಇನ್ನೂರ ಹದಿನಾರು ಕವನಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ಈ ಕವನಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದವರು ಪ್ರೊ|| ಕ. ವೆಂ. ರಾಜಗೋಪಾಲ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಕೊಡ್ಲೆಕೆರೆ (ದೂರ ಸಂಪರ್ಕ ಕಛೇರಿ, ಬೆಂಗಳೂರು) ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಲೇಖಕರಿಗೆ, ಕವಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟನೆಗೆ ನೆರವಾದ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳು. ಚಿತ್ರಾ ನಾಟಕ ತಂಡ ರಂಗ ಮುಖೇನ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ನೆರವಿನಿಂದ ಟಿಂಗರ ಬುಡ್ಡಣ್ಣ ಮತ್ತು ಪೋಲಿ ಕಿಟ್ಟಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸಿದರು. ನೂತನ ಕಾಲೇಜು ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದರು.

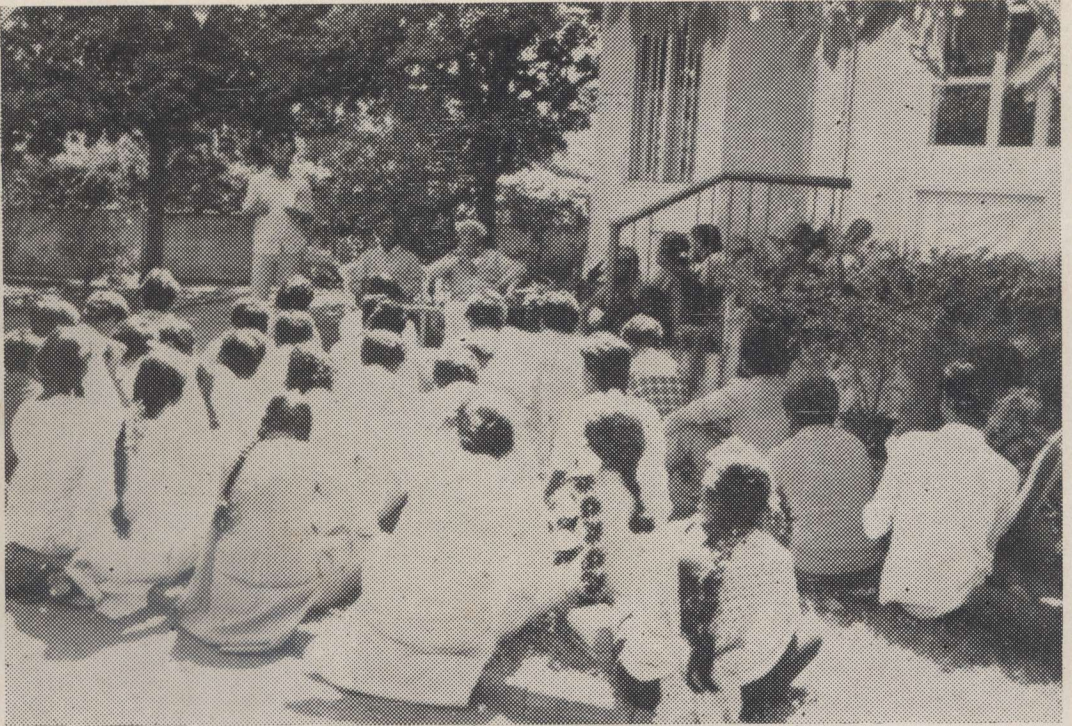
ಬಂಡಾಯ - ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳ
ಗಂಗಾವತರಣ - ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತ
ನವೋದಯ ಕಾವ್ಯ - (ಭಾಗ-೧)-ವಿನಾಯಕ
ವಿನಾಯಕ ಮಹಾದರ್ಶನ - ಎನ್.
ಲಿಂಗಾಯತ ಅಧ್ಯಯನಗಳು - ಡಾ|| ಎಂ. ಚಿದಾನಂದ ಮೂರ್ತಿ
ನಿರಂಜನ ಅಭಿನಂದನ ಗ್ರಂಥ

ಈ ವರ್ಷದ ಡಾ|| ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ. ಉಮಾಶಂಕರ್ (ಪಿ.ಯು.ಸಿ.), ಡಾ|| ಶಿವರಾಮಕಾರಂತ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಶ್ರೀ ಆಸ್‌ವಾಲ್ಡಾ ಸೋನ್ಸ್ (ಬಿ.ಎ/ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ) ಮತ್ತು ಡಾ|| ಕುವೆಂಪು ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಶ್ರೀ ರಾಜೇಂದ್ರನ್ (ಬಿ.ಕಾಂ.) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪಡೆದರು.

ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಮುಂದಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷ ತನ್ನ ಐವತ್ತನೆಯ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿ ಪ್ರೊ|| ಎ. ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾಯರ 'ಸಮಗ್ರ ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳು' ಪ್ರಕಟಿಸಲಿದೆ, ಈ ಚಿನ್ನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ 'ಬನ್ನಿರೋ ಬನ್ನಿ ನನ್ನದೇಗೆ ಬನ್ನಿ' ಕರೆಗೆ ಓಗೊಡಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ. ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ಉದಾರವಾಗಿ ನೀಡಿ ಈ ಚಿನ್ನದ ಹಬ್ಬವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ 'ಕುವೆಂಪು' ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಗೌರವಾರ್ಪಣೆ

ಕುವೆಂಪು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಯುವ ಕವಿಗಳು ಮತ್ತು ಲೇಖಕರು

A Profile Sketch by
Babu Kumar A, III B. Sc. (PCM)

HINDI SECTION

हिन्दी विभाग

1. संपादकीय
2. रवीन्द्रनाथ ठाकुर की
125 वीं जयंती
3. मोड़न यूथ
4. विद्यार्थी और समाज
5. इण्टरव्यू मिस्टर एम पी का
4. सियोल - एश्याड — एक परिचर्चा

संपादकीय

आदरणीय गुरुजन एवं मेरे प्रिय मित्रों। सबसे पहले मैं फादर आन्टणी को धन्यवाद देना चाहता हूँ, जिनके सहयोग द्वारा ही मैं ने यह संपादकीय लिख पाया। उन अध्यापकों को भी मैं धन्यवाद देना चाहूँगा जिन की सहायता बिना इस हिन्दी विभाग का सफल होना संभव नहीं होता। इन सब बातों पर अत्यन्त प्रसन्न होकर मैं यह संपादकीय आप के सामने प्रस्तुत कर रहा हूँ।

यह वर्ष हमारे कालेज केलिये अत्यन्त सुखदायक था। क्राइस्ट कालेज के हुए अठारह वर्ष बीत गये हैं और इस कालेज का नाम ज्यादातर दूर दूर तक फैल गया है। इस साल कालेज के छात्र-छात्राओं का वार्षिक चुनाव शांति से हुआ। इसी साल में, कालेज में हुए खेल कूद के परिणाम देखने से ऐसे मालूम होती है कि भारत में खेल-कूद का भविष्य बहुत ही चमकीला है।

हमारे मुख्य अध्यापक फा. आगस्टिन जोसेफ के कुशल एवं सहयोगी नेतृत्व से कालेज में शिक्षा का वातावरण चारों ओर अच्छा हुआ। आने वाले वर्षों में यह कालेज कई नये कीर्तिमान निशा नें स्थापित करने में उत्साही है, खास तौर पर शिक्षा के क्षेत्र में। इस वर्ष में कालेज के इस्तहान के परिणाम संतोषपूर्ण रहा तथा आगामी वर्षों के प्रश्न परिणामों के और भी अच्छे होने के हम पूरी अभिलाषी है।

इस साल 1987 में कई घटनाएं हो चुकी है। इन में सब से महत्व पूर्ण घटनाएं थी। रेक थाविक में

घटी हत्यार रोकने की बैठक, सी.पी., एस उपराष्ट्र-पति श्री. गोरबचा का भारत आना, तथा 'सारक' संवाद (SAARC). रेकयाविक की बैठक के परिणाम तो देखते हुए हम अनुमान लगा सकते कि अमेरिका के एस.डी. आई (S.D.I.) के कारण ही एक ऐतिहासिक समझौता का होना नामुमकिन हो गया। दूसरी तरफ कुछ ही समय पहले सुन्दर गार्डन शहर बेंगलुर में सार्क संवाद हुआ था। इसी में सात देशों के नेताओं के बीच में संवाद हुआ। श्री मिखाइल गोरबचा की भारत यात्रा एक बहुत महत्व पूर्ण घटना थी। भारत और रूस के बीच की दोस्ती बढ़ाने केलिये यह बहुत मुख्य घटना थी।

पंजाब की समस्या हल करने केलिये, राजीव-लोगवाल समझौता बहुत सहायक रही।

अन्त में मैं क्राइस्ट कालेज के सारे विद्यार्थियों की ओर से, आदरणीय मुख्याध्यापक तथा सब गुरु जनों को धन्यवाद देता हूँ, जिनके सहयोग और प्रोत्साहन से ही हम अपने लक्ष्य पा सकते हैं और जिससे हम सच्चे देशवासी बने। इसी आशा से मैं यह संपादकीय को समाप्त करता हूँ।

जयहिन्द

विक्रम पुरि

II year B.com.

रवीन्द्रनाथ ठाकुर की

125 वीं जयंती

रवीन्द्रनाथ ठाकुर को हम कविगुरु कहते हैं। भारत के राष्ट्रपिता महात्मा गाँधी ने उन्हें ऊँची नैतिकता का एक महा पुरुष कहा था। वे लेखक थे, चिंतक और सार्वजनिक व्यक्तित्ववाले थे। वे अनेक प्रतिभाओं के धनी थे। उन्होंने अपनी कविताओं गद्य तथा नाटकों में ब्रिटिश शासकों के उत्पीड़न तले पिसते भारतीय जनगण के दृष्टिकोणों, भावनाओं और आकाक्षाओं को अभिव्यक्ति दी है। वे एक मौलिक रंगचित्रकार थे। उन्होंने गाने लिखे, जिन में एक भारत तथा बंगलादेश के राष्ट्रगान बन गया। वे एक दार्शनिक, प्रचारक तथा शिक्षक के रूप में विख्यात थे।

रवीन्द्रनाथ ठाकुर का जन्म 1861 में बंगाल के एक सुसंस्कृत और प्रभावशाली परिवार में हुआ। भारत में निजी तौर से अध्ययन के बाद, जब कि वे दो कविता-संग्रहों के लेखक भी बन चुके थे वे 1877 में कानून का अध्ययन करने के लिए इंग्लैंड गये; लेकिन वहाँ कानून पढ़ने के बजाय उन्होंने संगीत तथा साहित्य के अपने ज्ञान को गहनतर बनाया। स्वदेश लौटने के बाद उन्होंने, अपना बहुत सारा समय देहातों में बिताया और किसानों के जीवन से प्रत्यक्ष परिचय प्राप्त किया। उन्होंने जो देश भक्तिपूर्ण-गीत लिखे, जिन्हें राष्ट्रीय अधिकारों के वे पक्षपोषक गायता करते थे, जो 1905 में कलकत्ता की सड़कों पर आन्दोलन करने निकल पड़े थे।

1913 में उन्हें अपनी कृति 'गीतांजली' के लिए साहित्य का नोबेल पुरस्कार मिला। यह एशिया में किसी भी लेखक को मिलनेवाला पहला नोबेल पुरस्कार था। इस समय एशिया में, करोड़ों कुचले हुए, मध्ययुगीन गतिहीनता के कारण अर्धचेतना से लोग नया जीवन हासिल करने मूल मानवीय अधिकारों तथा जनवाद के लिए संघर्ष करने केलिये जाग उठे थे।

उन्होंने इस सदी के प्रारंभ में ही शांतिनिकेतन में एक स्कूल, फिर महाविद्यालय स्थापित किया जो विकसित होकर एक महत्वपूर्ण शैक्षिक संस्थान—विश्वभारती विश्व विद्यालय—बन गया, जो भारत के बाहर भी मशहूर है। शिक्षा उनके जीवन का कार्य बन गया।

विश्व संस्कृति के इतिहास में वे एक मानवतावादी, दासता और उत्पीड़न के साम्राज्यवाद और फासिज्म के दृढ़-विरोधी के रूप में जाने जाते हैं। उनकी कई कृतियों का, कई विदेशी भाषाओं में, अनुवाद हुआ है। वे बहुत लंबे समय तक जीवित रहे और अपने अन्तिम दिनों में उन्होंने कहा था कि भारत का भविष्य अपनी शक्तियों को उन शक्तियों के साथ जोड़ने की जनता की योग्यता पर निर्भर है। जो मनुष्य द्वारा मनुष्य तथा एक राष्ट्र द्वारा दूसरे राष्ट्र के शोषण को खतम करने केलिये संघर्षशील हैं।

कृष्णा भट्टाभिरामन

II P.U.C.

मोड़न यूथ

जो मर कर भी न मरे,
उसे भूत कहते हैं ।

जो मोड़ने पर भी न टूटे,
उसे मजबूत कहते हैं ।

जो ले जाता है जिन्दगी को उठाकर,
उसे यमदूत कहते हैं ।

जो महीने में छः बार विश्व का दौरा करे,
उसे राजदूत कहते हैं ।

मुफ्त में ही फोन जहाँ से,
उसे लोकल यूथ कहते हैं ।

जो करें दंगा, लगाए आग,
पुलिस आने पर जाए भाग,
उसे मोड़न यूथ कहते हैं ।

श्रीनिवास के. टि.

II P.U.C.

पति : (पत्नी से) मेरे पेट में चूहे कूद रहे हैं ।

पत्नी : ठहरो मैं अभी चूहे मारने वाली दवा ला देती हूँ तुम पानी
के साथ निगल लेना ।।

विद्यार्थी और समाज

व्यक्ति सामाजिक प्राणी है। वह समाज में रहता है। प्राचीन काल से उसका समाज से संबन्ध रहता है। आज इतना विकास करने पर भी वह अकेला नहीं रह सकता। हर एक काम केलिये प्रत्येक व्यक्ति को दूसरों पर निर्भर रहना ही पड़ता है।

जिस समाज में व्यक्ति रहता है, उसके प्रति उसके कई कर्तव्य होते हैं। उन्हें पूरा करने उसको कुछ अधिकार भी मिलते हैं। इन कर्तव्यों और अधिकारों के बारे में विद्यार्थी, जो आगे चल कर समाज का सक्रिय सदस्य बनता है, कि विद्यालय में राजनिति और नागरिक शास्त्र में शिक्षा दी जाती है।

हमारे शास्त्रों में कहा गया है “सा विद्या या विमुक्तये”—यानि जो मुक्ति के योग्य बनाता है वही विद्या; बाकी सब अविद्या है। यहाँ पर मुक्ति का अर्थ हमें अज्ञान से लेना है। अर्थात् मनुष्य के अज्ञान को दूर करके उसे समाज में रहने योग्य और उपयुक्त व्यक्ति बनानेवाला ही विद्या है। संसार के सभी दार्शनिक शिक्षा शास्त्रियों ने इसी बात पर जोर दिया है।

आज का विद्यार्थी ही कल का नागरिक है। अतः उसे चरित्रवान और स्वातंत्र्यवान बनना आवश्यक

है। समाज के हित केलिये ही व्यक्ति है। अतः व्यक्ति में समाज कल्याणकारी गुणों का विकास और वृद्धि करना ही शिक्षा का परम उद्देश्य है। विद्यार्थी को अपने तन मन से समाज की भलाई के काम में जुट जाना चाहिये और सब कुछ न्योछावर कर देना चाहिये। अंग्रेजी में एक कहावत है “Charity begins at home” यानी किसी अच्छे काम को यदि घर से शुरू करें तो आगे चल कर समाज और राष्ट्र की सेवा करने केलिये विद्यार्थी तैयार रहेगा। इसी तरह विश्व-बन्धुत्व की भावना भी उसके मन में जागृत होगी।

विद्यार्थियों को हमेशा अपना ध्यान अपनी पढ़ाई व समाज में सहयोग और सहिष्णुता की ओर लगाए रखना है न कि दूसरों की बातों में आकर तोड़-फोड़ में लगना है। इससे अपना ही नुकसान होता है क्योंकि उसके अभिभावक के दिए हुए कार्यों से ही समाज व राष्ट्र कल्याण के कार्य किए जाते हैं। उनका वही नाश करें तो क्या कहें? अतः विद्यार्थी को समाज द्रोही नहीं बल्कि समाज सेवक बनने का अधिक प्रयत्न करना चाहिये।

श्रीनिवास के.टि.

II year P.U.C.

इण्टरव्यू मिस्टर एम पी का

आप का नाम ?

‘एम. पी.’

पूरा नाम बोलो !

‘मिस्टर पापडी वाला’

पिता का नाम ?

‘जी. एम. पी.’

एम. पी. क्या होता है ?

पूरा फार्म बताओ ?

‘मिस्टर मकौडी वाला’

तुम्हारी योग्यता क्या है ?

‘एम. पी.’

ये एम. पी. क्या लगा रखा है, पूरा बोलो !

‘जी, मैट्रिक पास’

तुम कहाँ के रहने वाले हो ?

‘एम. पी.’

(गुस्से में) एम. पी. मतलब ?

‘जी यानि मध्यप्रदेश’

(आफिसर चपरासी से — एक गिलास पानी लाओ

तथा साथ में एक एनासिन भी लाना)

आदमी — सर, मेरा परिश्रम !

‘एम. पी.’

आदमी — सर, मेरा परिणाम !

‘एम. पी.’

सर, इसका मतलब

‘मट्टटी पलीत’

श्रीनिवास के.टि.

सियोल-एश्याड — एक परिचर्चा

सियोल में गत एश्याड बहुत धूम-धाम से हुआ पिछले चार साल पहले नई दिल्ली में हुआ था। इससे भी ज्यादा प्रशंसनीय था, सियोल का खेल। कई देशों से खेल में लोग शामिल हुए। हमारे देश के बड़े से बड़े खिलाड़ी इस में शामिल हुए। उन में से पी. टि. उषा, शैनि एब्राहम, वल्सम्मा, वन्दनारॉ, खजान सिंह, करतार सिंह आदि प्रसिद्ध है। पी. टि. उषा ने सियोल में एक हल चल मचा दी। विदेशों में भी इसकी चर्चा हुई। ...

आर. बोबी शैलेष
I PUC PCMB

खेल का महत्व है जो अच्छा खेलता है। उससे बहुत लोग परिचित हैं। पहले दिन सियोल के लोकप्रिय, नाच, मार्च पास्ट आदि कार्य क्रम हुए। ... जिम्नास्टीक में बहुत से पदक, चीन, कोरिया और जापान को मिले। पूटिंड में भारत को दो पदक मिले। ... भारत से चार सौ खिलाड़ी गये और उन में केवल तीस को भी पदक मिले। ... अगला एश्याड चीन के बीजिंग में होगा। ...

निसीत कुमार
I PUC PCMB

गत एश्याड में भारत को केवल पाँचवाँ स्थान मिला। चीन और सौत-कोरिया पहले स्थानों में आये। ... होकी में भारत के टीम अच्छा प्रदर्शन करने मर भी पदक न मिला। ... बास्केट में कई वर्ष के बाद भारत ने एक अच्छी प्रदर्शनी दिखा कर ताँप पदक प्राप्त किया। स्वर्ण पदक को चीन ने जीता। बाट-मिंटन में भारत के प्रकाश पडुकोन ने सुन्दर प्रदर्शन दिखाने पर भी कोई न मिला। ...

एस. सजीव
I PUC

दसवी एश्याड दक्षिण कोरिया के मुख्य नगरी सियोल में हुआ। दक्षिण कोरिया खेल में शोभित रहा। सियोल सरकार ने सबों का अच्छा स्वागत किया। बीस दिन सब लोग खुशी से रहते थे। अगले एश्याड में हमारे लोग और अच्छा प्रदर्शन दिखायेंगे। ...

उदय कुमार एस.
I PUC

एश्याड को भारत से चार सौ से अधिक लोग गये। पर इतने लोगों से पाँच...छः सफल हुए। बाकी लोग केवल मजा लेने गये होंगे। ... एश्याड के पहला और अन्तिम दिन बहुत अच्छा था। रंग-विरंगे कपड़े पहन कर अनेक लड़की-लड़के नौजवान ने जो कार्य किये वे बहुत सुन्दर थे, दोनों दिनों की संजावट भी रोमांच कारी थी।

आर. विनोद कुमार
I PUC

भारत सियोल-एश्याड में पाँचवाँ स्थान ही प्राप्त कर चुका। सियोल का अन्तिम समारोह बड़े धूम-धाम से मनाया गया।

विनयकुमार
I PUC

एश्याड एक बड़ा खेल का उत्सव है। हर चार साल में एक बार खेला जाता है। पहला एश्याड दिल्ली में हुआ। दिल्ली में दो बार हो चुका है। ... अफसोस की बात है कि खेल में जो न्यायाधीश थे, वे सब कोरिया के थे। ...

टी.वि. पशान्त कुमार
I PUC

TAMIL SECTION

மாணவர் கடமை

சு. இரமேஷ் புகழக வகுப்பு, முதலாமாண்டு

கடமை, கண்ணியம், கட்டுப்பாடு மனிதனை நல்வழிப்படுத்துவன என பகர்ந்தார் அறிஞர். கடமை என்பது இளைஞருக்கும் முதியோருக்கும் பொதுவானதே. அவரவர் நிலைமையில் இந்த கடமை வேறுபடுகிறது. ஈன்று புறந்தருதல் தாயின் கடமை, சான்றோன் ஆக்குதல் தந்தையின் கடமை, ஆன்றோர் முன் இவன் பெற்றோர் யாரென்று பார்புகழ் திகழ்வது மகவின் கடமை.

மக்கள் செல்வங்கள் மாணவர் எனும் நிலையைக் கடந்தே செல்லவேண்டும். இன்றைய மாணவன் நாளை நாடாளும் மன்னன் ஆவான். எனவே தான் பெற்றோராலும்; ஆசிரியப் பெருமக்களாலும் சிறந்த அறிவூட்டப்படுகிறான். இதற்கு ஏற்றார்போல் தன்னை நாட்டுக்கேற்ற நல்லவனாக மாற்றிக்கொள்ள வேண்டியது மாணவனின் கடமையே.

மாணவப் பருவத்திலேயே மாணவரிடம் நான் என்ற சொல் உருவாகவே கூடாது. நான் என்பது எனது குடும்பம், எனது ஊர், பள்ளி, நாடு என்று பரந்து யாதும் ஊரே யாவரும் கேளிர் என்ற ஆன்றோர் கணியன் பூங்குன்றனின் கனவை நனவாக்கிட வேண்டும்.

இளம் பருவத்திலேயே ஒழுக்கம், அறிவுடைமை, பண்புடைமை, அடக்கமுடைமை என்ற அருங்குணங்கள் கொண்டு வாழ்தல் வேண்டும். காலம் பொன்னானது என்பதை மனதில் இருத்தி வீண் பழம்பெருமைகள் பேசி பொழுதை வீணாக்காமல் ஆக்கப்பணிகளில் ஈடுபடுதல் வேண்டும் சமுதாய சேவையில் ஈடுபட வேண்டும். மாணவப் பருவத்திலேயே தொழில் கல்வியும் கற்றிடவேண்டும். வாகனத் தொழில் நுட்பங்கள், வாடுலை, தொலைக் காட்சி, தொழில் நுட்பங்களையும்

தனது விடுமுறையில் கற்றிடல் வேண்டும். இதனால் நாட்டில் ஏற்படும் வேலையில்லாத திண்டாட்டத்தைக் குறைக்க உதவுவதுபோல் ஆகும்.

ஆக்கப்பணி என்றால் தனக்கு மட்டுமல்லாது நம்மை சுற்றியுள்ள நமது மக்களின் நலனிலும் அக்கறை கொள்ளல் வேண்டும். வறட்சியோ, வெள்ளமோ, தீயோ, நோயோ எங்கு தோன்றினாலும் மாணவரின் தன்னலமற்ற சேவை நிரம்ப பயந்தரும். கல்வி அறிவு அற்ற முதியோரோ சிறியோரோ யாராயிருப்பினும் அவர்களின் அறிவுக் கண்திறந்திட வேண்டும். அன்பிலும், பண்பிலும் மக்களை ஆட்கொள்ள முடியும்.

மக்கள் சேவையோடு நாட்டிற்கு சேவையும் புரிந்திடக் கிடைக்கும் வாய்ப்புகளைப் பயன்படுத்திக் கொள்ளவேண்டும். மாணவர்களைக் கொண்டு இயங்கும் இயக்கங்களில் கலந்து கொண்டு எதையும் தாங்கும் மனம் உடல் பெறவேண்டும். அதுவே மாணவரை என்றும் முன்னணியில் நிறுத்தும்.

ஈன்ற பொழுதினில் பெரிதுவக்கும்

தன்மகனை

சான்றோன் எனக் கேட்ட தாய்

என்னும் தெய்வப் புலவரின் கூற்றுப்படி பெற்றோரை மகிழ்விப்பது மாணவரின் கடமை. தன் குழந்தையின் நல்ல செயல்களை பெரியோர் புகழக் கேட்ட தாயானவன் அக் குழந்தையைப் பெற்றெடுத்த போழ்தில் அடைந்த ஆனந்தத்தை விட பன்மடங்கு ஆனந்தமடைகிறான்.

மாணவர் நடுநிலையுள்ளம், சிறப்புள்ளவற்றையும் சிறப்பில்லாதவற்றையும் வேறுபடுத்தி அறியும் திறம், அச்சமோ அயர்வோ இன்றி ஒரு சிக்கலை எல்லா கோணங்களிலும்

பார்க்கும் திறன், மற்றவர் கருத்தை மருட்சி இல்லாமல் ஏற்றல் போன்ற இயல்புகள் பெற்றிடல் வேண்டும். சமூகப்பணி என்னும் அளவில் சமூகத்தை சீராக்கவும், இருண்ட சந்து பொந்துகளில் ஒளியேற்றவும், அழுக்கடைந்த இடங்களில் ஒளி பாய்ச்சவும், துயருற்றோருக்கு ஆறுதல் தரவும் நம்பிக்கை இழந்தோர்க்கு நம்பிக்கையூட்டவும் புதிய வாழ்வளிக்கவும் பணி பாங்குடன் அமைதல் வேண்டும். மாணவ மணிகள் தொடர்ந்து வெற்றி வாகையுடன் மனித சமுதாயத்திற்கு அளவிற்கரிய நன்மைகள் புரிந்திடல் வேண்டும். பண்டைத் தமிழ் முதுமொழியினை மறவாது கருத்துக் கலவையுடன் உறுதியாக இருந்து செயல் புரிந்திடல் வேண்டும். இலக்கினை அடைய அறிவை நாடல் வேண்டும்.

உறுபசியும் ஓவாப்பினியும் செறுபகையும்
சேராதியல்வது நாடு என்னும் நெறிபடி

மிக்க பசியும் நீங்காத பினியும் அழிவு தரும்
பகையும் இல்லா வளமிக்க நாட்டைக் காண
உழைக்கவேண்டும். இவ்வாறு தன்னை ஒளி
நிரம்பியவனாக்கி அதன் ஒளி முழு நாட்டினை
யும் ஒளிரச் செய்து சமுதாயத்திற்கு உதவும்
பண்புடையவர்களாக விளங்கி தன்னையும்
நாட்டையும் ஏற்றமடையச் செய்வது
மாணவரின் கடமையாகும்.

வளர்க மரணவர்தம் அறிவு நலம்.
மிளர்க அவர்தம் பணியின் புகழ் !

இந்தி . . . யா ?

வேண்டவே . . . வேண்டாம் !

விந்திய மலையெங்கள் மலைதாம் எனில்
இந்தியைத் திணித்திடல் முறையோ ?
தந்தையர் பற்பலர் போற்றிய தமிழ்
அதைச் சந்தையிற் சரக்காய்
மாற்றிட முனைதல் முறையோ ?
சிந்திய குருதியதில் எங்கள்
முந்தையர் தியாகம் காணீர் !
தந்திரம் பலப்பல செய்தே
தமிழ் அழித்திட நினைப்பின்
எந்திரமா தமிழன்
இனியும் பொறுத்திட ?

ஆயிரம் வளைக்கரம் வந்தாலும் அது
தாயிடம் பெருஞ்சுகம் தந்திடுமோ ?
பேயினுங் கீழோர் மொழியெல்லாம்
எம் அருந்தமிழ் அழித்திட
நினைத்தல் முறையோ ?
ஞாயிரை ஒரு சில நட்சத்திரங்கள்
கூடி ரிதிட நினைத்தல்

முறையாமோ ?

ஆயினும் சில பேர் ஆதரிப்பர் ;

அவர்

தாயினைத் தாசி என்பவரே !

தேசியம் எனுமொரு மாவை வளர்த்திடவே
இதுவரை பேசிய மொழி அழிவை ஏற்பீரோ ?
நாசியைத் துடைக்கும் நச்சப் புகையதை
நல் முருந்தென்றல் ஏற்பீரோ ?
தாசியின் மகனாய்ப் பிறந்தாலும்
அவன் தாய்ப்பால் குடித்து வளர்ந்தவனே !
காசினைக் கொடுத்து மேதைகளைக்
கைப் பொம்மையாக்கிடுல்
யோசனையுடையோர் செய்யலாமோ ?

ஒருவொரு மனிதனுக்குள்ளும்

கண்டிப்பாய் ரகசியம்

இருந்தே தீரும் - இது

பைத்தியக்காரனுக்கும் பொருந்தும்.

R. விஸ்வநாதன் (III B.A.)
(PSECO)

நமது புதிய நூல் நிலையம்

- சி. கார்சிநாதன்

நூலென்பது காரணப் பெயர். ஒருவர் பஞ்சினால் நூல் நூற்றல்போல் ஒரு புலவன் சொற்களால் நூல் செய்கிறான். நூல் நூற்பதற்கு கதிர் கருவியாவது போல் புலவனுக்கு அவன் அறிவு பயன்படுகிறது. இவ்வாறு ஒரு புலவனால் செய்யப்பட்ட நூல் ஒரு மரத்தை அறுக்கப் புகுமுன் அதன் கோணலைத் தீர்க்க பயன்படும் நூல்போலக் கற்போனுக்கு அறிவின் கோட்டத்தை நீக்க பயன்படுகிறது. எனவே கற்று வல்ல அறிஞரைச் செய்யப் பெறுவதே நூலெனவும், அந்நூல் அறியாமையை நீக்கவல்லது எனவும் கொள்ளலாம். ஒரு புலவனுடைய அறிவாகிய உடம்பை அவன் நூலிற் காணலாம். அது அவனுக்கு புகழுடம்பாக அமைகிறது. நூலைப் படிக்கும் போது நூலாசிரியனையே காண்கிறோம்.

பல்வேறு நூல்களும் சஞ்சிகைகளும் முறைப்படி சேகரித்து ஒரிடத்தில் வைக்கப் பட்டிருக்கும் அறிவு களஞ்சியங்கள் நூல் நிலையங்கள் எனப்படும். மிகப் பழைய காலத்தில் முதன் முதல் எழுந்த நூல் நிலையம் பாபிலோனியாவில் கண்டெடுக்கப்பட்ட களிமண் பலகைகள் ஆகும். இவையே பாபிலோனிய மக்களின் நாகரிக நூல்கள்.

இந்தியாவில் உள்ள நூல் நிலையங்களுடன் கல்கத்தா தேசிய நூல் நிலையம் தலையாயது. அதில் 4,52,000 பிரதிகளும், கல்கத்தா வடமொழிக் கல்லூரியில் 1,652 அச்சப் பிரதி

களும், 4,000 கையெழுத்துப் பிரதிகளும், 1,784லில் நிறுவிய 'ஏஷியாடிக் சொசைட்டி' நிலையத்தில் 35,000, 20,000 அச்சு, கையெழுத்து பிரதிகளும் 'புனியியல் சர்வே' நிலையத்தில் 50,000 பிரதிகளும் உள்ளன.

இந்தியாவிலேயே முதலாவதான குழந்தை நூல் நிலையம் ஒன்று சென்னைக் கல்வி இலாகா டைரக்டர் அலுவலக் கட்டிடத்தில் நிறுவப்பட்டுள்ளது.

தஞ்சையில் 17ஆம் நூற்றாண்டின் தொடக்கத்தில் தோன்றிய சரஸ்வதி மஹால் நூல் நிலையம் தஞ்சை மன்னர்களால், முக்கியமாக சரபோஜி மன்னரால் வளர்க்கப்பட்டது. இதில் தேவநாகரி, நந்தி நாகரி, தமிழ், கச்சமிரம், ஒரியா ஆகிய பல மொழிகளில் 16,000 கையெழுத்துப் பிரதிகளும் 8,000 ஏட்டுப் பிரதிகளும் உள்ளன.

நமது கல்லூரி புதிய நூல் நிலையமும் மிக புதுமையாக கட்டப்பட்டுள்ளது. அதில் தனி தனியாக Reading Room, Reference Section மற்றும் வெவ்வேறு பாகங்களாக பிரிக்கப்பட்டுள்ளது. இம்மாதிரியான புதிய ஒரு கல்லூரி நூல் நிலையம் நம் பெங்களூர் பல்கலைக் கழகத்தில் ஒன்றுள்ளது. நாம் இதை நன்றாக கவனித்துக் கொள்வது நம் எல்லோருடைய கடமை.

ஆசைக்கு ஆணை போட்டால்
அவன் அறிஞன் ஆவான்
ஆசைக்கு தீனி போட்டால்
அவன் ஆண்டி ஆவான்

அறிவுக்கு தீனி போட்டால்
அவன் ஆராய்ச்சியாளன்
தீனிக்கு அறிவை பயன்படுத்தினால்
அவன் சாப்பாட்டு ராமன்

காந்திஜியின் தொண்டர்களை எப்போதும் முட்டாள்கள் என்று சொல்லப்படுகிறார்கள் ஏன்? தாழ்ந்த மக்களின் உயர்வுக்காகவும், உண்மைக்காகவும் போராடினார். இந்தியா செழிப்படைந்த நாடாக இருக்கும் என்றும், அதில் ஏழைகளின் துயரக் கண்ணீரை செல்வந்தர்கள் துடைப்பார்கள் என்றும், தேசிய பொதுவுடைமைச் சொத்தை எல்லோருக்கும் சமமாக வழங்கும் அரசாங்கத்தையும் தான் அவர் எதிர்பார்த்தார்.

முதலாளித்துவத்தையும் சோஷலிசத்தையும் கலந்து, அதிலுள்ள நல்ல கருத்துக்களை சேர்த்து கலப்புப் பொருளாதாரத்தை நமது நாட்டிற்கு அளித்தவர் நமது முதல் பிரதமர் ஜவஹர்லால் நேரு. ஆனால் அவர் அதிலுள்ள குறைபாடுகளை மறந்தார். இக்குறைகள் நம்மை மறக்கவிடவில்லை. ஏனெனில் உபயோகமற்ற ஆட்சியும், தவருன பாதையில் போய்க் கொண்டிருக்கும் இளைஞர்களும், லஞ்ச ஊழலில் ஊறிக்கிடக்கின்ற அரசாங்க ஊழியர்களும், இவையெல்லாம் இந்நாட்டை அழிவை நோக்கிக் கொண்டு செல்கின்றன. இதற்கெல்லாம் உலகப்பற்று அல்லது பொருள் மீதுள்ள பற்றுதான் (Materialistic Wealth) காரணம் என்று கூற முடியாது. அப்படியானால் நம்மை நாமே ஏமாற்றிக் கொண்டிருக்கின்றோம். இறக்குமதி செய்யப் பட்ட புத்தம் புதிய டாலடிக்கும் மோட்டார் கார்களில் பணக்காரர்களையும், பிச்சைக்காரர்களையும் எல்லோரும் சமம் என்று கூறப்படும் இந்நாட்டில் பார்க்கின்றோம்.

சோசியலிஸம் (Socialism) எந்த அளவில் நிறைவேறி இருக்கிறது என்பதை நாம் இப்போது பார்ப்போம். ஐந்து வருடத் திட்டங்களை நாம் சுதந்திரம் வாங்கியதிலி

ருந்து கடைப்பிடிக்கின்றோம். ஆனால், இப்போது அது பெயருக்கு மட்டும்தான் ஐந்து வருடத் திட்டம். அடுத்த வருடத்திற்கு குறிப்பிட்ட தொகை(யை) இந்த வருடமே நிர்ணயிக்கப் படுவதால், அடுத்த வருடத்திற்குள் இத்தொகை அதிகரிக்கின்றது. இதனுடன் குடிமக்களின் நிலையும் மோசமாகிக் கொண்டே போகிறது.

காலத்தின் மாற்றத்திற்கேற்ப தங்களை மாற்றிக்கொள்ளாமல் இருக்கும் மக்கள் இப்பொழுது கைகாவில் (Kaiga) இனிமேல் ஸ்தாபிக்கப் போகின்ற மின் அணு நிலையத்தை (Nuclear Plant) எதிர்க்கின்றார்கள். இதற்கு அடிப்படைக் காரணம் மக்களின் மனப்பாங்கு. எந்த திசையாயினும் பரவாயில்லை என்று காற்றடிக்கும் திசையை நோக்கி சாயும் குணம் படைத்தவர்கள் நாம். நமக்கு திடமனதில்லை, காற்றிலாடும் ஊசலைப் போல் நம் மனது ஒரு முடிவிற்கு வராமல் தடுமாறுகின்றது. நாம் தீட்டும் திட்டங்களின் ஆதாரமாக நிற்க மறுக்கின்றோம். அதை நாமே சந்தேகிக்கின்றோம். இதற்கு உதாரணமாக இன்று இருக்கும் சட்டசபை உறுப்பினர்களை எடுத்துக்கொள்வோம். மக்களைக் கையாளுவதில் மிக்கத் திறன் படைத்தவர்கள். பாமரர்களின் மனதை நன்றாக அறிந்தவர்கள். இதனால் இவர்கள் சொல்படி நடக்கின்றனர் பாமர மக்கள். மதத்தைப் பற்றிப் பேசினால் நாம் அவர்கள் சொற்படி நடப்போம் என்பதை மிக நன்றாக அறிந்தவர்கள்.

இதனால் நாம் உலகப் பற்றைப் பற்றி கவலைப் படாமல், உண்மையான அறிவு படைத்து உலகத்தை துறக்க வேண்டுமா? ஆத்மீக அறிவு படைத்தல்தான் நமது அடிப்படைக் கல்வித் திட்டமாக இருக்கவேண்டும்

என்று நீங்கள் எண்ணுகிறீர்களா? இதற்கு பதில் வேண்டுமானால் நாம் இன்னொரு முக்கிய கருத்தை கவனிக்கவேண்டும். மேலை நாடுகள் என்ன சொல்கின்றன? உலகப் பற்று இருக்கவேண்டும் என்கிறார்களா அல்லது உலகத்தை நாம் துறக்கவேண்டும் என்கிறார்களா? நிச்சயமாக, அவர்கள் சொத்து சேர்ப்பதை விரும்புகிறார்கள். இது பகுத்தறிவுள்ள சிந்தனையின் பயனாக வந்துள்ளது என்று நினைக்கிறேன். உலகத்தைத் துறப்பதால் கஷ்டங்கள் நம்மை விட்டு விலகுகின்றன என்றால், பணம் கஷ்டங்களை குறைக்கின்றது. மனிதன் நினைத்த பொழுது உலகப் பற்றை துறக்கக்கூடாது. ஏனெனில் மறுபடி சிந்திக்கத் திறன் இல்லாதபோது அல்லது கஷ்டப் படும்போது ஏற்படும் எண்ணம் இது. சொத்து சேர்ப்பதை நாம் இங்கு ஆராய வேண்டாம். ஆனால் இப்பணத்தை சரியாக உபயோகிக்கா விட்டால் மனிதனுக்கு என்னென்ன கேடுகள் விளைவிக்கின்றது என்பதை பார்ப்போம்.

இந்நாட்டில் கருப்புப் பணம் ஒரு சில ஆயிரங்களிலிருந்து, அதிகாரத்துடனும், சட்ட ரீதியாகப் புழங்கும் வெள்ளைப் பணத்திற்கு இணையாக தனக்கென்று ஒரு தனி இடத்தை, தன்னில் ஒரு தனிப் பொருளாதாரத்தையே ஆக்ரமித்துக் கொண்டிருக்கின்றது. இதிலிருந்து விடுபெற ஒரே வழி, நம் இளைஞர்களுக்கு தக்கபடி கல்விப் பயிற்சி அளிக்க வேண்டும். இங்குதான் விரிசல் விரிவடைகின்றது என்பதைப் பார்க்கின்றோம். இந்த விரிசலை சரிசெய்வதற்கும், திரும்ப ஒன்று சேர்ப்பதற்கும், மேற்கூறிய கல்விப் பயிற்சி ஒன்றுதான் நினைத்த பலன் அளிக்கும் திறன் உடையது. கல்வி என்பது பள்ளிக்கூடங்களிலோ அல்லது கல்லூரிகளிலோ கற்றுக் கொடுக்கப்படுவதல்ல, ஆனால், கல்வியானது இந்நாட்டை சூழ்ந்திருக்கும் அபாயங்களிலிருந்து காப்பாற்றக் கூடியதாகவும், அர்த்த முள்ளதாகவும், பயன்படக் கூடிய முறையில் இருக்கவேண்டும்.

பாரதத்தின் இளைஞர் மிகவும் ஊறுபடத் தக்கதாய் இருக்கின்றனர். அவர்கள் உட்கொள்ளும் சிகரெட், மதுபானம் மற்றும் (Drugs) நாளுக்கு நாள் அதிகரிக்கின்றது. இவ்வாறு பணத்தை தண்ணீர் போல செலவழிப்பது பணவீக்கத்தை (Inflation) அதிகரிக்கும் என்பது இங்கு முக்கியமல்ல. நம் சமுதாயத்தின் முக்கிய பகுதியான இளைஞர்கள் சீரழிந்து போவதைப் பற்றி நினைத்திருக்கிறோமா? மற்ற சம்பவங்களைப் பற்றியும், பணப் பெருக்கத்தையும், பொருளாதார மாற்றங்களுக்கு கொடுக்கப்படும் முக்கியத்துவத்தை நாம் இளைஞர்களின் பிரச்சினைக்கு கொடுத்திருக்கிறோமா? அவ்வாறேயாயினும் அது வெகு சமீபத்தில்தான் துவங்கியிருக்கிறது. சிகரெட் மனிதனின் வாழ்க்கையில் இணைபிரியாத ஒன்றாக இருக்கிறதென்றால், மதுபானமும், கொடிய விஷம் நிறைந்த Drugs-ம் அருந்துவது நாளுக்கு நாள் பயமுறுத்தும் வகையில் விருத்தியாகிறது. உதாரணத்திற்காக LSD எனப்படும் ஒரு Drug-கை ஒரே ஒரு தரம் உட்கொண்டால் அவரின் மனப்போக்கு மாற்றுவதற்கு முற்றிலும் இயலாததாகிவிடும். மறுபடியும் அவர் சமூக வாழ்க்கையில் ஈடுபடவேண்டுமென்றால் பல வருடங்கள் கழியவேண்டும். நாளைய குடிமக்களான இளைஞர்கள், தூங்கும் பாரதத்தை எழுப்பி, அதற்கு ஒரு வழிகாட்டியாக இருக்கவேண்டிய இளைஞர்கள் இன்னும் Drugs-ன் மயக்கத்தில் தூங்கிக் கொண்டிருக்கின்றனர். இந்த நாடு என்ன செய்யும். இவையெல்லாம் நம்மை எங்கே கொண்டு செல்லும்?

அரசியல், கல்வி, விவசாயம், விஞ்ஞானத் தொழில் நுணுக்கம் (Technology) இவற்றின் ஆதிக்கத்தில் நாம் தினமும் பயங்கரமான, வருத்தப்படக் கூடிய, அலட்சியப் படுத்த முடியாத கஷ்டங்களைப் பார்க்கின்றோம். இவைகளுக்கு நாம் கூடிய சீக்கிரத்தில் விடை

(வழி) காணவேண்டும். ஏனெனில் நாட்களும், வருடங்களும் கரைய, இக்கஷ்டங்கள் மட்டும் கூடிக்கொண்டே போகும். மனிதனின் வளர்ச்சிக்காகவும், ஒற்றுமைக்காகவும், அமை

திக்காகவும், நாம் விழித்து, உழைக்கும் காலம் வந்துவிட்டது.

அவரவர் முடிவு எடுக்கவேண்டிய காலம் வந்துவிட்டது.

●

மனிதன்

காலம் மாறிக்கொண்டு வருகிறது. கருத்துக்களும் காலத்திற்கேற்ப மாறிக்கொண்டு வருகின்றன. குறிப்பாக மக்கள் வாழ்க்கைக்கு இன்றியமையாத அரசியல் பொருளாதாரக் கொள்கைகள் மாறிக்கொண்டு வருகின்றன. உலகில் பல விசித்திரமான உயிர் வகைகள் வாழ்கின்றன. எலும்பில்லாத புழுவினிருந்து, நுட்பமான உடல் அமைப்பும், அறிவும் பெற்ற மனிதன் வரையில் எத்தனை கோடி உயிர்கள் இந்த மண்ணில் உள்ளன. மனிதன் தன்னைப் பற்றி எண்ணுகின்ற சக்தியும், பிறவற்றைப் பற்றி ஆராய்கின்ற பகுத்தறிவும் இயற்கையாக உள்ளன. ஆனால் மனிதன் இன்று மட்டரகமான, கீழ்தரமான எண்ணங்களும் பிறரை வாழவிடாமல் வாழத்தான் தெரிந்துகொண்டு இருக்கிறார்கள். பிறரை வாழவிடாமலும் தானும் வாழாமல் வாழ்கின்றார்கள். எவ்வளவு குறுகிய காலத்தில் பணம் சம்பாதிக்கவும், சுகமான வாழ்க்கையைத் தான் தேடிக்கொள்கிறார்கள், ஒருவன் நடு ரோடில் வீழ்ந்து கிடக்கின்றான் என்றால் அவனை கவனிப்போர் இன்று யாரும் முன் வருவதில்லை. அத்தகைய முறையில் இன்று மனிதன் போய்க்கொண்டு இருக்கிறான்.

அறிவினான் ஆகுவதுண்டோ -

பிறிதின் நோய் தந்நோய் போல் போற்றக்கடை என்று வள்ளுவர் கூறியதை கேட்டுள்ளோம். இதைப் படிந்து தெரிந்துகொள்கிறோம். நடைமுறைக்கு யாரும் பயன் படுத்துவதில்லை.

கே. எஸ். சுரேந்திரன் III B.Sc.,

அத்தகைய உலகம் இன்று போய்க்கொண்டு இருக்கின்றது. இன்று பெரியோர்களும் பள்ளிக்கூட ஆசிரியர்களும் மாணவர்களுக்கு தகுந்த வழி அமைத்து அறிவுரை கூறுவதில்லை. அவர்கள் நேர்மாருக போய்க்கொண்டு இருக்கின்றார்கள். அவர்களுக்கு பணம் கிடைத்தால் போதும், யார் எப்படியோ வாழட்டும் என்று கருதுகிறார்கள். அத்தகையவர்களை தான் இன்று பார்க்கின்றோம். அறிவுரை மட்டும் நன்றாக எடுத்துக்கூறுகின்றார்கள். ஆனால் நடைமுறைக்கு கொண்டு வருவதில்லை.

பணம் அதிகமாக சம்பாதிப்பவன் ஒரு பைத்தியக்காரன். அன்பு, பாசம், இவை அனைத்தையும் இழக்கின்றான். ஒருவன் நிறைய பொருளைப் பெற்றிருந்தாலும் பிறருக்குப் பயன்பட மாட்டான். பிறரும் அவன் பொருளை, விரும்பமாட்டார்கள். இச்செல்வன் தன் பணத்திமிரால் பிறர் குடியைக் கெடுப்பான். பிறரைச் சுரண்டுவான், ஏமாற்றுவான், மிரட்டுவான், தன்னால் முடிந்த எல்லா துன்பங்களையும் பிறருக்குச் செய்வான். பிறரை நசுக்கி வாழும் தனியுடைமைச் செல்வர்களும் சமுதாயத்திலிருந்து நீக்கப்பட வேண்டும். போட்டி, பொருமை, வெறியாட்டம், தற்பெருமை, போலி வேஷம், இவை தான் இன்று மனிதர்களிடையே காண்கின்றோம். ஒரு இளைஞன் நல்வழியை நாடவில்லையென்றால் அதற்கு முதல் காரணம் சமுதாயம்

அல்ல, தாய் தந்தையே இதற்குக் காரணம் நல்ல ஒரு பகுத்தறிவாளன் சமுதாயத்தை புரிந்துகொண்டு அதிலிருந்து விடுபடுவான். ஆகவே இனிமேல் வாழப்போகின்றவர்கள் தன்னுடைய குழந்தைகளை நல்ல வழியில் கொண்டுவருமாறு நாம் முற்படவேண்டும்.

பிறகுக்காக போலி வேஷத்தோடும், பொருமையோடும் வாழும் பெரியோர்கள் ஓர் இளைஞனின் உள்ளத்தில் நச்சு என்ற விஷத்தைக் கலக்காமல் இளைஞர்களை வாழவிட வேண்டும்.

எமன் வீழ்ந்தான்

அன்று எமனுக்கு பிறந்த நாள். மிகவும் மகிழ்ச்சியாக இருந்தான். அவன் சபையினர் எல்லோரும் அவனை வாழ்த்தினர். அப்போது அவன் முன் மூன்று மனிதர்கள் நிறுத்தப்பட்டனர். சித்திரகுப்தன் சொன்னான், "இவர்கள் மூவரும் பூவுலகிலிருந்து இங்கு வந்திருக்கின்றனர். இதில் முதலில் நிற்பவன் ஒரு பெரிய பணக்காரன். உலகத்திலேயே மிகப்பெரிய பணக்காரனாக வேண்டும் என்று ஆசைப்பட்டு, பலரை ஏமாற்றியுள்ளான். நடுவில் இருப்பவன் ஒரு பொற்கொல்லன். இவன் உலகத்தில் உள்ள எல்லா தங்கத்தையும் தனக்குத் தானே வேண்டும் என்று ஆசைப்பட்டவன். தாய்மார்கள் நகைசெய்வதற்காக கொடுக்கும் தங்கத்திலிருந்தே சிறு பகுதியை வைத்துக் கொண்டான். இதோ மூன்றாவதாக நிற்பவன் ஒரு பயங்கரத்திருடன். இவன் தொழில் மற்றவர்களை கொள்ளையடிப்பதே. ஆனால் 'செய்யும் தொழிலே தெய்வம்' என்று கருதுபவன், தன் செயலிலே கண்ணும் கருத்தும் உடையவன். இவர்கள் மூவருக்கும் தக்க தண்டனை விதிக்க வேண்டுகிறேன்."

அப்போது யமன் அவர்களைப் பார்த்து, "மானிடர்களே! இன்று உங்களுக்கு அதிர்ஷ்டமான நாள், உங்களை மறுபடியும் பூமிக்கு அனுப்புகிறேன். உங்கள் ஒவ்வொரு வருக்கும் ஒரு வரம் தருகிறேன் கேளுங்கள்" என்றான்.

பணக்காரன் சிறிது யோசித்து விட்டு, பிரபு, "என்னை உலகத்திலேயே மிகப் பெரிய பணக்காரனாக வேண்டும்" என்று யமனும் அவ்வாறே வாக்களித்தான்.

இரண்டாவதாக பொற்கொல்லன் "பிரபு நான் உலகத்திலுள்ள தங்கத்திற்கெல்லாம் அதிபதியாக வேண்டும்" என்றான். யமனும் அவ்வாறேயாகுக என்றான்.

கடைசியில் திருடன் வந்தான். சற்று யோசிக்க ஆரம்பித்தான். யமன் அவனிடம் "நீ எது வேண்டுமானாலும் - பொன்னோ, பொருளோ - கொடுக்கிறேன் என்று ஆனால் திருடன் பிரபு அது வந்து. - வந்து -" என்று இழுத்தான்.

சபையில் இருந்த மற்ற தேவர்கள் அவன் பொருள் கேட்கப் போகிறான் என்று நினைத்து மகிழ்ச்சியடைந்தனர் யமனும் அவ்வாறே மகிழ்ந்தான்.

ஆனால் திருடனோ, "பிரபு எனக்கு பொருள் ஏதும் வேண்டாம். அவர்கள் இருவரின் (பணக்காரன் மற்றும் பொற்கொல்லன்) முகவரியைக் கொடுங்கள் அதுவே போதும்" என்றான்.

இதைக்கேட்டு யமன் மூர்ச்சையடைந்தான்,

அறுவை

சப்பாணி : “ என் பையன் கணேசு ஒரு தரம் ஊதுபத்தி ஸ்டாண்டை முழுங்கிவிட்டான் ”.

மகேஷ் ; (பதைத்து) “அய்யம்யோ எவ்வாறு எடுத்தீர்கள் அதை ?”

சப்பாணி : “ எங்க வீட்டில் வாழைப்பழம் தான் ஊதுபாத்தி ஸ்டாண்ட !”

மகேஷ் : !!!

Y.G.M.ன் ‘ரகசியம் பரம ரகசியம்’
நாடகத்திலிருந்து

யெண்ணை இனி நம் பாதை வெவ்வேறு

சிட்டுக் குருவிகளே இனி நாம்

சிரிப்பதும் தவறு

இளங் குயிலே இனி

உன் பாட்டைக் கேட்பதும் தவறு

தாழம் பூவே இனி

உன் வாசம் வேறு என் வேஷமோ வேறு
கோயில் மணியே இனி

உன் ஓசை வேறு என் ஆசை வேறு

வீணையே இனி

உன் நாதம் வேறு என் ராகம் வேறு

பேதைப் பெண்ணே இனி

நம் பாதையும் வெவ்வேறு

அ. லூர்துசாமி I B.A.,

காலம்

காலம் யாருக்காகவும் காத்திருப்பதில்லை
அப்ராம் லிங்கனை பறித்த காலத்தான்
இடி ஆமீனையும் பதவியிலிருந்து பறித்தது.
கோட்சேவை நிலைநாட்டிய காலத்தான்
காந்தியை வாரிக்கொண்டு சென்றது.

காதல்

இதயம் வரைந்த கண்ணில்லா ஓவியம்
கனவு தீட்டிய வார்த்தையற்ற காவியம்
உள்ளம் செதுக்கிய உயிர்ச்சிலை
மனம் இழைத்த சந்தனப் பேழை
இதயம் இசைக்கும் ஓசையற்ற ராகம்

விழியில் ஸ்பரிசிக்கப்படும்

ஆனந்த உணர்ச்சி

உயிர் இசைக்கும் வரியற்ற

கவிகை காதல்

ஆத்மாவின் ஆன்மீக ராகம்

மனம் தொடுத்த எண்ணப்

பூக்களின் வண்ணக்கனவு

மனதில் அழிக்க முடியாது

படித்துவிட்ட அற்புதக் கனவு.

கடவுள்

கனவு வருகையில் சிரித்தால்

மரணம் வருகையில் அழுகிறோம்

படைத்தவனின் ஆற்றல் இதுதான்

இதுதான் மனித சக்தி அப்பாற்பட்டது

அந்த “அப்பாற்பட்ட” ஒன்றுதான்

நாம் அழைக்கும் கடவுள்.

ஏழை

வீதியிலெல்லாம் வகைவகை

கோலங்கள்

இவர்களுக்கு கண்ணீரே

கோலங்கள்

அவையே பசியின்

அளவு கோல்கள்

சரித்திர பூகோளங்கள்.

ரவீந்திரன் III B.Sc.,

MALAYALAM SECTION

അന്തർജ്ജനവും “അഗ്നിസാക്ഷിയും”

1. ആമുഖം

1987 ഫെബ്രുവരി 7ാം-തീയതിയിലെ സുപ്രഭാതം ഞെട്ടിക്കുന്ന ഒരു ദുഃഖ വാർത്തയുമായാണ് കൊച്ചു കേരളത്തെ ഉണർത്തിയത്. അന്നാണല്ലോ മലയാളത്തിന്റെ തറവാട്ടമ്മയായ, മലയാളമക്കളെ തന്റെ വിശിഷ്ടവും വിഖ്യാതവുമായ കൃതികളിലൂടെ സ്നേഹസ്തന്യമൂട്ടിയ മഹാമാതാവായ ശ്രീമതി ലളിതാംബിക അന്തർജ്ജനത്തിന്റെ അന്ത്യം. അന്തർജ്ജനം മരിക്കുകയും “അഗ്നിസാക്ഷി” ഇന്നും മലയാളമക്കളുടെ മനസ്സിൽ ജീവിക്കുന്നു. അങ്ങനെ ‘അഗ്നിസാക്ഷി’യിലൂടെ മലയാളം കണ്ടതിൽ വെച്ച് ഏറ്റവും വലിയ വനിതാ നോവലിസ്റ്റായി മാറിയ ലളിതാംബിക അന്തർജ്ജനത്തിന്റെ, അരനൂറ്റാണ്ടു കാലത്തെ ആ സാഹിത്യ ജീവിതത്തിലേക്കുള്ള ഒരെത്തിനോട്ടമാണീ ലേഖനം.

2. ജനനവും ബാല്യവും

കൊട്ടാരക്കര താലൂക്കിലെ കോട്ടവട്ടത്ത് ഇല്ലത്തെ തിരുവിതാംകൂർ പ്രജാ സഭാംഗമായിരുന്ന ഓമോദരൻ നമ്പൂതിരിയുടെയും ആര്യഭദ്രവി അന്തർജ്ജന

ത്തിന്റെയും പുത്രിയായി 1909, മാർച്ച് 30-ന് പിറന്ന ലളിതാംബിക ഏഴു സഹോദരന്മാരുടെ ഏക സഹോദരിയായിരുന്നു.

സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസം ലഭിച്ചില്ലെങ്കിലും വീട്ടിലിരുന്നു മലയാളവും സംസ്കൃതവും നന്നായി പഠിച്ചു. 1927-ൽ വിവാഹിതയായി. ഭർത്താവ് രാമപുരം അമനകര ഇല്ലത്തു നാരായണൻ നമ്പൂതിരി ലളിതാംബികയുടെ സാഹിത്യജീവിതത്തിനുവേണ്ട എല്ലാ പ്രേരണകളും സഹായങ്ങളും നൽകി. ആദ്യം ചെറിയ കവിതകളാണ് എഴുതിയിരുന്നത്. പിന്നീട് ചെറുകഥകളിലേക്ക് ശ്രദ്ധതിരിഞ്ഞു. തുടർന്ന് നോവലിലേക്കും.

3. സാമൂഹിക പശ്ചാത്തലം

അന്തർജ്ജനത്തിന്റെ സാഹിത്യ കൃതികൾ പൂർണ്ണമായി മനസ്സിലാക്കണമെങ്കിൽ അന്നത്തെ സാമൂഹികാവസ്ഥയിലേക്കും എത്തിനോക്കേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്. ലളിതാംബിക അന്തർജ്ജനം സാഹിത്യത്തിലേക്കു കടന്നുവന്ന കാലഘട്ടം ജീവിതമാറ്റത്തിന്റെ ഒരു മുഹൂർത്തമായിരുന്നു.

നമ്പൂതിരി സമുദായം പൊതുവെ പാ
ട്രിയാർക്കൽ സമുദായമാണ്. ആപാട്രി
യാർക്കൽ സമുദായത്തിൽ ഒരു മേട്രി
യാർക്ക് ആയി ജീവിച്ചു വളർന്ന ആളാ
ണ് ലളിതാംബിക. അവരുടെ വാക്കാ
ണ് കൂടുംബത്തിൽ നിയമം. വിദ്യാഭ്യാ
സം നിഷേധിച്ചിരുന്ന സ്ത്രീജനങ്ങളു
ടെ സാർവ്വത്രിക വിമോചനത്തിനുവേ
ണ്ടി കാഹളധ്വനി മുഴക്കിയ ധീര വ
നിത. അങ്ങനെ അടുക്കളയുടെ അഗ്നി
ധൂമത്തിൽനിന്ന്, ഇടനാഴികളുടെ ഇരു
ട്ടിൽനിന്ന്, നാലുകെട്ടിന്റെ നൈഷ്
കർമ്മ്യത്തിൽ നിന്ന്, മറക്കുടയ്ക്കു
ള്ളിൽ നിന്ന് അന്തർജ്ജനങ്ങൾ പുറ
ത്തു ചാടാൻ വെമ്പൽകൊള്ളുന്ന അവ
സരത്തിൽ അവരെ മോചിപ്പിച്ച്, കൈ
പിടിച്ചുയർത്തി ഏകമാനവികതയുടെ
ആയിരം കണ്ടത്തിൽ സഫലമായ കർഷ
കവൃത്തിക്ക് എത്തിക്കുകയും ഒരു
സ്ത്രീക്ക് സാംസ്കാരിക മേഖലയി
ലേക്ക് എങ്ങനെ ഉയരാൻ കഴിയുമെന്ന്
തന്റെ ജീവിതം കൊണ്ട് കാണിച്ചു
കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു.

4. പ്രധാന കൃതികൾ

ഒരു കവയിത്രിയായിട്ടാണ് സാ
ഹിത്യരംഗത്ത് ആദ്യമായി കടന്നുവന്ന
ത്. 1936-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച 'ലളി
താഞ്ജലി'യാണ് ആദ്യ കവിതാ
സമാഹാരം.

നമ്പൂതിരി സമുദായത്തിലെ
സ്ത്രീകൾ അനുഭവിച്ച പീഡന
ത്തിന്റെ, അസ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ, അവ
ഗണനയുടെ കഥകൾ എഴുതിക്കൊണ്ടാ
ണ് കഥാരംഗത്ത് ശ്രദ്ധേയയായത്.

സീതാദേവി ചതോപാധ്യായയുടെ
ഒരു കഥയുടെ സ്വതന്ത്രാനുകരണമായി
രുന്ന അന്തർജ്ജനത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ
കഥയായ "യാത്രാവസാനം". 1941-ൽ
പ്രസിദ്ധീകരിച്ച 'മാണിക്കൻ' എന്ന
ചെറുകഥയാണ് ലളിതാംബികയെ പ്ര
ശസ്തിയിലേക്കുയർത്തിയത്. ഒരു
പുലയനും കാളക്കുട്ടനും തമ്മിലുള്ള
ഹൃദയബന്ധത്തെ തമ്പുരാൻ തകർ
ക്കുന്നതും അവശരായിത്തീർന്ന അവർ
വിപത്തിൽ ഒന്നിക്കുന്നതുമായിരുന്നു
പ്രമേയം. 'വിധിബലം', 'മുട്ടുപട
ത്തിൽ', 'കുറ്റസമ്മതം', 'മനുഷ്യൻ
മാത്രം', 'പ്രതികാരദേവത' തുടങ്ങിയ
കഥകൾ അമ്മയെ പ്രശസ്തിയുടെ
ഉത്തുംഗസോപാനത്തിലെത്തിച്ചു. ഉദാ
ഹരണമായി മലയാള സാഹിത്യരംഗ
ത്ത് വലിയ കോളിളക്കം സൃഷ്ടിച്ച
അവരുടെ പ്രതികാരദേവതയിലൂടെ
മതത്തിന്റെ, സമുദായത്തിന്റെ, വി
ധിയുടെ എല്ലാം വിപരീതശക്തിക്ക്
കീഴടങ്ങി ശബ്ദമില്ലാത്ത കരച്ചിലും,
ശ്വാസമില്ലാത്ത ജീവിതവുമായി കഴി
ഞ്ഞുകൂടിയ ആത്തേൻമാരിൽ ഉറങ്ങി
ക്കിടക്കുന്ന അഗ്നിപർവ്വതം പൊട്ടി
യാൽ എങ്ങനെയിരിക്കും എന്നു കാണി
ച്ചുകൊടുക്കുകയാണ്.

പുരാണേതിഹാസങ്ങളിലെ സ്ത്രീ
കഥാപാത്രങ്ങളെക്കുറിച്ച് എഴുതിയ
"സീത മുതൽ സത്യവതി വരെ" എന്ന
ഉപന്യാസ സമാഹാരം കേരള സാഹിത്യ
അക്കാദമിയുടെ അവാർഡും, "കു
ഞ്ഞാമന" എന്ന ബാലസാഹിത്യകൃ
തി കല്യാണികൃഷ്ണമേനോൻ പുര
സ്കാരവും നേടിയിട്ടുണ്ട്.

നോവൽ രംഗവും തനിക്കധീനമാണെന്ന് തെളിയിച്ചിരിക്കുകയാണ് അന്തർജ്ജനത്തിന്റെ ആദ്യത്തേതും അവസാനത്തേതുമായ “അഗ്നിസാക്ഷി”. കേന്ദ്രകേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി അവാർഡുകളും, വയലാർ അവാർഡും, ഓടക്കുഴൽ അവാർഡും ‘അഗ്നിസാക്ഷി’ കരസ്ഥമാക്കി.

5. “അഗ്നിസാക്ഷി”- രേഖലോകനം

ലളിതാംബിക അന്തർജ്ജനം തന്റെ സുദീർഘമായ സാഹിത്യജീവിതത്തിൽ ഒരു നോവലേ എഴുതിയിട്ടുള്ളൂ- “അഗ്നിസാക്ഷി”. 1976-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ആ നോവൽ അന്തർജ്ജനത്തിന്റെ രാജശിലപം (master-piece) ആയി നിലകൊള്ളുന്നു. ഒരു നോവൽ എന്ന നിലയ്ക്ക്, സമ്പൂർണ്ണമാണ് ഈ കൃതി. മനുഷ്യ വികാരങ്ങളെ എത്രമാത്രം കാര്യസ്തത്തോടെയാണ് അവർ കണ്ടിരുന്നത് എന്നറിയാൻ, അഗ്നിസാക്ഷി ഒരിക്കൽ വായിച്ചാൽ മതി. നാലുകെട്ടുകൾക്കുള്ളിൽ വിതുമ്പിക്കഴിയുന്ന “ആത്തേൻ” മാരുടെ കഥ അവരിലൊരാൾ തന്നെ പറഞ്ഞപ്പോൾ അത് ഹൃദയസ്പർശിയായി.

മലയാളത്തിലെ മിന്നൽപിണർ

സ്വജീവിതാനുഭൂതികളിലൂടെയും സ്വരൂപിക്കപ്പെട്ട അനുഭൂതികളുടെ പുരോഗമനാത്മകവും കലാസുഭാവുമായ ആവിഷ്ക്കരണത്തിലൂടെയുമാണ് അന്തർജ്ജനത്തിന്റെ “അഗ്നി

സാക്ഷി”ക്ക് ബീജാധാനം നടന്നത്, പുരോഗതിക്കുവേണ്ടി നമ്പൂതിരി സമുദായത്തിൽ ത്രസിച്ച് നിന്ന ആത്മത്വരക്ക് ശബ്ദരൂപങ്ങൾ കൈവന്ന കാലഘട്ടത്തിൽ തുടങ്ങി ദേശീയപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ മുന്നേറ്റത്തിലൂടെ ഇന്നോളം എത്തിനിൽക്കുന്ന വികാസചരിത്രത്തിന്റെ ഒരിതിഹാസമാണിത്, മലയാളത്തിലെ മിന്നൽപിണരാണിത്.

ഇല്ലത്തിന്റെ നാലുചുവരുകൾക്കുള്ളിൽ തളച്ചിട്ട ആത്തേൻമാരുടെ ഏകാന്ത ദുഃഖത്തിന്റെയും ഗദ്ഗദ്യങ്ങളുടെയും ദീർഘനിശ്വാസത്തിന്റെയും തുടിപ്പുകൾ മനോഞ്ജമായി ഇതിൽ അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. “കൈലാസനാഥന്റെ മുടിക്ക്ക്കീഴിൽ കുടുങ്ങിക്കിടക്കുകയായിരുന്നു.... ഒരു ബിന്ദുപോലെ.... സ്വപ്നംപോലെ മരവിച്ച്.... നൂററാണ്ടുകൾ കഴിഞ്ഞ്... ഞങ്ങൾക്കു ജീവിതം തരൂ... ” മനുഷ്യത്വം ചവുട്ടിമെതിക്കപ്പെട്ട ആത്തേൻമാരുടെ വേദനയിൽ കുതിർന്ന ശബ്ദമാണിത്, വിങ്ങിപ്പൊലാണ്, ഒരു പൊട്ടിത്തെറിക്കലാണ്.

ആത്മാവിഷ്ക്കരണ സാധന

സ്വജീവിതാനുഭൂതികളിലൂടെ ഉള്ളിൽത്തട്ടിയ കഥകൾ മാത്രമെ താൻ സാധാരണ എഴുതാറുള്ളൂ എന്ന് “അഗ്നിസാക്ഷി”യുടെ അനുബന്ധത്തിൽ അന്തർജ്ജനം എടുത്തു പറയുന്നുണ്ട്. “ഇത്രമാത്രം സഹാനുഭൂതിയോടെ ഹൃദയത്തിൽ തട്ടുകയും എത്ര നിഷേധിച്ചിട്ടും മനസ്സിൽ നിന്നും പോകാതെ ഭാവനയിൽ കുതിർന്നു ചേർന്ന് ഒട്ടനാൾ കഴിഞ്ഞ് അണുപൊട്ടിയൊ

ഴുകുകയും ചെയ്ത കമാബന്ധം വേരായില്ല' എന്ന് അവർ തുടർന്നു പറയുന്നു. ഉത്തർപ്രദേശിലെ ഒരു തീർത്ഥാടകത്തിൽ വച്ച് അന്തർജ്ജനം അപ്രതീക്ഷിതമായി ഒരു മലയാളി സന്യാസിനിയെ കണ്ടുമുട്ടിയപ്പോഴാണ് മലയാളത്തിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ അവാർഡുനേടിയ ആ കൃതിയുടെ രചനയ്ക്ക് അവരെ പ്രേരിപ്പിച്ചത്.

സംക്രീതത്തിന്റെ ഭിന്നമുഖങ്ങൾ

നമ്പൂതിരി സമുദായത്തിലെ ദുഷിച്ച അനാചാരങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ എഴുതിയതാണെങ്കിലും അന്നത്തെ സാമൂഹിക ജീവിതത്തിൽ നടമാടിയിരുന്ന പല പ്രശ്നങ്ങളും ഈ നോവലിൽ മനോഹരമായി അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. പുതുശ്ശേരി തേതിക്കുട്ടി വിലങ്ങുകൾ തകർത്ത്, വേലിക്കെട്ടുകൾ പൊട്ടിച്ചു, ദേവകി മാനവള്ളിയായി, മഹിളാശ്രമത്തിലെ ദേവിബഹനായി, ഗാന്ധിജിയുടെ സഹചാരിണിയായി, ഒടുവിൽ ഗംഗാതീരത്തുള്ള സുമിത്രാനന്ദയായിത്തീർന്ന കഥയാണ് അഗ്നിസാക്ഷി. തേതിയേടത്തി, ദേവകി മാനവള്ളി, ദേവിബഹൻ എന്നീ മൂന്നു പേരുകളിൽ പരിചയപ്പെടുന്ന സുമിത്രാനന്ദ കഴിഞ്ഞ തലമുറയിലെ സംക്രീ ജീവിതത്തിന്റെ മൂന്നു മുഖങ്ങളെയാണ് വെളിവാക്കുന്നത്.

മാനുഷികതയുടെ രോദനം

മരുമക്കത്തായം തുടങ്ങിയ അനാചാരങ്ങളുടെ പേരിൽ നമ്പൂതിരിമാരുടെ വിജാതീയ ഭാര്യമാരും സന്താനങ്ങളും

ഉം മാനുഷിക വികാരങ്ങളെ ചൊല്ലി വളരെ വേദനിച്ചിട്ടുള്ളത് നോവലിസ്റ്റിന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ആഞ്ഞുപതിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന യാഥാർത്ഥ്യത്തിന് 'അഗ്നിസാക്ഷി' തന്നെ സാക്ഷിയാണ്. നാല്പതു കഴിഞ്ഞ മാനവള്ളിഅപ്പൻ നമ്പൂതിരി മധുരപ്പതിനേഴിലെത്തിയ നായർ യുവതിയായ അമ്മാളുക്കുട്ടിയെക്കണ്ട് ഭ്രമിച്ചുവശായി. ഇതൊരു ഭാഗ്യമായി നായർ വീട്ടുകാരും കരുതി. അവർക്കുണ്ടായ സന്താനത്തെ-തകം-ബ്രഹ്മാമണനും ആ ചാരനിഷ്ഠനുമായ അപ്പൻ നമ്പൂതിരി എടുക്കുകയോ തൊടുകയോ ചെയ്ത സന്ദർഭങ്ങൾ വളരെക്കുറവേ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളൂ. 'മോള' അപ്പൻ തിരുമേനിയെ തൊട്ട് അയിത്താക്കല്ലെ' എന്ന നേത്യാരക്കയുടെ ശാസന പിതൃപുത്ര ബന്ധത്തിന് നേരെയുള്ള ഒരു വെല്ലുവിളിയാണ്. സ്വന്തം പിതാവിനെ മോൾ തൊട്ടാൽ അയിത്തമാകുന്ന ഒരു സമുദായത്തിനു നേരേയാണ് ലളിതാംബിക ഖഡ്ഗം ഉയർത്തുക.

പിഡിതമായ സംക്രീതം

യാതനയനുഭവിക്കുന്ന അന്തർജ്ജനങ്ങളുടെ ചിത്രം ഒരമ്മയുടെ കണ്ണുനീരോടുകൂടി അനുവാചകർക്കുമുമ്പിൽ കാഴ്ചവയ്ക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞതാണ് ലളിതാംബികയുടെ വിജയം. ഉത്പതിഷ്ണുത്വത്തിന്റെ നേരിയ ചലനങ്ങൾക്ക് വിധേയമായിരുന്ന ഒരു കുടുംബത്തിൽ നിന്ന് വന്ന തേതിക്കുട്ടിയുടെ വിങ്ങലും വിതുമ്പലും. ഭർത്തൃസാമിപ്രതിപക്ഷിയിൽ വേണ്ട വായിക്കാതെ

നെങ്കിലും കിട്ടിയെങ്കിൽ. പി. കെ. പി. തങ്കത്തിനെഴുതുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുക. “പെണ്ണെന്ന് പറഞ്ഞാൽ ഒരു വെറും ബിംബമോ മരപ്പാവയോ അല്ല എന്ന്. അവർക്ക് പടർന്നു കയറാൻ ഒരു പിടിവള്ളി വേണം. സ്നേഹിക്കാൻ ഒരു പുരുഷൻ വേണം....” ഇത് മാനുഷികനിയമമാണ്. സ്വന്തം ഭർത്താവിനെ ഒരു അകലക്കാഴ്ചയായി മാത്രം കാണാൻ പറയുന്ന ഒരു യുവതിയുടെ ഗർഭഗർഭത്തിന്റെയും നെടുവീർപ്പിന്റെയും കഥ ‘അഗ്നിസാക്ഷി’ മനോഹരമായി വരച്ചുകാണിക്കുന്നു.

തന്നിൽ ഉറഞ്ഞുകൂടിയ ഗർഭഗർഭത്തിന്റെയും അടക്കിപ്പിടിച്ച നിസ്സഹായതയുടെയും പൊട്ടിത്തെറിക്കലാണ് തേതിക്കൂട്ടിയെ ദേവകി മാനന്വള്ളിയാക്കി മാറ്റിയത്. ആത്തേന്മാരുടെ മുഴുവൻ പ്രതിനിധിയായി അല്ല സ്ത്രീത്വത്തിന്റെ മുഴുവൻ പ്രതിനിധിയായി അവർ വളരുകയാണിവിടെ. ദേവകി മാനന്വള്ളിയുടെ പ്രസംഗത്തിലേക്ക് ഒന്ന് കണ്ണോടിക്കുക. “ഒരു ജാതിയുടേയോ, ഒരു സമുദായത്തിന്റെയോ ആളല്ല ഞാൻ. നൂററാണ്ടുകളായി മർദ്ദനമനുഭവിക്കുന്ന സ്ത്രീ വർഗ്ഗത്തിന്റെ മുഴുവൻ പ്രതിനിധിയാണ് ഞാൻ. ഈ സത്യത്തെ നോക്കി നിങ്ങൾക്ക് ശപിക്കയോ അനുഗ്രഹിക്കയോ ചെയ്യാം. പക്ഷേ, ഞങ്ങളുടേതായ ഈ ദുഃഖഭാരം നിങ്ങളുടെ സൃഷ്ടിയാണെന്ന് ഓർമ്മവേണം.” ഇങ്ങനെ സമുദായസേവനത്തിൽ നിന്നും വിശ്വമാകെ ഉൾക്കൊണ്ട മാനവരാശിയുടെ സേനവത്തിലേക്ക് അവർ വളരുകയാണ്. ഈ

യാഥാർത്ഥ്യത്തെ ഉൾക്കൊണ്ടാൽ ഇനിയും ‘ദേവകി മാനന്വള്ളി’ മാർ പൊട്ടി വീടും—മനുഷ്യവിമോചനത്തിനായി.

സ്ത്രീത്വത്തെ വസ്തുവായി കണ്ടതാണ് നമ്പൂതിരി സമുദായം കാണിച്ചു വലിയ തെറ്റം. “ന സ്ത്രീ സ്വാതന്ത്ര്യമർഹിത” എന്ന് പാടിയ മനുവിനെ മാത്രമെ അവർ കണ്ടുള്ളൂ.

“യത്രനാര്യസ്തു പൂജ്യന്തേ

നന്ദന്തേ തത്രദേവതാ:” എന്നെഴുതിയ മനുവിനെ അവർ ദർശിച്ചില്ല. അത്തരമൊരു സമുദായത്തിലെ സ്ത്രീകളുടെ കഥ അവരിലൊരാൾ തന്നെ പറഞ്ഞപ്പോൾ അത് കൂടുതൽ ഹൃദയസ്पर्ശകമായി ഇന്നും നിലകൊള്ളുന്നു.

6. അന്തർജ്ജനത്തിന്റെ അന്ത്യം

ഏതാണ്ട് ആറു ദശാബ്ദക്കാലം മലയാള സാഹിത്യരംഗത്ത് തനതായ വ്യക്തിമുദ്ര പതിപ്പിച്ച അന്തർജ്ജനത്തിന്റെ മരണം 1987, ഫെബ്രുവരി 7-ന് ശനിയാഴ്ചയായിരുന്നു. കൂത്താട്ടുകുളത്തെ ഒരു സ്വകാര്യ ആശുപത്രിയിൽ വച്ച് ഞൊടിയിടയ്ക്കുള്ളിലുണ്ടായ ഹൃദ്രോഹത്തെ അതിജീവിക്കുവാൻ മലയാളസാഹിത്യത്തിലെ തറവാട്ടമ്മയുടെ ദുർബലശരീരത്തിനു ത്രാണിയില്ലായിരുന്നു.

7. ഉപസംഹാരം

ഇങ്ങനെ കവിതയിലൂടെയും, കഥകളിലൂടെയും, നോവലിലൂടെയും

ബഹുമുഖ പ്രതിഭ നേടിയെടുത്ത ലളിതാംബിക അന്തർജ്ജനം മലയാളികൾക്ക് ഒരിക്കലും മറക്കാനാവാത്ത ഒരു സാഹിത്യകാരിയാണ്. “കേരള സാംസ്കാരിക ചരിത്രത്തിൽ മായാമുദ്ര ചാർത്തിയ ഒരു ജനസമുദായം ആത്മഹത്യചെയ്യാൻ കഴുത്തിൽ കുടുക്കിട്ടു നിൽക്കുന്നതു കണ്ട് വേദനയും, അപമാനവും, അമർഷവും സഹിക്കാനാവാതെ ഞെട്ടിപ്പിടഞ്ഞെണീരൂ ഒരു യുവതലമുറയുടെ നായികയായി രുന്നു അന്തർജ്ജനം.” എന്നാണ് എൻ. കൃഷ്ണപിള്ള അവരെപ്പറ്റി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്.

ഗാന്ധിജി യൂണിവേഴ്സിറ്റി യൂണിയൻ കലോത്സവം ഉത്ഘാടനം ചെയ്തുകൊണ്ട് അവസാനമായി അവർ പറഞ്ഞു, “ഓരോ കർമ്മവും കലയാവണം, അത് സമൂഹ മനസ്സാക്ഷിയെ ഉണർത്തണം”. കർമ്മത്തെ കലയാക്കുകയും സമൂഹ മനസ്സാക്ഷിയെ ഉണർത്തുകയും ചെയ്യുക എന്ന കൃത്യം ദശാബ്ദങ്ങളായി നിർവ്വഹിച്ചുപോന്ന കേരളത്തിന്റെ വീരപുത്രിക്ക് ആദരാഞ്ജലികൾ അർപ്പിക്കുന്നു.

പോൾ വർഗീസ്
III B.A.

മൗനനൊമ്പരം

പടിഞ്ഞാറെ ചക്രവാളം അസ്തമന സൂര്യന്റെ ചെങ്കുതിരേററ് ചെമ്മണി രുനൂ. അങ്ങനെ പകൽ രാത്രിക്ക് വഴി മാറി കൊടുക്കുന്നു. ഒരു ദിവസം കൂടി എനിക്ക് നഷ്ടമാകുന്നു. പക്ഷേ എനിക്ക് ഒരു ദിവസം അസ്തമിച്ചാലും മറ്റൊരു പ്രഭാതം പൊട്ടി വിടർന്നാലും നഷ്ടപ്പെടുവാനോ നേടുവാനോ ഒന്നും ഇല്ലല്ലോ എന്ന് ഓർത്തപ്പോൾ ഹൃദയത്തിന്റെ അഗാധതയിൽ നിന്ന് ഒരു തേങ്ങൽ ഉയർന്നു. കടലിലെ തിരകൾ തീരങ്ങളിൽ ചെന്ന് അടിച്ചു നൂരയും പതയുമായി തിരിച്ചുപോകുന്നു. ഈ പ്രക്രിയ യുഗയുഗാന്തരങ്ങളായി തുടരുന്നു! എന്നിട്ടും തീരത്തിന് ഇതിൽ നിന്ന് ഒരു മോചനം ഇല്ലല്ലോ എന്ന് ഓർത്തപ്പോൾ അതിശയവും ഒപ്പം സങ്കടവും തോന്നി. അതോ എന്നെപ്പോലെ പണ്ട് എന്തോ ചെയ്ത തെറ്റിന് യാതന അനുഭവിക്കുകയാണോ എന്ന് ഓർത്തപ്പോൾ ഭൂതകാലത്തിന്റെ കരിനിഴൽ എന്റെ മുന്നിൽക്കൂടി മിന്നിമറഞ്ഞു. എന്റെ ചിന്തകൾ കൊഴിഞ്ഞ വസന്തത്തിലേക്ക് ഓടി എത്തി! കാരണം അത് എന്റെ വേദനയുടേയും കഷ്ടപ്പാടിന്റേയും കഥയാണ്.

അന്നും കോളേജിൽനിന്ന് ലോഡ്ജിലേക്ക് പോകുമ്പോൾ എന്റെ മു

ന്നിൽക്കൂടി ഏകദേശം എന്റെ പ്രായം ഉള്ള മറ്റൊരാൾ ഒരു ബൈക്കിൽ പോകുന്നത് ഞാൻ കണ്ടു. ഇത് ദിവസവും ആവർത്തിയ്ക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ ഒരു ദിവസം അവൻ ചോദിച്ചു “എങ്ങോട്ടാ ഞാൻ പോകുന്ന വഴിയ്ക്കാണെങ്കിൽ ഡ്രോപ്പ് ചെയ്യാം”. അങ്ങനെ ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ പരിചയപ്പെട്ടു. അവന്റെ പേര് രവിന്ദ്രൻ, രവി എന്ന് വിളിക്കും. അച്ഛൻ വിദേശത്താണ് ജോലി, എന്ന് പറഞ്ഞിട്ട് അവൻ എന്റെ പേര് ചോദിച്ചു. എന്റെ പേര് വിജയൻ, ഒന്നാം വർഷം ഡിഗ്രിക്ക് കോളേജിൽ പഠിക്കുന്നു. ഇവിടെ അടുത്ത് റൂം എടുത്താണ് താമസം സിക്ക്ുന്നത് എന്ന് ഞാൻ പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ രവി പറഞ്ഞു അവനും അടുത്തുള്ള ഒരു കോളേജിൽ ഫൈനലിയറാണ്. അപ്പോഴേക്കും ബൈക്ക് ഞാൻ താമസം സിക്ക്ുന്ന ലോഡ്ജിന്റെ അടുത്ത് എത്തിയിരുന്നു. ഞങ്ങൾ അന്ന് പിരിഞ്ഞു. പക്ഷേ രവിയുടെ ശാന്തതയും വിനയവും സ്നേഹത്തോടെ ഉള്ള പ്രവർത്തനവും എന്നെ കൂടുതൽ അവനുമായി അടുപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു.!

പിറ്റേ ദിവസവും ഞാൻ രവിയെ കണ്ടു. അന്നും എനിക്ക് ഡ്രോപ്പ് തന്നു. അങ്ങനെ ദിവസവും കാണുവാൻ തുട

ങ്ങി. ഒരു ദിവസം അവൻ നടന്നാണ് വന്നത്. അന്ന് കൂടെ ആധുനിക പരിഷ്കാരത്തിന്റെ പര്യായമായ ഒരു പെൺകുട്ടിയും ഉണ്ടായിരുന്നു. രവി അവളെ എനിക്ക് പരിചയപ്പെടുത്തി. പേര് ശോഭ. രണ്ടുപേരും ഒരേ കോളേജിൽ പഠിക്കുന്നു. അപ്പോൾ ഞാൻ പറഞ്ഞു “പേരുപോലെ തന്നെയാണ് ആളും”. അന്ന് ഞങ്ങൾ പിരിഞ്ഞു. പിന്നീട് ചിലപ്പോഴൊക്കെ രവിയേയും ശോഭയേയും ഞാൻ കണ്ടുമുട്ടാറുണ്ടായിരുന്നു. ശോഭയില്ലാത്തപ്പോൾ രവിക്ക് ശോഭയെക്കുറിച്ചു പറയാനുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അവൾ ഒരു വലിയ ബിസിനസ്സുകാരന്റെ മകളാണെന്നും അവർ തമ്മിൽ സ്നേഹമാണെന്നും ഡിഗ്രി പൂർത്തിയാക്കിയാൽ അവളെ രവി കല്യാണം കഴിക്കും എന്നും എന്നോട് പറഞ്ഞു. എന്നിട്ട് എന്നോട് അഭിപ്രായം ചോദിച്ചു. ഞാൻ നല്ലതാണെന്നു മാത്രം പറഞ്ഞു. ശോഭയുടെ പ്രൗഢിത്തരങ്ങളും അഹങ്കാരമായ പ്രവർത്തനങ്ങളും തന്റെ ആദർശങ്ങൾക്കും ജീവിതരീതിക്കും പററിയതല്ല എന്ന് പറയണമെന്നുണ്ടായിരുന്നു. എങ്കിലും പറഞ്ഞില്ല. കാരണം അവർ തമ്മിൽ അത്രയ്ക്ക് അടുത്തിരുന്നു.

ഒരു ദിവസം രവി പൊട്ടിക്കരഞ്ഞു കൊണ്ടാണ് എന്റെ മുന്നിൽ വന്നത്. കാരണം ചോദിച്ചപ്പോൾ ശോഭ ഒരു ഡ്രാക്ടറെ കല്യാണം കഴിച്ചെന്നും പറഞ്ഞു. പിന്നീട് ഒക്കെ രവിയെ കാണുമ്പോൾ അവന്റെ മുഖം ശോകാർദ്ദമായിരുന്നു. ഒരു അവധി ദിവസം അവൻ സന്തോഷത്തോടെ എന്റെ റൂമിൽവന്നു.

‘എന്താശാനെ പതിവില്ലാത്ത ഒരു പുഞ്ചിരി. വല്ല പുതിയ ശോഭയും ചൂണ്ടയിൽ കൊത്തിയോ?’ എന്ന് ഞാൻ ചോദിച്ചപ്പോൾ “ഇത്രയും നാൾ ഞാൻ ദുഃഖിച്ചു. ഇനി അതിന് സമയം ഇല്ല” എന്ന് പറഞ്ഞു. പിന്നെ ഒരു ചെറിയ ബിനുവേണ്ടി എന്ന് പറഞ്ഞ് ഒരു ചെറിയ പൊതി എടുത്തു കാണിച്ചു. എന്താണ് അത് എന്ന് ചോദിച്ചപ്പോൾ മയക്കുമരുന്നാണെന്നും അതിന്റെ ഗുണത്തേയും പററി പറഞ്ഞു. എന്നിട്ട് എന്നോട് ഇത് ഒന്നു ട്രൈ ചെയ്യാം എന്ന് പറഞ്ഞു. ആദ്യം ഞാൻ വിസമ്മതിച്ചപ്പോൾ ഇന്നു മാത്രം മതിയെന്നും എന്റെ ഒരു സന്തോഷത്തിനു വേണ്ടിയാണെന്നും ഇനി ഒരിയ്ക്കലും ഇത് ആവർത്തിയ്ക്കണ്ട എന്നും കൂടി പറഞ്ഞു നിർബന്ധിച്ചപ്പോൾ കമ്പനിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഞാനും സഹകരിച്ചു. പിന്നീട് അതൊരു പതിവായി മാറി. ഞങ്ങൾ മയക്കുമരുന്നിന്റെ മായാലോകത്തുകൂടി പറന്ന് നടന്നു. കോളേജു ജീവിതം മടുത്തു. കോളേജിൽ പോകാതായി. തുടർച്ചയായി കോളേജിൽ കാണാതെയായപ്പോൾ രവിയുടെ വീട്ടിലേക്ക് കാരണം അന്വേഷിച്ച് കോളേജിൽ നിന്ന് കത്ത് അയച്ചു. അങ്ങനെ രവിയുടെ അമ്മ അവന്റെ പ്രവർത്തനരീതി കണ്ടുപിടിച്ചു. അവന്റെ അച്ഛൻ എഴുതി. അച്ഛൻ രവിയെ വിദേശത്തേയ്ക്കു കൊണ്ടുപോയി. എങ്കിലും ഞാൻ മയക്കുമരുന്നിന്റെ മായാലോകത്തുനിന്നും പിൻതിരിഞ്ഞില്ല. താമസിയാതെ എന്റെ വീട്ടിലും കോളേജിൽ നിന്ന് കത്ത് കിട്ടി. കാരണം അന്വേഷിച്ചെത്തിയ അച്ഛൻ മയക്കുമ

രുന്നിന്റെ മായാലോകത്ത് സവാരി ചെയ്യുന്ന എന്നെയാണ് കാണാൻ സാധിച്ചത്. അങ്ങനെ അച്ഛന്റെ നിർബന്ധത്തിനു വഴങ്ങി കോളേജുജീവിതത്തോടു വിടപറഞ്ഞ് ഞാൻ വീട്ടിലേക്ക് പോയി.

വീട്ടിൽ എത്തിയ എനിക്ക് വീട് ഒരു ജയിലായിരുന്നു. അവിടെ നിന്നും രക്ഷപ്പെടണം എന്ന് ഞാൻ തീരുമാനിച്ചു. ഒരു ദിവസം ആരും അറിയാതെ കുറച്ചു പൈസയും ആയി ഞാൻ സ്ഥലം വിട്ടു. അങ്ങനെ വീണ്ടും ഞാൻ പഴയ മായാലോകത്ത് എത്തിച്ചേർന്നു. കൂട്ടിന് ആളും കൂടി. എന്റെ കൈയിലെ പണം ദിവസങ്ങൾ കൊണ്ട് തീർന്നു. ഒപ്പം കൂട്ടുകാരും ! പിന്നെ തെരുവുകളിൽക്കൂടി അലഞ്ഞുനടന്നു. വിശപ്പ് എന്താണെന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലായി. മയക്കുമരുന്നിനുവേണ്ടി വീടു വിട്ട ഞാൻ ജീവൻ നിലനിർത്തുവാൻ വേണ്ടി എച്ചിൽ തൊട്ടികൾ തെരയുവാൻ തുടങ്ങി! അങ്ങനെ മയക്കുമരുന്നിന്റെ ലോകത്തുനിന്നും ഞാൻ വിമുക്തനായി. ഒപ്പം ജീവിതം ഒരു ചോദ്യചിഹ്നമായി തീർന്നു. വിശപ്പും എച്ചിലിനുവേണ്ടി മൽസരിക്കുന്നവരുടെ എണ്ണവും ദിനംതോറും വർദ്ധിച്ചു. ഇപ്പോൾ കഴിഞ്ഞ കാലം കേവലം ഒരു കടംകഥയായി മനസ്സിൽ അവശേഷിക്കുന്നു.

സൂര്യൻ അസ്തമിച്ചു. ഇരുൾ അതിന്റെ തേർവാഴ്ചക്ക് ഒരുങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു. കടൽത്തീരവും വിജനമായി. ഇന്നത്തെ എന്റെ ഈ വേദനയുടേയും യാതനയുടേയും കാരണക്കാരൻ ആരാണ് എന്ന് ഓർത്തപ്പോൾ എന്റെ ഹൃദയത്തിൽ നിന്നും കഴിഞ്ഞുപോയ സുന്ദരമായ ഇന്നലകളുടെയും ഒപ്പം ഇന്നത്തെ ശോകത്തിന്റെയും ഒരു മനനൊമ്പരം ഉയർന്നു. അപ്പോൾ കടലിൽ നിന്ന് ഒരു കുറ്റൻതിരമാല ഏതോ പകയോടെ എന്റെ മേൽ വന്നടിച്ചു എന്നേയും ഒഴുകിക്കൊണ്ട് പോകുന്നത് ഞാൻ അറിഞ്ഞു.

ജോയി കെ. വി.
I B.Sc.

$$\begin{array}{r} 2 \overline{) 216} \\ 2 \overline{) 108} \\ 2 \overline{) 64} \\ 3 \overline{) 27} \\ 3 \overline{) 9} \\ 3 \overline{) 3} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2^3 + 3^3 \\ 2^1 + 3^1 + 4^3 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \overline{) 258} \\ 3 \overline{) 129} \\ 43 \end{array}$$

$$2 + 3 + 1 = 6$$

TELUGU SECTION

జీవితం

ఎమని వ్రాయాలి ? ఎందుకు వ్రాయాలి ?
 ఎలా వ్రాయాలి ? ఎవరికోసం వ్రాయాలి ?
 అభ్యుదయ రచనలకు, అన్నీ అడ్డంకులే !
 అసభ్య రచనలకు అందరూ కైమోడ్పులే !
 గడ్డాలు పట్టి పట్టాలు తెచ్చుకోలేను
 అడ్డాలు తెచ్చి, అవతలవారిని అడ్డుకొట్టి
 అర్థం లేకుండా గద్దె నలంకరించలేను
 మనకున్నదే ఒకబడి ! అదే పలుకుబడి !
 అలా ఆధారపడి, పైనబడి, క్రిందబడి,
 పరువుకోసం, పేరు ప్రతిష్ఠలకోసం
 పెట్టుబడి పెట్టలేను, కట్టుబడి ఉండలేను
 సమాజాన్ని అర్థం చేసికోవడం; సమంజసం !
 అప్పుడే సమానత్వం; అదే మానవత్వం
 ప్రేమించడం, ప్రేమింపబడటం, దైవత్వం;
 కన్నెర్రజేయడం, కన్ను మిన్ను కానక -
 కించపరచడం ... రాక్షసత్వం ... కానీ;
 ఎంజేస్తాం ... ఇదే ... జీవితం ...

స్త్రీ జీవితం

ఎమని వ్రాయుచున్నానో ఈ ప్రకృతికే తెలుసు,
 మానవజాతికి మాత్రం - నా మాటలు అలుసు;
 ఇది చదువులతల్లి ప్రేరణ, మనసు ఇస్తున్న ఆలోచన
 మనకున్నవి కొన్ని క్లాసులు - అవే —
 అవహేళన, అనూయల - గాజు గ్లాసులు —
 అందరిలో మెరిసినా - అందాలతో మురిసినా
 అకాలంలో, పగిలిపోతాయి; ముక్కలై మిగిలిపోతాయి
 అదే స్త్రీ జీవితానికి వరం...కాకపోతే;
 అమాయకమైన స్త్రీ జాతికి ... శాపం ...
 చెప్పుటకు వీలు కానటువంటి దుస్థితి
 మారనన్నటువంటి లోకపరిస్థితి
 అణగద్రొక్కబడుతున్న ... స్త్రీ జాతి ... దుర్భరమైన
 స్త్రీ జీవితస్థితి !

కుమారి. జె. పీబాసునీత

I బి. ఎస్సి. (సి.బి.జెడ్.)

3. భావోన్మాదం

అనుక్షణం - అంతర్మథనం
క్షణక్షణం - ఆత్మశోధనం
చల్లదనాన్ని వెతికిన మనిషి
హృదయంతో వ్రాసిన మహర్షి
మనస్సుల రాగిరేకుల మధ్య
జీవితపు అగ్నిపర్వతం మీద
శాంతికి, అశాంతికి మధ్య
సరిహద్దు రేఖ మధ్య
సాహిత్యపు జెండా .....

ఎగురవేసిన సంచలనం;
ఒక విప్లవ భావ,
సుకుమార - శబలత్వం
నిర్వచించలేని, కవితాత్రిశూలం

4. అందం (ఊహ)

పాల సముద్రపు తెల్లని వెన్నెల పైటగా
మెరుస్తున్న నక్షత్రాలే మెడలోని హారంగా
చంద్రకాంతిలో మెల్లగా నడచి వస్తున్నట్లున్నావు
— జ్యోత్స్నాభిసారిక !

కెంపురంగులో, ఉదయిస్తున్న సూర్యుని నుదుటి తిలకంగా
సంధ్యలోకి జారుతున్న భాస్కరుని పెదవి ఎరుపుగా
ఉషఃకాంతిలో మెల్లగా నడిచివస్తున్నట్లున్నావు
— ఉజ్వలాభిసారిక

నల్లని వినీలాకాశపు కురులలో,
తెల్లని తారకల మల్లెలను తురిమి
నిశీధిలో నల్లవీరతో, నడచి వస్తున్నట్లున్నావు
— కృష్ణాభిసారిక

అదే ఊహకందని, మనసున - నిలువని -
— స్వప్నాభిసారిక

కుమారి. జె. పీ.బాసునీత
I బి. ఎస్సి. (సి.బి.జెడ్.)

“బ్రతుకు సమరం”

నచ్చినపాట

ఇది ఒక సమరం; జీవన సమరం
బ్రతుకు తెరువుకై పెనుగులాటలో
ఎదురు దెబ్బలే మిగిలేవి

యవ్వనమందొక చెలగాటం,
ప్రేమ కోసమై ఆరాటం,
తీపిగురుతులు, వేడు నిజాలు
జీవితమే ఒక పోరాటం;

ఉహాతీతం బ్రతుకు సాగరం,
దారి తెలియని బాట సారులం,
ఏది జరుగునో, ఎలా జరుగునో ?
అంతు తెలియని పాత్య ధారులం;

శీనప్ప

II బి ఎస్సి. (పి సి ఎమ్)

ప్రజాస్వామ్యమా ! ఇది ప్రజల రాజ్యమా !

న్యాయాన్ని, ధర్మాన్ని కూల్చేసిన కురుక్షేత్రమా !

— కురుక్షేత్రమా !

బాపూజీ రక్తంతో, నెహ్రూజీ ఆశయంతో

నిర్మించిన స్వాతంత్ర్యం, నిలబడాలి, కలకాలం

— నిలబడాలి కలకాలం

డిగ్రీలు చేతబట్టి, శాస్త్రమంత తిరగేసి

మరచిపోయావా, గమ్యం, మరచిపోయావా తిరిగి ...

అలసిపోయావా ?

పారాణి, ఆరకనే, కోల్పోయిన జీవితం

మూగదైన అడపడుచు తెరవాలి - రుద్రనేత్రం

— తెరవాలి రుద్రనేత్రం

రోజంతా పనిచేసి, ఫలియించని కూలితో

తాగుతున్నావా ... సారా తాగుతున్నావా ...

— సారా తాగుతున్నావా !

రామరాజు రక్తంతో బోసుబాబు దీక్షతో

భగత్ సింగ్ ఉపరితో, కదలిరండు ముందుకు

కదలిరండు ముందుకు ... కదలిరండు ముందుకు

అనంద్

III బి. కాం.

రక్తక్షరాలు

పయనిస్తోంది దేశం
 కులమతాల సారధ్యంలో
 కృంగిపోతున్నది యువత
 నిరుద్యోగపు టంధకారంలో
 కుమిలిపోతున్నది నేటి స్త్రీ
 వద్దు, వద్దు ఈ కట్నాలపెళ్ళి అని
 ఘోషిస్తున్నది నేటి ప్రజ
 కడుపునిండని దుర్బర దారిద్ర్యంలో
 భాషిస్తున్నది మూగ భావ
 అందరికీ నేనొక్కటేనని
 దుర్బరం ... దుర్బరం ...
 అయ్యో నా దేశస్థితి

సుదర్శనరెడ్డి

III బి. కాం.

హృదయం

మన ఈ జీవితం
 రసమయ కావ్యం
 పద పదమూ - నవ్యం
 మన ఈ - స్నేహపు
 భావతరంగం -
 దిన దినమూ దివ్యం
 హృదయపు లోతుల మధురిమలు -
 అధరములో కనిపించునేమో,
 తీయని, ఆ జ్ఞాపకాలే
 విరకాలం - నామదిలో
 మెదలాడునేమో
 ఈ భావతరంగాలే
 నా హృదయ కవితాగానం -
 నా జీవితమే - నీకంకితం
 నీ పెదవుల చిరునవ్వుగా,
 నీ పదముల - చిరుమువ్వలుగా
 నీ పాద కమల పారాణిగా
 నీ హృదయపు సవ్వడిగా
 నీలో - నేనుగా
 మారిపోవాలనే - ఈ
 నా ప్రేమకు - నీ నిర్వచనం !?

చూడేష్

I బి. ఎస్సి.

విశ్వశాంతి

ఈ నాడు ప్రపంచంలో శాంతిలేదు. ఎక్కడ చూచినా, అశాంతి హింస, అందోళన తాండవమాడుతున్నాయి. మానవ జీవితం కేవలం సత్యాన్ని జయించడమనే ధర్మంతో కూడుకొన్నది. కోరికలను చంపుకొనడమే సుఖమయ జీవనానికి సోపానమని చాటి చెప్పి - ఏతద్వేయానికి జీవితాల్ని ముడుపుకట్టి ప్రపంచములోనే ఖ్యాతిగాంచినట్టి మహనీయులతో బుద్ధుడొకడు విశ్వాంతికి అంకితమైనట్టి నిస్వార్థజీవి ఇట్లే ఏకాలంలో చూచినా-వైజ్ఞానిక నిపుణులు. వక్తలు ప్రవక్తలు, మేధాసంపన్నులు చైతన్య వంతులు ఎందరో ఉన్నారు. అయినా ప్రయోజన మేమిటి ?

ఈ భూమిపై అడుగిడిన ప్రతి మానవుడు తన మనుగడను కాపాడు కోడానికి ప్రయత్నిస్తూనే జీవించడానికి కావలసిన తన అవసరాలను వెతకడానికి ప్రారంభిస్తాడు. ప్రకృతినంపదను తన అవసరాలకు అనుగుణ్యంగా మలచుకోవడంలో మానవుడు సాధించిన ప్రగతి ప్రశంసనీయం. ఆకాశంలో కూడా తన పరిశోధలను సాగించటం కోసం చేసిన ప్రయత్నమే మానవుని చంద్రమండల యాత్ర తనకుసాటిగా మరో యాంత్రిక మనిషిని రూపొందించి దానిద్వారా తన చేత సాధ్యంకాని పనులను కూడ చేయించడంలో కృతకృత్యుడయ్యాడు.

కాని మానవుడు తన మేధా శక్తిని ఉపయోగించి సాధించిన ఈ ప్రగతిని మానవ వినాశనానికి వినియోగిస్తే సాధించిన ప్రగతికి అర్థంలేదు. నేడు ప్రపంచంలో ఎన్నోదేశాలు వైజ్ఞానిక సాంకేతిక రంగాలలో గణణీయమైన అభివృద్ధిని సాధించాయి. కాని దానిని మంచిపనుల కోసం ప్రపంచ శ్రేయస్సు కోసం వినియోగిస్తే మానవుడు మంచి ప్రగతిని సాధింపవచ్చును. శాంతి జీవనాన్ని సాగింపవచ్చును, కాని లేదే !

నేడు ప్రపంచంలో ఏమూలచూచినా అశాంతి ప్రబలిపోతున్నది. ఇరాక్ ఇరాన్ దేశాలమధ్య భీకర పోరాటం శ్రీ లంకలో తమిళుల ఊచకోత. లెబనాన్ లో ముస్లిం క్రైస్తవుల మధ్య పోరాటం మన దేశంలో పంజాబ్ లో అమాయకప్రజలపై భయంకరంగా జరుగుతున్నటువంటి అమానుష మారణ హోళి. ప్రపంచంలోని అన్ని దేశాల్లోను ఎక్కడనో ఒకక్కడ ఇటువంటి అశాంతికి దారి తీసే సంఘటనలు అమానుష కృత్యాలు పెచ్చు పెరిగి పోతూనే ఉన్నవి, జాతికులమత భేదాలు ఈర్ష్యాసూయా ద్వేషాలు అశాంతికి ముఖ్యకారణాలన వచ్చును.

అశోకుడు కళింగ యుద్ధానంతరం జరిగిన రక్తపాతాన్ని చూచి మనసు ద్రవించి, పశ్చాత్తాపంతో కుమిలి పరివర్తన పొంది, శాంతి, అహింసలను ఆలింగనం చేసుకున్నాడు. నరజాతి దుఃఖంలేని జీవితాన్ని గటపడమే సంపూర్ణ శాంతి అని ఆ ఆదర్శవక్రవర్తి జీవితాన్ని శాంతియుతంగానే కొనసాగించాడు కూడా !

రెండు ప్రపంచయుద్ధాలు జరిగినప్పుడు ఎంత ప్రాణ నష్టం, ధన నష్టం జరిగిందో తలచుకొంటేనే కడుపు చుమ్మలు చుట్టుకొని పోతుంది. ఒళ్ళు జలదరిస్తుంది, అయినా కాని, దాని నుండి మనం నేర్చుకున్న గుణపాఠం ఏమిటి? ప్రపంచంలో శాంతి ఎక్కడా కనిపించడంలేదే! ఒకవైపు శాంతి కాముకులమంటూనే మరోవైపు ఆయుధాల ఉత్పత్తిలోను, మారణాయుధాలను వేరే దేశాలకు సరఫరా చేయడంలోను, రహస్యంగా - పోటీలుపడు తున్న దేశాల మాటేమిటి? నిరాయుధీకరణకు - కార్యతః ఎవరూ ముందుకు రావటంలేదు. ఏదేశం ఎన్ని అణుబాంబుల్ని తయారుచేసిందని కాదు; ఏదేశం ఎంత బీదరికాన్ని పొందోలింది, ఎంత నిరక్షరాస్యతను నిర్మూలించిందనేది ఆలోచించాల్సిన విషయం.

సమస్యల పరిష్కారానికి యుద్ధాలు, హింసాత్మక చర్యలు ప్యత్యామ్నాయాలు కావు. పరస్పర అర్థావగాహనల ద్వారా, శాంతియుతమైన చర్చలద్వారా సమస్యల్ని పరిష్కరించుకోవాలి. విశ్వశాంతికి వివిధ దేశాలమధ్య అంతర్జాతీయ అర్థావగాహన ఎంతైనా అవసరం. వివిధ జాతుల, మధ్య వివిధ భాషలు మాట్లాడే వ్యక్తుల, ప్రాంతాల మధ్య ఉన్న విభేదాలు తొలగిపోవాలి. "భాష - ఏదైనా భావం ఒకటేననే" విశాల దృక్పథం అందరికీ కలగాలి. అప్పుడే ప్రపంచంలో శాంతి అహింసలు నెలకొనడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది అలాగే జరుగుతుందని ఆశిద్దాం..."సర్వేజనాస్సుఖినోభవన్తు"

$$\begin{array}{r}
 12 \\
 + 3 \\
 \hline
 15
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 3 \\
 + 2 \\
 \hline
 5
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 9 \\
 + 3 \\
 \hline
 12
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 3 \\
 + 12 \\
 \hline
 15
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 9 \\
 + 3 \\
 \hline
 12
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 3 \\
 + 12 \\
 \hline
 15
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 9 \\
 + 3 \\
 \hline
 12
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 3 \\
 + 12 \\
 \hline
 15
 \end{array}$$

III వి. ఎ.

"జీవితద్యేయం"

జీవితాన్ని సాధ్యమైనంత వరకు ఉత్సాహంగా గడపటానికి ప్రయత్నించాలి. "భయం - కోపం - విచారం" ఇవి మనసునకు, శరీరానికి చాల చెడువు చేస్తాయి. అలాంటివాటిని అదుపులో పెట్టుకోవటం చాల అవసరం లేక పోతే అవి శరీరంలో చాల చెడ్డ మార్పులు తెస్తాయి. ఎక్కువ విచారాలు, భయాందోళనలకు సంబంధించిన ఆతురతలు కొంతవరకు కేన్సర్ కు కూడా మూల కారణాలనవచ్చు. అందుకే మన శాస్త్రాలు నిశ్చలజీవితం మానవ వికాసానికి అతిముఖ్యం అని బోధిస్తాయి. శాస్త్రప్రకారం మానవ శరీరము 20 నాలు వరకు ఎదుగుతూనే ఉంటుంది. అయినా దానికంటే ఇంకా 5 రెట్లు మానవుడు మనక పోవటానికి కారణం అవాంఛనీయమైన మానసిక కల్లోలాలు మాత్రమే.

భయం, అందోళన మొదలైన ఉద్రేకాలు శరీరంలోని కొన్ని గ్రంథులకు ఎక్కువ పని కల్పిస్తాయి. కోపం నోటిలో ఊరే లాలాజలాన్ని వివహారితం చేస్తుంది. అది శరీరమంతా వ్యాపిస్తుంది. భవిష్యత్తులో రోగాలు రావ

$$\begin{array}{r}
 4 \\
 + 16 \\
 \hline
 20
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 3 \\
 + 12 \\
 \hline
 15
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 9 \\
 + 3 \\
 \hline
 12
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 3 \\
 + 12 \\
 \hline
 15
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 9 \\
 + 3 \\
 \hline
 12
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 3 \\
 + 12 \\
 \hline
 15
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 9 \\
 + 3 \\
 \hline
 12
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 3 \\
 + 12 \\
 \hline
 15
 \end{array}$$

4 days

టానికి కారణమౌతుంది. విపరీతమైన భయం కోపం అతి మూత్రవ్యాధికి, మధుమేహానికి అతి ముఖ్య కారణాలు మనిషిని ఈ దుర్గుణాలు క్రుంగదీస్తాయి. ఈ "బెంగ" అధికమైనపుడు పిచ్చికూడ వట్టొచ్చు. ఈ 'బెంగ' పెట్టుకొని సాధించగల్గిందేమీలేదు. కాబట్టి బెంగకు తగిన కారణాలున్నప్పటికీ అందులో కొట్టుకొనిపోకుండా చూచుకోవాలి.

ఉద్రేకం, కోపం అనలు ఉండక మానవు. వీటిని అదుపులో ఉంచుకోవాలిగాని, వీటికి బానిసలవగూడదు. ఆశ, సంతోషం ఉత్సాహం ఇవి మూడు కూడా మనసునకు, శరీరానికి ఎనలేని ఉపకారం చేస్తుంటాయి. వీటిని ప్రతి ఒక్కరూ పెద్ద ప్రయత్నంమీదనైనా సరే, అలవాటు చేసుకోవాలి పాత పరాజయాలను గురించి దిగులు పడుతూ కూర్చోటంకంటే పెద్ద పొరపాటింకొకటి లేదు. అలాంటి పనివల్ల ప్రయోజనమేమీ ఉండదు. అ అనుభవాలను పురస్కరించుకొని నేర్చుకొనవలసిన గుణపాఠాన్ని నేర్చుకోవాలేగాని, విచారిస్తూ కూర్చోకూడదు. తత్వవేత్త - "సినికా" - ప్రకారం ముందుగా మనం మన దృష్టిలో విలువైన వారుగా మారాలి. అందుకు ఆత్మ విశ్వాసం, ఆత్మ గౌరవం చాల ముఖ్యం. అప్పుడు కనీసం చేయగలిగిన పనులైనా సాధించగలుగుతాము.

మానవులు ఎటువంటి పరిస్థితియైనా ఎదుర్కోవటం నేర్చుకోవాలి. మన బాధల్ని! గురించి కాని, కష్టాల్ని గురించి కాని ఇతరులతో చెప్పుకోవటం మానెయ్యాలి. అప్పుడు మనలో ఉన్న పిరికితనం, బలహీనతలు పోతాయి. మనం చేయగలిగేది చేసుకోవటం మంచిదికానీ, ఇతరుల సానుభూతివల్ల జరిగే లాభం ఏమీలేదు. మన జీవితకాలంలో సరియైన విజయాలను సాధించాలనుకుంటే, మన భావాలు, కోర్కెలు పరస్పర విరుద్ధంగా ఉండగూడదు. అదృష్టం, దురదృష్టం, అనుకొంటూ పొంగడం - క్రుంగడం అవివేకం, అంటే భాగ్యవంతుడు కావాలని ఆశపెట్టుకొని పరిస్థితి సానుకూలంగా లేనప్పుడు దురదృష్టంగా భావించి తన శక్తిసామర్థ్యాలను ప్రతిక్షణం శంకించటం, కావలసింది సాధించుకోవటానికి అనుమానంతో వెనుకాడటం ఇవన్నీ ఉన్నతంగా కావాలనుకొంటూనే, గోతిలోనికి దూకినట్లవుతుంది.

కాబట్టి ప్రతిఒక్కరూ పెద్ద ప్రయత్నంమీదైనా సరే ధైర్యం, సంతోషం. ఉత్సాహాలను అలవాటు చేసుకొని జీవితలక్ష్యాల గమ్యాల్ని జేరుకోవాలి.

కె. రాజు

II బి.ఎస్సి. (పి.సి.ఎమ్.)

చిన్నత్వం - విచ్చిన్న కారణం

ప్రాచీనకాలం నుండి భారతదేశం అనేకమతాలతో, జాతులతో, సంస్కృతులతో, తెగలతో, ఉండి నా ఐక మత్య సామరస్య భావాల్ని విడనాడకుండా వస్తూనేవుంది. రవి అస్తమించని సామ్రాజ్యస్థాపకులైన అంగ్లేయుల్ని పారద్రోలగలిగా మంటే మన కుండిన జాతీయసమైక్యతా భావమే ఒక గొప్ప ఆయుధమనవచ్చు కాని రానురాను, నేడు అజాతీయ భావం కొరవడుతోంది.

దేశంలో ఐకమత్యం నేడు నశిస్తోంది. ఎక్కడ చూచిన కులమతద్వేషాలు భాషాభేదాలు ప్రాంతీయ తత్వాలు - వీటి పేరుతో విద్వేషాలు చెలరేగి అసంఖ్యాకమైన అమాయక ప్రజల్ని బలితీసుకుంటుండటం దురదృష్టకరం, శోచనీయం. ఒకేజాతి జంతువులలో కనిపించే ఐకమత్యం మనలో కనిపించక పోవడం విచారకరం, ఒకే కుటుంబం లోని వ్యక్తుల మధ్య - అవేషకావేషాలు ద్వేషం పెచ్చుపెరిగిపోతున్నాయి. ఇలాగే ఈ హింసా ద్వేషాలు కొన పొగితే ఇప్పటికే రెండు ముక్కలైన మనదేశం ఇంకా వీలిపోయే ప్రమాదంవుంది.

మారుతున్న ఆర్థిక సాంఘిక పరిస్థితుల వల్ల ప్రజలలో - అవినీతి లంఛగొండితనం మోసం ఎక్కువైతోంది. వీటిని అరికట్టాలంటే యువకులే పూనుకొని, రాజకీయంగా, బలమైన నిర్మాణాత్మకమైన, సమర్థమైన పరిపాలనా యంత్రాంగాన్ని నిర్మింపకపోతే,... ఈ సమస్యలకి పరిష్కారం గగన కుసుమమై పోయే ప్రమాదం ఎంతైనావుంది. దేశాభివృద్ధి ద్వైకృతతో ముడివేసుకొనివుంది. ద్వైకృత ప్రజలపై ఆధారపడివుంది. ఎవరికి వారే యమునాతీరే అన్నట్లు కాక "నేను-నా దేశం" - అని ఏక కంఠంతో దేశ పురోగతికి పాటుపడాలి.

నేటి రాజకీయ వాతావరణం కూడా అలాగే వున్నది. పదవులపై వుండే మమకారం ఆశ, ప్రజాసేవపట్ల కన పడటంలేదు. దీనికి ఓటుహక్కుకు, పౌరబాధ్యతకు సంబంధంముంది. మన ఓటుహక్కును మనం సద్వినియోగం చేసుకోవాలి! ఓట్లను కొనుక్కునే కల్మష వ్యవస్థని కూలదోయాలి. తమ - తను, ధన, మాన ప్రాణాల్ని సైతం ఒడ్డిన మహామనీషుల అడుగుజాడల్లో నడవాలి. వారి ఆదర్శాల్ని అనుసరించాలి.

తమ ప్రతినిధుల లోపాలోపాల్ని కనిపెట్ట కలిగిన వివేచన, ఆలోచనాశక్తి పెంపొందించు కోవాలి. జాతీయ సమైక్యతను కాపాడ వలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానిదికూడా! అయితే - అలా అన్నంత మాత్రం చేత మనది కాదని కాదు, మనమే ప్రభుత్వము ప్రభుత్వమే మనమనే సన్నియోగశీలమైన భావంతో మన సహాయ సహకారాల్ని పూర్తిగా అందివ్వాలి. ప్రతియువకుడు సామాజిక శక్తిగామారాలి. అధర్మానికి ఆశకులొంగి పోక పోరాడే శూరుడు కావాలి.

దేశం అభివృద్ధి చెంది సంపన్నం కావాలంటే సుఖశాంతులతో తులతూగాలంటే ప్రతిపౌరుడు కర్తవ్యనిష్ఠతో, సౌహార్ద్ర భావంతో మెలగాలి. మహాత్ముని "మానవసేవయే మాధవసేవ" అనే సూత్రాన్ని పాటించాలి. భిన్నత్వాన్ని మరచి ఏక కుటుంబ సభ్యులుగా నివసించాలి. నిలబడాలి. ఆ శుభ సమయం కోసం ఎదురు చూద్దాం సాధించడానికి ఆయత్నమోదాం. ఏతదుద్దేశ సాధనకు, తద్విజయానికి బ్లాప్లింట్ను తయారు చేద్దాం. స్వార్థానికి భరతవాక్యం పలికి, దేశసేవా దురంధరుల మోదాం. ఈ యజ్ఞానికి సమిధలొదాం!

ఎం. ప్రకాశ్
II బి.ఎస్సి.

